ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಂತರ ಸಮಸ್ತ ಧೈರ್ಯ, ಪ್ರತೀತಿಯ ಅಭಾವವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಹೀನತೆಯು ಪ್ರಕಟವಾಗಲಾರಂಭಿಸುವುದು ; ಮತ್ತು ಒಂದು ಬಾರಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರತೀತಿಯು ಕೆಟ್ಟುಹೋದ ನಂತರ ಪುನಃ ಉತ್ತಮ ಜೀವನೋಪಾಯ ಸಂಭವಿಸುವುದು ಕಠಿಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆಜೀವಿಕೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಪುಣ್ಯವಂತರನ್ನು ನೋಡಿ ಅಧಿಕ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಯಶಸ್ಸು, ಧರ್ಮ, ನೀತಿ - ಇವು ಮೂರು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗುವವು. ಇತರ ಪುಣ್ಯವಂತರ ಖರ್ಚು ನೋಡಿ ಅವರ ಬರಾಬರಿ ಮಾಡಿದರೆ ದರಿದ್ರನಾಗಿ ಉಭಯ ಲೋಕಗಳಿಂದ ಭ್ರಷ್ಟನಾಗಿ ಹೋಗುವೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಮ್ಮ ಗೌರವವು ಅಧಿಕವಿದೆ, ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಈಗ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡುವುದೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ನಾವು ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ತ ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆಯು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುವುದೆಂದು ಬುದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಡ ! ಪುಣ್ಯವು ಅಸ್ತವಾಗಿ ಹೋದಾಗ ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆಯು ಎಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವುದು ? ದೊಡ್ಡಸ್ತನವಂತೂ ಸತ್ಯದಿಂದ, ಸಂತೋಷದಿಂದ, ಶೀಲದಿಂದ, ವಿನಯದಿಂದ, ದೀನತೆ ರಹಿತನಾಗುವುದರಿಂದ, ಇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯಗಳ ಅಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ - ಇವೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದಲೇ ಉಭಯ ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಉಜ್ವಲತೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಪುಣ್ಯದ ಉದಯವು ಬಂದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಜೀವವನ್ನು ಸ್ವರ್ಗದ ಮಹರ್ದಿಕ ದೇವನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಬಿಡುವುದು. ಚಕ್ರವರ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು. ಪಾಪದ ಉದಯವು ಬಂದು ಬಿಟ್ಟರೆ ನರಕದ ನಾರಕಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು, ಏಕೇಂದ್ರಿಯ ಮಾಡುವುದು, ಭಾರ ಹೊರುವವನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು, ರೋಗೀ ಮಾಡುವುದು, ದರಿದ್ರ ಮನುಷ್ಯನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು, ತಿರ್ಯಂಚ ಮಾಡುವುದು, ಇದೇ ಭವದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯಿಂದ ದರಿದ್ರನಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಯಾವ ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆ ನೋಡುವೆ ? ತನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಸ್ವಲ್ಪ ಧನವಿದೆ, ಆದರೆ ಅಭಿಮಾನಿಯಾಗಿ ಅಧಿಕ ಧನ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ದರಿದ್ರ, ಸಾಲಗಾರ ಮತ್ತು ದೀನನಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗಿಂತ ಕೀಳಾಗಿ ಹೋಗುವೆ, ನಿಂದೆಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತನಾಗಿ ಆರ್ತಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿ ದುರ್ಗತಿಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿ ಹೋಗುವೆ.

ಆದುದರಿಂದ ಜೀವನೋಪಾಯದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಸಂಪಾದನೆಯಾಗುವುದು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯೇ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಇದುವೇ ಚತುರತೆಯಿದೆ, ಇದುವೇ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿದೆ. ಸಂಪಾದನೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದೇ ಕುಲವಂತಿಕೆಯಿದೆ, ಅದುವೇ ಉತ್ತಮ ಧರ್ಮವಿದೆ. ಸಂಪಾದನೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ತನ್ನ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದಲೇ ದರಿದ್ರನಾಗಿ ಮೂರ್ಖತೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಸಾಲಗಾರನಾಗಿ ಹೋಗುವೆ, ಆಗ ಉತ್ತಮ ಕುಲ, ಯೋಗ್ಯ ಆದರ, ಸತ್ಕಾರ, ಆಚರಣೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗುವವು ಮತ್ತು ಮಲಿನತೆಯು ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು. ನಿರ್ಧನ ಮತ್ತು ಸಾಲಗಾರನಾದ ನಂತರ ಪೂಜೆ, ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ, ಧ್ಯಾನ, ಶುಭ ಭಾವನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿಯು ತೊಡಗಲಾರದು.

ಆದುದರಿಂದ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದೇ ಗೃಹಸ್ಥನ ಪರಮ ಯೋಗ್ಯ ನೀತಿಯಿದೆ. ಯಾವನು ಅಭಿಮಾನಿಯಾಗಿ ಅಧಿಕ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಅವನ ಚಿತ್ತವು ಇತರರು ಕೊಡದಿರುವ ಧನದ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕಳವು ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸುತ್ತಾನೆ, ಆಗ ಅನೇಕ ಅಸತ್ಯ-ಕಪಟ ಮೊದಲಾದ ಪಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಸಂತೋಷ ಧರ್ಮವು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಈ ಜೀವನೋಪಾಯವಂತೂ ಪೂರ್ವಪುಣ್ಯದ ಆಧೀನವಿದೆ, ಧರ್ಮ ಸೇವನೆ ಮಾಡುವುದು ತಮ್ಮ ಆಧೀನವಿದೆಯಲ್ಲವೆ ?

ಉತ್ತರ :- ಇಲ್ಲಿ ಆಜೀವಿಕೆಯು ಪೂರ್ವಪುಣ್ಯಕರ್ಮದ ಆಧೀನವೇ ಇದೆ, ಆದರೆ ಧರ್ಮಗ್ರಹಣವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು ಕೂಡ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮದ ಸಹಾಯತೆಯಿಲ್ಲದೆ ಆಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ. ಧರ್ಮಗ್ರಹಣ ಮಾಡುವ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಕೂಡ ಕೆಲವೊಂದು ಸಾಮುಗ್ರಿಗಳು ದೊರಕೇ ದೊರಕುತ್ತವೆ. ಉತ್ತಮ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು, ಏಕೆಂದರೆ ಚಾಂಡಾಲ, ಭಿಲ್ಲ, ಶೂದ್ರ ಮೊದಲಾದ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದ ಲಾಭವು ಹೇಗಾಗುವುದು?

ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವುದು ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಪೂರ್ಣತೆ ಪಡೆಯುವುದು, ನಿರೋಗ ಶರೀರ ದೊರಕುವುದು, ಶುಭ ಸಂಗತಿ ದೊರಕುವುದು, ಜೀವನೋಪಾಯದ ಸ್ಥಿರತೆ ಪಡೆಯುವುದು, ಸಮ್ಯಕ್ ಧರ್ಮದ ಉಪದೇಶ ದೊರಕುವುದು, ಇವೇ ಮೊದಲಾದ **ಪುಣ್ಯಕರ್ಮದ ಉದಯಜನ್ಯ ಬಾಹ್ಯಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಲ್ಲದೆ ಧರ್ಮಗ್ರಹಣ ಹಾಗೂ ಧರ್ಮ ಸೇವನೆಯಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಯಾವನಿಗೆ ಪೂರ್ವ ಪುಣ್ಯದ ಉದಯದಿಂದ ಜೀವನೋಪಾಯದ ಸ್ಥಿರತೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಅವನಿಗೇ ಧರ್ಮ ಸೇವನೆಯ ಯೋಗ್ಯತೆಯಿರುತ್ತದೆ.**

ಯಾವನಿಗೆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಪೂರ್ಣತೆಯಿದೆ, ನಿರೋಗತೆಯಿದೆ, ನ್ಯಾಯ-ಅನ್ಯಾಯದ ವಿವೇಕವಿದೆ, ಧರ್ಮ-ಅಧರ್ಮದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿದೆ, ಯೋಗ್ಯ - ಅಯೋಗ್ಯದ ವಿವೇಕವಿದೆ. ಪ್ರಿಯ ವಚನಗಳನ್ನಾಡುವನು, ವಿನಯವಿದೆ, ಎರಡನೆಯವರ ಧನ ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯವರ ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳಿಂದ ಪರಾಙ್ಮುಖತೆಯಿದೆ, ಆಲಸ್ಯ-ಪ್ರಮಾದಗಳಿಂದ ರಹಿತನಿರುವನು, ದೇಶ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಯೋಗ್ಯ ವಚನಗಳನ್ನಾಡುವನು ಅವನಿಗೆ ಜೀವನೋಪಾಯದ ಲಾಭ ಮತ್ತು ಧರ್ಮದ ಲಾಭವು ಆಗಿಯೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಗುಣವಂತನಿಗೆ, ನಿರ್ಲೋಭಿಗೆ, ಆಲಸ್ಯವಿಲ್ಲದ ಉದ್ಯಮಿಗೆ, ವಿನಯವಂತನಿಗೆ ಜೀವನೋಪಾಯದ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯು ದುರ್ಲಭವಿಲ್ಲ. ಸ್ವಯಂ ಜೀವನೋಪಾಯದ ಯೋಗ್ಯ ಪಾತ್ರನಾಗಿ ಹೋದರೆ ಜೀವನೋಪಾಯವೆಂದೂ ದೂರ ಉಳಿಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ. ಲಾಭಾಂತರಾಯ ಕರ್ಮದ ಕ್ಷಯೋಪಶಮಕ್ಕೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಅಲ್ಪ ಅಥವಾ ಅಧಿಕ ಜೀವನೋಪಾಯವು ನಿಯಮದಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿಯೇ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷ ಧಾರಣ ಮಾಡಿ ಅಧಿಕೇಚ್ಛೆಯ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಪರಿಗ್ರಹ ಪರಿಮಾಣಾನುವ್ರತವನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು.

ಪುಣ್ಯೋದಯದ ಆಧೀನವಾಗಿ ಜೀವನೋಪಾಯವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅನೀತಿಯಿಂದ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮಾಡಿ ಜೀವನೋಪಾಯವನ್ನು ನಷ್ಟಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಜೀವನೋಪಾಯವು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋದರೆ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಯಶಸ್ಸು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು. ತಮ್ಮ ಭಾವಗಳೊಳಗಿಂದ ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀತಿ - ಧರ್ಮವನ್ನು ಬಿಡದಿದ್ದರೆ, ನ್ಯಾಯಮಾರ್ಗದ ಮೇಲೆ ನಡೆದರೆ, ಆದಾಗ್ಯೂ ಅಸಾತಾಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ, ಅಗ್ನಿಯಿಂದ, ಜಲದಿಂದ, ಕಳ್ಳರಿಂದ, ದೊರೆಯ ಉಪದ್ರವದಿಂದ ಆಜೀವಿಕೆಯು ಕೆಟ್ಟು ಹೋದರೆ, ಮತ್ತು ಧನವು ನಾಶವಾದರೆ ಧರ್ಮವು ಕೆಡಲಾರದು, ಯಶಸ್ಸು ಕೆಡಲಾರದು, ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿ ಹೋಗಲಾರೆ. ಪ್ರಬಲ ಲಾಭಾಂತರಾಯ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ನ್ಯಾಯರೂಪವಾಗಿ ಉದ್ಯಮ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಲಾಭವಾಗದಿದ್ದರೆ ಸಮತೆಯನ್ನೇ ಗ್ರಹಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು. **ಆಯುಕರ್ಮವು ಬಾಕಿ ಇದ್ದರೆ ಭೋಜನಾದಿಗಳ ವಿಧಿಯನ್ನು ಕರ್ಮವು ಕೂಡಿಸಿ ಕೊಡುವುದು, ಕರ್ಮವು ಬಲವಂತವಿದೆ. ವನದಲ್ಲಿ, ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ, ಜಲದಲ್ಲಿ, ನಗರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಂತರಾಯ ಕರ್ಮದ ಕ್ಷಯೋಪಶಮಕ್ಕೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಭೋಜನವು ಎಲ್ಲರಿಗೆ ದೊರಕುತ್ತದೆ.**

ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಭೋಜನಾದಿಗಳನ್ನಿತ್ತು ಸ್ವಯಂ ಭೋಜನ ಮಾಡುವಂಥ ಪುಣ್ಯದ ಉದಯವಿರುತ್ತದೆ; ಒಬ್ಬನಿಗೆ ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯೂ ತುಂಬಲಾರದಂಥ ಅಂತರಾಯದ ಉದಯವಿರುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಅರ್ಧ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬುವ ಯೋಗ್ಯತೆ ದೊರಕುತ್ತದೆ; ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಒಂದು ದಿವಸ ದೊರಕುತ್ತದೆ, ಒಂದು ದಿವಸ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ; ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಎರಡು ದಿವಸದ ಅಂತರದಿಂದ, ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಮೂರುದಿವಸದ ಅಂತರದಿಂದ ನೀರಸ ಆಹಾರವು ದೊರಕುತ್ತದೆ; ಆದಾಗ್ಯೂ ಧರ್ಮಾತ್ಮರು ಸಮತೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ತಿರ್ಯಂಚಗಳ ಭವದಲ್ಲೆಂದೂ ಹೊಟ್ಟೆತುಂಬ ಆಹಾರವು ದೊರಕೇ ಇಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಕ್ಷುಧೆ-ತೃಷೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಧೈರ್ಯಧಾರಣ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವು ಯಾವುದೇ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗದಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಯಾರ ಪರಿಣಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ದೃಢತೆಯು ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತದೆ ಅವರು ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮಹಾನ ಋದ್ಧಿಧಾರೀ ದೇವರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಒಂದು ವೇಳೆ ತಾವು ಒಬ್ಬರೇ ಇದ್ದರೆ ಇಂಥ ದೃಢತೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಸಮತೆ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಆದರೆ ಯಾವನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಟುಂಬದ ಭಾರವಿದೆ ಅವನೇನು ಮಾಡುವುದು ?

ಉತ್ತರ :- ಅಯ್ಯಾಕುಟುಂಬದ ಜನರೇ ! ತಾವು ಪೂರ್ವಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ದಾನ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ವ್ರತಗಳ ಪಾಲನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಅಭಕ್ಷ ಭಕ್ಷಣ ಮಾಡಿದಿರಿ, ಅನ್ಯಾಯದಿಂದ ಇತರರ ಧನ ಹರಣ ಮಾಡಿದಿರಿ, ಆ ಪಾಪದ ಉದಯದಿಂದ ಇಂಥ ದರಿದ್ರರಾಗಿ ಇಂದು ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ಅನ್ನ ಮತ್ತು ಮೈಮೇಲೆ ಬಟ್ಟೆಯು ದೊರಕದಿರುವುದೆಲ್ಲವು ತಮ್ಮ-ತಮ್ಮ ಮಾಡಿದ ಪಾಪದ ಫಲವಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಈಗ ಕೂಡ ಅನ್ಯಪುಣ್ಯವಂತರ ಆಭರಣ, ವಸ್ತ್ರ ಭೋಜನ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ನೋಡಿ ದುಃಖಿಗಳಾದರೆ ಮುಂದೆ ಕೂಡ ಕೇವಲ ತಿರ್ಯಂಚಗತಿಯ ಘೋರ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವಂಥ ಪಾಪಕರ್ಮದ ಬಂಧ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಿರಿ ಮತ್ತು ಕೋಟ್ಯಂತರ ಭವಗಳವರೆಗೆ ದರಿದ್ರತೆಯ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಪಾಪಬಂಧ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಿರಿ. ಇತರರ ಸಂಪತ್ತು ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬರಲಾರದು, ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಕ್ಲೇಶ, ದುರ್ಧ್ಯಾನ, ತೃಷ್ಣೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ದುಃಖವು ದೂರವಾಗಲಾರದು, ಆದರೆ ದುಃಖವು ಅಧಿಕವಾಗುವುದು.

ಒಂದು ವೇಳೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಸ್ವಲ್ಪ ಧನದಲ್ಲಿಯೇ ಸಂತೋಷ ಪಟ್ಟು ಇಚ್ಛಾರಹಿತರಾದರೆ ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಂತೂ ದುಃಖವೇ ವ್ಯಾಪಿಸಲಾರದು ಮತ್ತು ಘೋರ ತಪಶ್ಚರಣದಿಂದಲೂ ಆಗಲಾರದಂಥ ಸಮಸ್ತ ಪಾಪಕರ್ಮದ ನಿರ್ಜರೆ ಯಾವುದು. ಸ್ವಲ್ಪ ಭೋಜನ-ವಸ್ತ್ರಾದಿಗಳು ದೊರೆತ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿ ಆಕುಲತೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸಮತೆಯಿಂದಿರುವಲ್ಲಿ ಮಹಾನ ತಪವಿದೆ. ಕರ್ಮವು ನನ್ನನ್ನು ತಮ್ಮ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮಿಲಿತ ಮಾಡಿ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ನಾನು ದೈವ (ಭಾಗ್ಯ) ಮತ್ತುಪುರುಷಾರ್ಥಗಳೆರಡರ ಅನುಕೂಲತೆಯಂತೆ ದ್ರವ್ಯದ ಉಪಾರ್ಜನೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ತತ್ಪರನಿದ್ದೇನೆ; ಲಾಭಾಂತರಾಯದ ಕ್ಷಯೋಪಶಮಕ್ಕೆ ಅನುಸರಿಸಿ ನ್ಯಾಯ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ತರುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ, ಯಾವುದು ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕಿನ ಭಾಗವಿದೆ ಅದನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಿರಿ ಮತ್ತು ತಮ್ಮದು ಯಾವುದಿದೆ ಅದನ್ನು ತಾವು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಭೋಜನ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಮಾಡಿರಿ.

ನಾನಂತೂ ಈಗ ಭಗವಂತರು ಹೇಳಿರುವ ದುರ್ಲಭವಾದ ಧರ್ಮವನ್ನುಗ್ರಹಣ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಆದುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಸಲುವಾಗಿ ಈಗ ಅನೀತಿ, ಕಪಟ ಮೊದಲಾದ ಘೋರ ಪಾಪ ಮಾಡಿ ಧನ ಗ್ರಹಣ ಮಾಡಲಾರೆನು; ನ್ಯಾಯ ನೀತಿಯಿಂದ ಧರ್ಮವು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವೆನು, ತಾವು ಕೂಡ ನನ್ನ ಧರ್ಮವು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗದ ಹಾಗೆ ಪ್ರವರ್ತನೆ ಮಾಡಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ - ಪುಣ್ಯ-ಪಾಪದ ಫಲವನ್ನು ಭೋಗಿಸಿರಿ. ಆಕುಲತೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ದೊರಕಿದೆ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿ ಸುಖದಿಂದ ಬಾಳಿರಿ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಿಶ್ಚಯವಿರುವವನಿಗೆ ಪರಿಗ್ರಹ ಪರಿಮಾಣನಾಮದ ಸ್ಥೂಲ ವ್ರತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಯಾವನು ಕುಟುಂಬ ಪೋಷಣೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಪಾಪಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸುತ್ತಾನೆ; ಹಿಂಸೆ, ಅಸತ್ಯ, ಚೋರಿ, ಕಪಟ ಮೊದಲಾದ ಪಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸುತ್ತಾನೆ ಅವನಿಗೆ ಘೋರ ಪಾಪದ ಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ; ಪಾಪದಿಂದ ದುರ್ಗತಿಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಅಲ್ಪಜೀವನದಲ್ಲಿ ವ್ರತ, ಶೀಲ, ಸಂಯಮಗಳಲ್ಲಿಯೇ ದೃಢತೆಯಿಡಬೇಕಾಗುವುದು.

ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಧನವಂತೂ ಪಾಪದಿಂದಲೇ ಬರುತ್ತದೆ, ಪಾಪ ಮಾಡದ ಹೊರತಾಗಿ ಧನವು ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ; ತ್ಯಾಗೀ-ವ್ರತೀ ಆಗಿ ಬಿಡುವುದರಿಂದ ಧನವು ಹೇಗೆ ಬರುವುದು ?

ಉತ್ತರ :- ಇದಂತೂ ತಮ್ಮದು ಭ್ರಮೆಯಿದೆ. ಪಾಪ ಮಾಡಿದಲ್ಲದೆ ಧನವು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಉಚಿತವಿಲ್ಲ. ಪಾಪ ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೇ ಧನವು ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಭಿಲ್ಲ, ಚಾಂಡಾಲ, ಚೋರ, ಪಿಸುಣ, ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡುವಂಥ, ಊರು ಸುಡುವಂಥ, ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸುಲಿಗೆ ಮಾಡುವಂಥ, ಸಮಸ್ತ

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಕ್ಷತ್ರಿಯ, ವೈಶ್ಯ, ಶೂದ್ರ ಕುಲಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪಾಪಿಗಳಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿವೆ, ಸಮಸ್ತ ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷ-ಬಾಲಕ ಮೊದಲಾದವರು ಹಿಂಸೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿದ್ದಾರೆ, ಅಸತ್ಯ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಳವು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರು ನಿರ್ಧನರೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ ?

ಯಾರು ಪೂರ್ವಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಕುಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ದಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕುತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಕೆಟ್ಟು ಪುಣ್ಯ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಕುಮಾರ್ಗದಿಂದ ಧನವು ಬರುತ್ತದೆ. ಪುಣ್ಯ ಹೀನನಂತೂ ಸತ್ತು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. **ಪೂರ್ವ ಪುಣ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಕೇವಲಪಾಪದಿಂದಲೇ ಧನವು ಬರುವುದಿಲ್ಲ**, ಯಾರು ಮೊದಲು ಪುಣ್ಯ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಕಳವು ಮೋಸ ಮಾಡದೆಯೇ ಸಂಪತ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ದೊರೆಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತುತ್ತಾರೆ. ಕೋಟ್ಯಂತರ ಧನವಿರುವಂಥ ಧನಾಢ್ಯರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚೇನು ಹೇಳುವುದು, ಎಲ್ಲವೂ ಪುಣ್ಯದ ಫಲವೇ ಇದೆ. ದುಷ್ಟಪುಣ್ಯದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಭೋಗಿಸಿಯಂತೂ ಜೀವನು ನರಕ-ತಿರ್ಯಂಚಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಮುಳುಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ.

ಈಗ ಪರಿಗ್ರಹ ಪರಿಮಾಣವ್ರತದ ಐದು ಅತಿಚಾರಗಳ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡುವಂಥ ಸೂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ,-

ಅತಿವಾಹನಾತಿಸಂಗ್ರಹ ವಿಸ್ಮಯಲೋಭಾತಿಭಾರವಹನಾನಿ ।
ಪರಿಮಿತಪರಿಗ್ರಹಸ್ಯ ಚ ವಿಕ್ಷೇಪಾಃ ಪಂಚ ಲಕ್ಷ್ಯಂತೇ ॥೬೨॥

ಅರ್ಥ :- ಪರಿಗ್ರಹ ಪರಿಮಾಣ ವ್ರತದ ಐದು ಅತಿಚಾರಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ. ಕುದುರೆ, ಒಂಟೆ, ಎತ್ತು ಇತ್ಯಾದಿ ತಿರ್ಯಂಚಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ದಾಸ-ದಾಸಿ-ಸೇವಕ ಮೊದಲಾದವರನ್ನು ಅತಿ ಲೋಭದ ವಶದಿಂದ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಲ್ಲದೆ ಅತ್ಯಂತ ದೂರ ಸ್ಥಳದವರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು, ಹೆಚ್ಚು ನಡೆಸುವುದು ಅದು **ಅತಿವಾಹನ** ನಾಮದ ಅತಿಚಾರವಿದೆ. ॥೧॥

ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದೆಯೇ ಅಧಿಕ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದು; ಭೋಜನ, ಪಾತ್ರೆ, ಬಟ್ಟೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದು; ಧಾನ್ಯ, ಬಟ್ಟೆ, ಔಷಧ, ಕಾಷ್ಠ, ಪಾಷಾಣ, ಧಾತು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವಲ್ಲಿಯೇ ಪರಿಣಾಮ ತೊಡಗಿಸುವುದು ಅದು **ಅತಿಸಂಗ್ರಹ**ನಾಮದ ಅತಿಚಾರವಿದೆ. ॥೨॥

ಇತರರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಸಂಪತ್ತಿ, ಅಧಿಕ ಪರಿಗ್ರಹ, ಅನೇಕ ದೇಶಗಳ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಎಂದೂ ನೋಡಿರದಂಥ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಕೇಳಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತನಾಗುವುದು ಅದು **ವಿಸ್ಮಯ**ನಾಮದ ಅತಿಚಾರವಿದೆ. ॥೩॥

ಯಾವುದೇ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ, ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ, ಕಲೆಯಿಂದ, ಚಾತುರ್ಯದಿಂದ ತಮಗೆ ಅಂತರಾಯ ಕರ್ಮದ ಕ್ಷಯೋಪಶಮಕ್ಕೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಲಾಭವಾಗಿ ಹೋದರೂ ಕೂಡ ತೃಪ್ತರಾಗದಿರುವದು. ಸಂತೋಷಬಾರದಿರುವುದು ಅದು **ಅತಿಲೋಭ** ನಾಮದ ಅತಿಚಾರವಿದೆ. ॥೪॥

ಲೋಭದ ವಶದಿಂದ ತಿರ್ಯಂಚಗಳ ಮೇಲೆ ಮರ್ಯಾದೆಗಿಂತ ಅಧಿಕ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರೆಸಿ ನಡೆಯಿಸುವುದು ಅದು **ಅತಿಭಾರವಹನ** ನಾಮದ ಅತಿಚಾರವಿದೆ. ॥೫॥

ಯಾವ ಗೃಹಸ್ಥನು ಪರಿಗ್ರಹದ ಪರಿಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಅವನು ಈ ಐದು ಅತಿಚಾರಗಳ ಪರಿತ್ಯಾಗವನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಗೃಹಸ್ಥರಿಗೆ ಧಾರಣ ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಐದು ಅಣುವ್ರತಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಈಗ ಐದು **ಅಣುವ್ರತಗಳ ಫಲ**ವನ್ನು ಹೇಳುವಂಥ ಸೂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ,-

ಪಂಚಾಣುವ್ರತನಿಧಯೋ ನಿರತಿಕ್ರಮಣಾಃ ಫಲಂತಿ ಸುರಲೋಕಮ್ ।
ಯತ್ರಾವಧಿರಷ್ಟಗುಣಾ ದಿವ್ಯಶರೀರಂ ಚ ಲಭ್ಯಂತೇ ॥೬೩॥

ಅರ್ಥ :- ಅತಿಚಾರರಹಿತ ಈ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಐದು ಅಣುವ್ರತಗಳೆಂಬ ನಿಧಿರೂಪ ವೃಕ್ಷದಲ್ಲಿ ದೇವ ಲೋಕರೂಪದ ಫಲಗಳು ತಗಲುತ್ತವೆ. ಆ ದೇವಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅವಧಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಅಣಿಮಾ, ಮಹಿಮಾ, ಲಘಿಮಾ, ಗರಿಮಾ, ಪ್ರಾಪ್ತಿ, ಪ್ರಾಕಾಮ್ಯ, ಈಶಿತ್ವ, ವಶಿತ್ವವೆಂಬ ಎಂಟು ಮಹಾಗುಣ ಹಾಗೂ ಧಾತು-ಉಪಧಾತುವಿಲ್ಲದ ದಿವ್ಯ ಶರೀರವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಅಣುವ್ರತಗಳನ್ನು ನಿರತಿಚಾರವಾಗಿ ಧಾರಣ ಮಾಡುವಂಥವನು ಸತ್ತು ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮಹಾನ ಅಣಿಮಾ ಮೊದಲಾದ ಋದ್ಧಿಗಳ ಧಾರಕನಾದ ದೇವನೇ ಆಗುತ್ತಾನೆ; ಅನ್ಯ ಪರ್ಯಾಯ ಪಡೆಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ನಿಯಮವಿದೆ. ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಧಾತು-ಉಪಧಾತುಗಳಿಲ್ಲದ, ರೋಗ-ವೃದ್ಧತ್ವಗಳಿಲ್ಲದ ದಿವ್ಯ ಶರೀರವನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಸಂಖ್ಯಾತ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಸುಖ-ಸಂಪತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಲೀನನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ.

ಈಗ ಯಾರು ಈ ಐದು ಅಣುವ್ರತಗಳನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡಿ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವಂಥ ಸೂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, -

ಮಾತಂಗೋ ಧನದೇವಶ್ಚ ವಾರಿಷೇಣಸ್ತತಃ ಪರಃ ।
ನೀಲೀ ಜಯಶ್ಚ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಾಃ ಪೂಜಾತಿಶಯಮುತ್ತಮಮ್ ॥೬೪॥

ಅರ್ಥ :- ಅಹಿಂಸಾ ಅಣುವ್ರತದಲ್ಲಿ ಮಾತಂಗ ಚಾಂಡಾಲ, ಸತ್ಯ ಅಣುವ್ರತದಲ್ಲಿ ಧನದೇವ, ಅಚೌರ್ಯ ಅಣುವ್ರತದಲ್ಲಿ ವಾರಿಷೇಣ, ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ ಅಣುವ್ರತದಲ್ಲಿ ನೀಲಿ ಮತ್ತು ಪರಿಗ್ರಹ ಪರಿಮಾಣ ವ್ರತದಲ್ಲಿ ಜಯ ಕುಮಾರನು ವ್ರತಗಳ ಮಹಾತ್ಮ್ಯದಿಂದ ಉತ್ತಮ ಕೀರ್ತಿರೂಪದ ಅತಿಶಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಪ್ತರಾಗಿ ಅದೇ ಭವದಲ್ಲಿ ದೇವರುಗಳಿಂದ ಪೂಜ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವ್ರತಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಅನೇಕ ಭವ್ಯ ಜೀವರುಗಳು ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ದೇವಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆಗಮದಲ್ಲಿ ಇವರ ಕಥೆಗಳೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಿವೆ.

ಈಗ ಯಾರು ಐದು ಪಾಪಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಘೋರ ಕ್ಲೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಪ್ತರಾಗಿ ದುರ್ಗತಿಗೆ ಇಳಿದಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವಂಥ ಸೂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, -

ಧನಶ್ರೀ ಸತ್ಯಘೋಷೌ ಚ ತಾಪಸೀರಕ್ಷಕಾವಪಿ ।
ಉಪಾಖ್ಯೇಯಾಸ್ತಥಾ ಸ್ಮಶ್ರುನವನೀತೋ ಯಥಾಕ್ರಮಮ್ ॥೬೫॥

ಅರ್ಥ :- ಹಿಂಸೆಯಿಂದ ಧನಶ್ರೀ, ಅಸತ್ಯದಿಂದ ಸತ್ಯಘೋಷ, ಕಳವಿನಿಂದ ತಾಪಸೀ, ಕುಶೀಲದಿಂದ ಕೋತವಾಲ, ಪರಿಗ್ರಹದಿಂದ ಶ್ಮಶ್ರುನವನೀತರೆಂಬವರು ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ದೊರೆಗಳ ಮೂಲಕ ತೀವ್ರ ದಂಡನೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿ ದುರ್ಗತಿಗೆ ಹೊರಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಐದು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕ್ರಮದಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಈಗ ಎಂಟು ಮೂಲ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೇಳುವಂಥ ಸೂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, -

ಮದ್ಯಮಾಂಸಮಧುತ್ಯಾಗೈಃ ಸಹಾಣುವ್ರತಪಂಚಕಮ್ ।
ಅಷ್ಟೌ ಮೂಲಗುಣಾನಾಹುರ್ಗೃಹಿಣಾಂ ಶ್ರಮಣೋತ್ತಮಾಃ ॥೬೬॥

ಅರ್ಥ :- ಶ್ರಮಣೋತ್ತಮ ಎಂದರೆ ಯಾವ ಗಣಧರದೇವ ಹಾಗೂ ಶ್ರುತಕೇವಲಿಗಳಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಗೃಹಸ್ಥರಿಗೆ ಮದ್ಯ, ಮಾಂಸ, ಮಧುಗಳ ತ್ಯಾಗ ಸಹಿತ ಐದು ಅಣುವ್ರತಗಳನ್ನು ಅಷ್ಟ ಮೂಲಗುಣಗಳೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ೧) ಜೀವನು ಕೊಲ್ಲುವ ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ ತ್ರಸ ಜೀವಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದರ ತ್ಯಾಗ ೨) ಅನ್ಯರಿಗೆ ಹಾಗೂ ತನಗೆ ಕ್ಲೇಶವನ್ನುತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುವಂಥ ಮತ್ತು ಸತ್ಯ ಶ್ರದ್ಧೆ-ಜ್ಞಾನ-ಆಚರಣೆಯ ಘಾತ ಮಾಡುವಂಥ ವಚನದ ತ್ಯಾಗ; ೩) ಕೊಡಲಾರದೆ ಇಟ್ಟ ಬಿದ್ದ ಮರೆತ, ಹೂಳಿದ ಅನ್ಯರ ಧನವನ್ನು ಗ್ರಹಣ ಮಾಡುವುದರ ತ್ಯಾಗ; ೪) ತಮ್ಮ ಕುಲಯೋಗ್ಯ ವಿವಾಹಿತ ಸ್ತ್ರೀಯ ಹೊರತಾಗಿ ಅನ್ಯ ಸಮಸ್ತ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ರಾಗದ ತ್ಯಾಗ; ೫) ನ್ಯಾಯದಿಂದ ಗಳಿಸಿದ ಪರಿಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಪರಿಮಾಣ ಮಾಡಿ ಅಧಿಕ ಪರಿಗ್ರಹದ ತ್ಯಾಗ; ಇವು ಐದಂತೂ ಅಣುವ್ರತಗಳು ಮತ್ತು ೬) ಯಾವುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಪರಿಣಾಮವು ಮೋಹಿತವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಹಿತ-ಅಹಿತದ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಿವೇಕವುಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಅಂಥ ಮದ್ಯಪಾನದ ತ್ಯಾಗ; ೭) ದ್ವೀಂದ್ರಿಯ ಮೊದಲಾದ ಜೀವಗಳ ಶರೀರದಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಮಾಂಸದ ತ್ಯಾಗ; ಮತ್ತು ೮) ಜೇನ್ನೊಣಗಳಿಂದ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಏಕತ್ರ ಮಾಡಿದ ಮಧುವಿನ ತ್ಯಾಗ; ಈ ಎಂಟರ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವುದು ಅವು ಅಷ್ಟ ಮೂಲಗುಣಗಳಿವೆ.

ಒಂದು ವೇಳೆ ಗೃಹಸ್ಥನಿಗೆ ಐದು ಪಾಪ ಮತ್ತು ಮೂರು ಮಕಾರದ ತ್ಯಾಗದಲ್ಲಿ ದೃಢತೆಯು ಬಂದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಸಮಸ್ತ ಗುಣರೂಪ ಮಹಲಿಗೆ ಅಡಿಪಾಯ ಹಾಕಿದಂತಿದೆ. ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಪರಿಭ್ರಮಣ ಮಾಡುವುದರ ಕಾರಣವು ಮಿಥ್ಯಾತ್ವ ಅನ್ಯಾಯ, ಅಭಕ್ಷಗಳಿದ್ದು, ಅವುಗಳ ಅಭಾವವಾಗಿ ಹೋದಾಗ ಈ ಜೀವನು ಅನೇಕ ಗುಣಗಳ ಗ್ರಹಣಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇವು ಎಂಟು ತ್ಯಾಗಯೋಗ್ಯವಿವೆ. ಅವೇ ಮೂಲ ಗುಣಗಳಿವೆ.

ಅನ್ಯ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಐದು ಉದುಂಬರ ಫಲ ಮತ್ತು ಮೂರು ಮಕಾರದ ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಎಂಟು ಮೂಲಗುಣಗಳೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ೧) ಅತ್ತಿ, ೨) ಆಲ, ೩) ಬಸರಿ, ೪) ಗೋರಿ, ೫) ಅರಳೆ (ಹಿಪ್ಪಲಿ) ಇವು ಐದು ಉದುಂಬರ ಫಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಅಧಿಕ ತ್ರಸ ಜೀವಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ; ಆದುದರಿಂದ ಈ ಫಲಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವುದು ಮಾಂಸ ಭಕ್ಷಣದ ಸಮಾನವಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಅದೆಷ್ಟೋ ಫಲ, ಪುಷ್ಪ, ಪತ್ರ, ತಂತು, ರೋಮಗಳಿವೆ ಅವನ್ನು ಒಣಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ತ್ರಸ ಜೀವಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸತ್ತು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಆ ಒಣಗಿದ ಒಣಗಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ರಾಗಭಾವದ ಅಧಿಕತೆಯಿಂದ ಭಾವಹಿಂಸೆಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಇವನ್ನು ಒಣಗಿಸಿ ತಿನ್ನುತ್ತೇನೆಂಬ ಪರಿಣಾಮವಿರುವವನಿಗೆ ಅಭಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಅನುರಾಗವಿರುವುದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ತೀರ ಅಧಿಕ ಪಾಪದ ಬಂಧವೇ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಮದ್ಯತ್ಯಾಗ :- ಮದ್ಯವು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮೋಹಿತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ, ಅಚೇತ ಮಾಡಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಮನಸ್ಸು ಮೋಹಿತವಾಗಿ ಹೋದ ನಂತರ ಧರ್ಮವನ್ನು ಮರೆತು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. **ಧರ್ಮವು ಮರೆತು ಹೋದ ಮೇಲೆ ಪುರುಷನು ನಿಃಶಂಕನಾಗಿ ಹಿಂಸಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆಚರಣೆ ಮಾಡತೊಡಗುತ್ತಾನೆ.**

ಯಾವ ವಸ್ತುವು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಉನ್ಮತ್ತ ಮಾಡುವುದು, ಸ್ವರೂಪದ ಸಾವಧಾನತೆಯನ್ನು ಮರೆಸುವುದು, ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು, ರಸನೇಂದ್ರಿಯ ಮತ್ತು ಉಪಸ್ಥ (ಕಾಮ) ಇಂದ್ರಿಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರರಾಗ ವೃದ್ಧಿಸುವುದು ಅದು ಮದ್ಯವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಭಂಗಿ ಸೇದುವುದು, ಅಫೀಮು, ಮದ್ದುಗುಣಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ಅಮಲೇರಿಸುವಂಥ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸಂಯೋಗದಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಸಮಸ್ತ ಅಮಲೇರಿಸುವಂಥ ವಸ್ತುಗಳ ಭಕ್ಷಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಪರಮಾರ್ಥದ ವಿಚಾರವು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಭಂಗಿ ತ್ಯಾಗ :- ಆದುದರಿಂದ ಯಾವನು ಜಿನೇಂದ್ರರ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸಲಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾನೆ ಅವನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಅಮಲೇರಿಸುವಂಥ ವಸ್ತುಗಳ ಸೇವನೆಯ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಗಾಂಜದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ತ್ರಸ ಜೀವಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತವೆ. ಗಾಂಜ ಸೇದುವಂಥವನಿಗೆ ನೋಡುವ ಶೋಧಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಅನ್ಯಪದಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಜೀವ

ಬಿದ್ದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಗಾಂಜ ಸೇದುವಂಥವನು ಗಾಂಜ ಶೋಧಿಸಿ ಸೇದುವುದಿಲ್ಲ, ಅದರಲ್ಲಿ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ತ್ರಸ ಜೀವಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತವೆ ಅವನ್ನು ತಡೆಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಧರ್ಮದ ಇಚ್ಛುಕನು ಗಾಂಜವನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಗಾಂಜವು ಅಂತರಂಗವನ್ನು ಕೆಡಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯದಲ್ಲೂ ಅದೆಷ್ಟೋ ಜೀವಗಳ ವಿರಾಧನೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಹೆಂಡತ್ಯಾಗ :- ಹೆಂಡದಲ್ಲಂತೂ ಅಪರಿಮಿತ ತ್ರಸ ಜೀವಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಗಂಧಿತವಿದೆ. ಉತ್ತಮ ಕುಲದ ಪುರುಷನು ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಒಂದು ವೇಳೆ ಹೆಂಡದ ಧಾರೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭೋಜನದ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಹೆಂಡವನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶ ಮಾಡಿದನೆಂದರೆ ವಸ್ತ್ರಸಹಿತ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಹೆಂಡದಿಂದ ಉನ್ಮತ್ತನಾಗುವಂಥವನು ತಾಯಿಯನ್ನು, ಮಗಳನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರೂಪದಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ಆಚರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಭಯ, ಗ್ಲಾನಿ, ಕ್ರೋಧ, ಕಾಮ, ಲೋಭ, ಹಾಸ್ಯ, ರತಿ, ಅರತಿ, ಶೋಕ - ಈ ಎಲ್ಲ ದೋಷಗಳು ಹಿಂಸೆಯ ಕಾರಣವಾಗಿ ಆಗುವುದರಿಂದ ಹಿಂಸೆಯೇ ಇವೆ, ಇವೆಲ್ಲವು ಹೆಂಡ ಕುಡಿಯುವವನಿಗೆ ಆಗುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಧರ್ಮದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವನು ದೂರದಿಂದಲೇ ಮದ್ಯಪಾನದ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಮಾಂಸತ್ಯಾಗ :- ದ್ವೀಂದ್ರಿಯ ಮೊದಲಾದ ಜೀವಗಳ ಘಾತಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮಾಂಸವು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ, ಅದರ ಆಕಾರವನ್ನು ನೋಡುವುದರಿಂದಲೇ ಅತ್ಯಂತ ಜುಗುಪ್ಸೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾಂಸದ ಸ್ಪರ್ಶ, ದುರ್ಗಂಧ, ಮತ್ತು ಅದರ ಹೆಸರೇ ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿ ಮಹಾನ ತಿರಸ್ಕಾರವನ್ನುತ್ಪನ್ನಮಾಡುತ್ತದೆ. ಯಾರು ಧರ್ಮದಿಂದ ರಹಿತರಿದ್ದಾರೆ, ನರಕಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗುವಂಥವರಿದ್ದಾರೆ, ಅತಿಶಯನಿರ್ದಯ ಪರಿಣಾಮವುಳ್ಳವರಿದ್ದಾರೆ ಅವರೇ ಮಾಂಸ ಭಕ್ಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ತಾನಾಗಿಯೇ ಸತ್ತು ಹೋದ ಎತ್ತು, ಎಮ್ಮೆ, ಮೇಕೆ, ಹುಲ್ಲೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಮಾಂಸದಲ್ಲಿ ಅನಂತ ಬಾದರ ನಿಗೋದದ ಜೀವ ಮತ್ತು ಅಸಂಖ್ಯಾತ ತ್ರಸ ಜೀವಗಳ ಘಾತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಪಕ್ವ ಮಾಂಸದಲ್ಲಿ, ಅಗ್ನಿಯಿಂದ ಬೇಯಿಸಿದ ಮಾಂಸದಲ್ಲಿ, ಅಗ್ನಿಯ ಮೇಲೆ ಇರಿಸಿದ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಯುತ್ತಿರುವ ಮಾಂಸದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅನಂತ ಜೀವಗಳು ನಿರಂತರ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಅದೇ ಜಾತಿಯ ಜೀವಗಳು ಪ್ರತಿಸಮಯ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಪಕ್ವ ಮಾಂಸ, ಬೇಯಿಸಿದ ಮಾಂಸ, ಬೇಯುತ್ತಿರುವ ಮಾಂಸ, ಒಣಗಿದ ಮಾಂಸವನ್ನು ಯಾರು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಮತ್ತು ಮಾಂಸದ ತುಂಡನ್ನು ಯಾರು ಸ್ಪರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮನುಷ್ಯರು ನಿರಂತರ ಏಕತ್ರವಾಗುತ್ತಿರುವ ಬಹಳಷ್ಟು ಜೀವಗಳ ಘಾತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಚಾಂಡಾಲರ, ಕಟುಕರ, ಮ್ಲೇಚ್ಛರ ಮತ್ತು ನಾಯಿಗಳ ಆಹಾರವಂತೂ ಮಾಂಸವೇ ಇರುತ್ತದೆ. **ಮಾಂಸ ತಿನ್ನುವವರಿಗೆ ದಯೆ, ಆಚಾರ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ; ಜಾತಿ, ಕುಲ, ಧರ್ಮ, ದಯೆ, ಕ್ಷಮೆ ಮೊದಲಾದ ಸಮಸ್ತ ಗುಣಗಳಿಂದ ಭ್ರಷ್ಟ-ರಹಿತರಿರುತ್ತಾರೆ.** ದುರ್ಗತಿಗಿಳಿಯುವ, ಮಹಾಪಾಪಿ, ಮಹಾನಿರ್ದಯಿಯಾದ ಜನರು ತಾವೇ ರಚಿಸಿದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಂಸಭಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಧರ್ಮವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾಂಸದಿಂದ ದೇವತೆ ಮತ್ತು ಪಿತೃಗಳು ತೃಪ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಮಾಂಸಭಕ್ಷಕರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರಾದ್ಧಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಮಾಂಸಪಿಂಡದ ಭಕ್ಷಣ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ದೇವಗಳು-ಪಿತೃಗಳು ತೃಪ್ತರಾಗುವರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದೆಲ್ಲವು ಮಿಥ್ಯಾದರ್ಶನದ ಫಲವಿದೆ.

ಮಧುತ್ಯಾಗ :- ಮಧುವಿನಂಥ ಅಧಮವಸ್ತುವು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಜೇನ್ನೊಣಗಳ ವಮನ, ಭಿಲ್ಲ, ಚಾಂಡಾಲರ ಆಹಾರ, ಅನಂತ ಜೀವಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಸ್ಥಾನವು ಮಧು ಇದೆ. ಅಸಂಖ್ಯ ಅಗಣಿತ ಜೇನ್ನೊಣಗಳನ್ನು ಸಾಯಿಸಿ ಭಿಲ್ಲ, ಚಾಂಡಾಲ ಮೊದಲಾದವರು ಮಧು ತೆಗೆದು ತರುತ್ತಾರೆ.ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾವೇ ಸಾಯುವಂಥ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ತ್ರಸ ಜೀವಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು ಮಧುವಿನಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ. **ಮಧುವನ್ನು ಪವಿತ್ರವೆಂದು ಮನ್ನಿಸುವುದು, ಪಂಚಾಮೃತಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದು, ಶುದ್ಧವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಇದರಷ್ಟು ವಿಪರೀತವು - ಅಸತ್ಯವು ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ.** ಜೇನುತುಪ್ಪದ ಒಂದು

ಕಣವನ್ನಾದರೂ ಯಾರು ಔಷಧದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ರೋಗದೂರ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಘೋರತರವಾದ ನರಕಗಳಲ್ಲಿ ದುಃಖಭೋಗಿಸಿ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಹಾಗೂ ಅನಂತ ಜನ್ಮಗಳವರೆಗೆ ಅನೇಕಾನೇಕ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಮಧು, ಮದ್ಯ, ಮಾಂಸ, ನವನೀತ (ಬೆಣ್ಣೆ) ಇವು ನಾಲ್ಕು ಅತ್ಯಂತ ವಿಕೃತ-ಕೆಡಕು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಭಗವಂತರು ಪರಮಾಗಮದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಜಿನಧರ್ಮ ಗ್ರಹಣ ಮಾಡುವವರು ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಮದ್ಯ, ಮಾಂಸ, ಮಧು, ಬೆಣ್ಣೆ ಈ ನಾಲ್ಕು ವಿಕೃತಿಗಳ ಪರಿತ್ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವು ನಾಲ್ಕನ್ನು ಭಗವಂತರು ಮಹಾ ವಿಕೃತವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವು ನಾಲ್ಕನ್ನು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡದ ಹೊರತಾಗಿ ಜೀವನು ಧರ್ಮದ ಉಪದೇಶ ಗ್ರಹಣ ಮಾಡಲು ಪಾತ್ರನೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಹಿಂಸೆಯ ತ್ಯಾಗ :- ಧರ್ಮವು ಅದು ಅಹಿಂಸಾರೂಪವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ ಜಿನೇಂದ್ರರ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಆಲಿಸಿದ ನಂತರವೂ ಯಾರು ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಅಸಮರ್ಥರಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ತ್ರಸ ಜೀವಗಳ ಹಿಂಸೆಯನ್ನಂತೂ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು. **ಒಂಭತ್ತು ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಹಿಂಸೆಯ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.**

೧) ಸ್ವಯಂ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ೨) ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಇತರರ ಮೂಲಕ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ೩) ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಅನ್ಯ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡುವಂಥವರ ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ೪) ವಚನದಿಂದ ಸ್ವಯಂ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ೫) ವಚನದಿಂದ ಇತರರ ಮೂಲಕ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ೬) ವಚನದಿಂದ ಅನ್ಯಹಿಂಸೆ ಮಾಡುವಂಥವರ ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ೭) ಕಾಯದಿಂದ ಸ್ವಯಂ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ೮) ಕಾಯದಿಂದ ಇತರರ ಮೂಲಕ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ೯) ಕಾಯದಿಂದ ಅನ್ಯ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡುವಂಥವರಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಮನ-ವಚನ-ಕಾಯದ ಮೂಲಕ ಕೃತ-ಕಾರಿತ-ಅನುಮೋದನದಿಂದ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವಂಥವನಿಗೆ ಔತ್ಸರ್ಗಿಕತ್ಯಾಗ ಎಂದರೆ ಉತ್ಕೃಷ್ಟತ್ಯಾಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂಭತ್ತು ಪ್ರಕಾರದಿಂದಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಹಿಂಸೆಯ ತ್ಯಾಗವಾಗುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಅಪವಾದ ತ್ಯಾಗವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಭೇದಗಳಿವೆ.

ಈ ಅಹಿಂಸಾ ಧರ್ಮವು ಮೋಕ್ಷದ ಕಾರಣ ಮತ್ತು ಸಂಸಾರದ ಸಮಸ್ತ ದುಃಖರೂಪ ಪರಿಭ್ರಮಣದ ರೋಗವನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅಮೃತದ ಸಮಾನವಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಜ್ಞಾನೀ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಗಳ ಅಯೋಗ್ಯ ಆಚರಣೆ-ವ್ಯವಹಾರ ನೋಡಿ ತಮ್ಮ ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿ ಆಕುಲತೆಯಾಗಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಕರ್ಮದ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ದುಃಖಿಯಾದ ಜೀವಗಳು ಅನೇಕ ಇವೆ. ಕೆಲವರು ಹಿಂಸಕರಿದ್ದರೆ ಕೆಲವರು ಅಭಕ್ಷ್ಯ ಭಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವಂಥವರಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವರು ಕ್ರೋಧಿ, ಲೋಭೀ, ಮಾನೀ, ಮಾಯಾವೀ, ಮಹಾ ಆರಂಭಿ, ಮಹಾಪರಿಗ್ರಹಿ, ಅನ್ಯಾಯ ಮಾರ್ಗಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಅನೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ತಮ್ಮ ಪರಿಣಾಮ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಕರ್ಮದಿಂದಪೀಡಿತರಾದ ಜೀವರುಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಮರೆತು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನಾವಂತೂ ಅವರುಗಳ ಮೇಲೆ ಸಮತಾ ಭಾವವನ್ನೇ ಇಡಬೇಕಾಗುವುದು.

ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಭಗವಂತರು ಹೇಳಿದ ಧರ್ಮವಂತೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಿದೆ, ಧರ್ಮದ ಸಲುವಾಗಿ ಹಿಂಸೆಯಾದರೆ ದೋಷವಿಲ್ಲವಲ್ಲವೇ ?

ಉತ್ತರ :- ಈ ಪ್ರಕಾರ **ಧರ್ಮಮೂಢ**ರಾಗಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡಬಾರದು ದೇವರ ನಿಮಿತ್ತ, ಗುರುವಿನ ಕಾರ್ಯದ ನಿಮಿತ್ತ ಮಾಡಲಾದ ಹಿಂಸೆಯೂ ಶುಭವಲ್ಲ; **ಹಿಂಸೆಯಂತೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಪವೇ ಇದೆ.** ಧರ್ಮವಂತೂ ದಯಾರೂಪವಿದೆ. ದೇವ-ಗುರುಗಳ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವುದರ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಹಿಂಸೆಯ ಆರಂಭವೇ ಧರ್ಮವಾದರೆ ಧರ್ಮವು ಹಿಂಸಾರಹಿತವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ ಜಿನೇಂದ್ರರ ವಾಣಿಯು ಅಸತ್ಯವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಧರ್ಮವೆಂದು ಎಂದೂ ಶ್ರದ್ಧೆ ಮಾಡಬಾರದು ಮತ್ತು ಮನ್ನಿಸಬಾರದು.

ಧರ್ಮವಂತೂ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಮನ್ನಿಸುವುದರಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ, ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಏನೆಲ್ಲವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಉಚಿತವಿದೆಯೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ಇಂಥ ವಿಪರೀತ ಮನ್ನಣೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡುವುದು ಉಚಿತವಿಲ್ಲ.

ದೇವಿ ಎಂದರೆ ಕಾತ್ಯಾಯಿನಿ, ಚಂಡಿ, ಚಾಮುಂಡಿ, ದುರ್ಗಾ, ಭವಾನೀ, ಕಾಳೀ ಇತ್ಯಾದಿ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಿದ್ದಾರೆ; ಅವರಿಗೆ ಮೇಕೆ ಅಥವಾ ಕೋಣವನ್ನು ಕೊಂದು ಅರ್ಪಿಸುವುದರಿಂದ ದೇವಿಯರು ಪ್ರಸನ್ನರಾಗುತ್ತಾರೆಂದು ಅದೆಷ್ಟೋ ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ಇಂಥ **ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಗಳ ವಾಕ್ಯಗಳಿಂದ ಯಾರೂ ವಿಚಲಿತರಾಗಬಾರದು.**

ಆ ದೇವಿಯು ತಾನೇ ಅನೇಕ ಭುಜಗಳಲ್ಲಿ ಶಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡಿ ಕ್ರೂರ ದೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ; ಆ ದೇವಿಗೆ ಜೀವಗಳ ಮಾಂಸ ತಿನ್ನುವ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿದ್ದರೆ ತಾನೇ ಜೀವಗಳನ್ನು ಭಯಭೀತಗೊಳಿಸಿ ಕೊಂದು ಹಾಕಿ ಏಕೆ ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ ? ತನ್ನ ಭಕ್ತರುಗಳಿಂದ ದೀನ, ಅನಾಥಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನೇಕೆ ಸಾಯಿಸುತ್ತಾಳೆ ? ತಾನೇ ಸಿಂಹ, ವ್ಯಾಘ್ರ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಸಮಾನವಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಸಿಂಹ, ವ್ಯಾಘ್ರ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಕೊಂದು ಹಾಕಿ ಏಕೆ ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ? ತಾನು ಸ್ವಯಂ ದೇವಿಯಾಗಿದ್ದೂ ಕಾಗೆ, ನಾಯಿ, ಭಿಲ್ಲ, ಚಾಂಡಾಲರಂತೆ ಮಾಂಸ ತಿನ್ನುವುದರಲ್ಲೇಕೆ ನಿಮಗ್ನಳಿದ್ದಾಳೆ, ಹಸಿವೆಯಿಂದ ದುಃಖಿಯಿದ್ದಾಳೆ, ಅವಳ ದೇವೀತನವೆಂಥದು ? ತಾನೇ ದುಃಖಿಯಿದ್ದವಳು, ಏನಾದರೂ ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದವಳು, ಆಸಕ್ತಳಿದ್ದವಳು ಭಕ್ತರನ್ನು ಹೇಗೆ ಸುಖಿ ಮಾಡುವಳು ? ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಗಂಧಿತ ತಿರ್ಯಂಚಗಳ ದುರ್ಗಂಧಮಯ ಜಿಗುಪ್ಸೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವಂಥ ಮಾಂಸದ ಇಚ್ಛುಕ **ಮಹಾಪಾಪಿಗಳಿಗೆ ದೇವತ್ವವಿರುವುದಿಲ್ಲ.**

ಪಾಪೀ ಪುರುಷರು ಸುಳ್ಳು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ರಚನೆ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಮಾಂಸ ಭಕ್ಷಣೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಮತ್ತು ಮೂಢ ಜನರನ್ನು **ದೇವಿಯ ಪ್ರಸಾದದ** ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ ಮಾಂಸ ತಿನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮಾಡಿಸಿ ತಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಪುಷ್ಟ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಜಗತ್ತಿನ ಜನರನ್ನು - ಜೀವಗಳನ್ನು ನರಕದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಜಿನೇಂದ್ರರ ಪರಮಾಗಮದಲ್ಲಂತೂ ಭವನವಾಸಿ, ವ್ಯಂತರ, ಜ್ಯೋತಿಷಿ, ಕಲ್ಪವಾಸೀ-ಈ ನಾಲ್ಕೂ ಪ್ರಕಾರದ ದೇವಗಳಿಗೆ ಕವಲಾಹಾರವನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ, ಮಾನಸಿಕ ಆಹಾರವನ್ನೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಸಿವೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಕಂಠದಲ್ಲೇ ಅಮೃತವು ಸ್ರವಿಸುತ್ತದೆ, ಆದರಿಂದ ಅವರ ಹಸಿವೆ ಹಿಂಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅವರ ದಿವ್ಯ ವೈಕ್ರಿಯಿಕ ಶರೀರವು ಸಪ್ತಧಾತು-ಉಪಧಾತುಗಳಿಂದ ರಹಿತ ಮಹಾ ದಿವ್ಯರೂಪವು ಸುಗಂಧಮಯವಿರುತ್ತದೆ. **ದೇವಗಳನ್ನು ಮಾಂಸ ಭಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವವರೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಮಹಾವಿಪರೀತ ಬುದ್ಧಿಯಿದೆ.** ದೇವತೆಗಳು ಮಾಂಸ ಭಕ್ಷಿಗಳಿದ್ದರೆ ಅವರು ಕಾಗೆ, ನಾಯಿ, ನರಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ನೀಚರಾದರು. ಆದುದರಿಂದ ದೇವತೆಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡುವುದು ಉಚಿತವಿಲ್ಲ.

ಮಾಂಸ ಭಕ್ಷಣ ಮಾಡುವ ಗುರುಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಯಾರೂ ಮಾಂಸದ ದಾನ ಕೊಡಬಾರದು. ಯಾವ ಪಾಪಿಯು ಮಾಂಸ ಮೊದಲಾದ ಅಭಕ್ಷ್ಯ ಭಕ್ಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಮದ್ಯ ಕುಡಿಯುತ್ತಾನೆ. **ಆ ಪಾಪಿಯು ಗುರು ಹೇಗೆ ?** ಅವನಂತೂ ಮಾಂಸಾದಿಗಳ ಭಕ್ಷಣ ಮಾಡಿಸಿ ನರಕಕ್ಕೆ ತಲುಪಿಸುವಂಥ ಗುರು ಇದ್ದಾನೆ. ಅವನನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸುವುದರಿಂದ ನೋಡುವುದರಿಂದ ಘೋರ ಪಾಪದ ಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅನ್ನಾದಿಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಜೀವಗಳ ಘಾತವಾಗುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದೇ ಜೀವವನ್ನು ಕೊಂದು ತಿನ್ನುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಿದೆಯಲ್ಲವೇನು ?

ಉತ್ತರ :- ಹೀಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಕೊಂದು ತಿನ್ನುವುದು ಉಚಿತವಿಲ್ಲ. ಏಕೇಂದ್ರಿಯ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವನಸ್ಪತಿ, ಪೃಥ್ವೀ, ಜಲ, ಅಗ್ನಿ, ವಾಯುಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣ ಮೂರು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿವೆ, ಸಮಸ್ತ ವಿಕಲತ್ರಯ, ಸಮಸ್ತ ದೇವ, ಮನುಷ್ಯ, ತಿರ್ಯಂಚ, ನಾರಕ ಈ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಎಣಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾಗುತ್ತವೆ.

ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಿಂದ ಅನಂತ ಗುಣಿತ ಜೀವಗಳನ್ನು ಸರ್ವಜ್ಞ ಭಗವಂತರು ಮನುಷ್ಯ ಮತ್ತು ತಿರ್ಯಂಚದ ಮಾಂಸದ ಒಂದು ಕಣದಲ್ಲಿ ಬಾದರ ನಿಗೋದಿ ಜೀವಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಪರಮಾಗಮದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ **ಅನ್ನ-ಜಲ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಅಸಂಖ್ಯಾತ ವರ್ಷಗಳವರಗೆ ಭಕ್ಷಣ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಏಕೇಂದ್ರಿಯ ಜೀವಗಳ ಹಿಂಸೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಅದರಿಂದ ಅನಂತ ಗುಣಿತ ಜೀವಗಳ ಹಿಂಸೆಯು ಒಂದುಸೂಜಿಯ ತುದಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲುವಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಮಾಂಸ ತಿನ್ನುವುದರಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ.**

ಏಕೇಂದ್ರಿಯ ಜೀವದ ಹಿಂಸೆ ಮತ್ತು ತ್ರಸ ಜೀವದ ಹಿಂಸೆಯು ಸರಿ ಸಮಾನದ್ದಿಲ್ಲ, ದುಃಖದಲ್ಲೂ ದೊಡ್ಡ ಅಂತರವಿದೆ. ಜ್ಞಾನದಲ್ಲೂ ದೊಡ್ಡ ಅಂತರವಿದೆ. ಒಂದು ಇಂದ್ರಿಯದ ಶರೀರವು ರಸ, ರಕ್ತ, ಮಾಂಸ, ಮೂಳೆ, ಚರ್ಮ ಮೊದಲಾದವು ಧಾತು-ಉಪಧಾತುಗಳಿಂದ ರಚಿತವಿರುತ್ತವೆ. ಮಾಂಸ ಭಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ತೀವ್ರ ಪರಿಣಾಮ, ತೀವ್ರ ನಿರ್ದಯತೆಯಿದೆ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಅನ್ನದ ಭಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಹೇಗೆ ತನ್ನ ಸ್ತ್ರೀಯ ಸ್ಪರ್ಶ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಮಗಳು ಹಾಗೂ ತಾಯಿಯ ಸ್ಪರ್ಶಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮವು ಸಮಾನವಿರುವುದಿಲ್ಲ, ದೊಡ್ಡ ಅಂತರವಿರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದರಿಂದೇನು ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆ, ಆದರೆ ತ್ರಸ ಜೀವಗಳ ಘಾತ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಘೋರ ಪಾಪವಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಈ ಸಿಂಹ, ವ್ಯಾಘ್ರ, ಸರ್ಪ ಮೊದಲಾದವು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಘಾತ ಮಾಡುತ್ತವೆ, ಇವನ್ನು ಕೊಂದು ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಅಧಿಕ ಜೀವಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯಾಗಬಹುದೆಂಬ ಆಶಂಕೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಬಾರದು. ಇಂಥ ಮಿಥ್ಯಾ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಹಿಂಸ್ರ ಜೀವಗಳ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಬಾರದು, ತಾವು ಯಾವ ಯಾವ ಹಿಂಸ್ರ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಸಾಯಿಸುವಿರಿ ? ಗುಬ್ಬಿ, ಕಾಗೆ, ಗೊರವಂಕಿ, ಕೌಜಲಹಕ್ಕಿ, ರಣಹದ್ದು ಮೊದಲಾದ ಪಕ್ಷಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಹಿಂಸಕವಿವೆ, ಮತ್ತು ಕ್ರಿಮಿ, ಕೀಟ, ಜೇಡಮಳ, ನೊಣ, ಚೇಳು, ಸರ್ಪ, ಇಲಿ, ಬೆಕ್ಕು, ಸಿಂಹ, ಹುಲಿ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ತಿರ್ಯಂಚ, ಮನುಷ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಸಮಸ್ತ ಜೀವಗಳು ಹಿಂಸಾರೂಪದ ಪಾಪಕರ್ಮ ಮಾಡುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಹಿಂಸಕಗಳೇ ಇವೆ. ನೀವು ಯಾವ-ಯಾವುದರ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡುವಿರಿ ? ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇತರ ಸಮಸ್ತ ಹಿಂಸಕ ಜೀವಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ವಿಚಾರವಾದಾಗಲೇ ನೀವಂತೂ ಸಮಸ್ತ ಹಿಂಸಕಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವಂಥ ಮಹಾಹಿಂಸಕರಾದಿರಿ! ನಿಮ್ಮ ಸಮಾನ ಪಾಪಿಗಳು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ? ಆದುದರಿಂದ ಹಿಂಸ್ರ ಜೀವಗಳ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡುವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನೆಂದೂ ಮಾಡಬಾರದು.

ಸಮಸ್ತ ಜೀವಗಳು ತಾವು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಕರ್ಮಗಳ ಉದಯವು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತವೆ. ಪಾಪದ ಹಿಂಸೆಯ ಸಂತಾನಕ್ರಮವು ಅನಂತಕಾಲದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತ ಬರುತ್ತಲಿದೆ. ಅದನ್ನು ಯಾರು ನಿವಾರಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತಯಿಧೆ. ಪಾಪೀ ಜೀವವನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡಿದರು ? ಪುಣ್ಯವಂತ ಜೀವವನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡಿದರು ? ಎಲ್ಲವೂ ಕರ್ಮದ ವಿಚಿತ್ರತೆಯಿದೆ. ಕಾಲದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಪಾಪೀ ಜೀವಗಳಿಗೆ ಪಾಪದ ಫಲವನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅನೇಕ ಪಾಪೀ ಜೀವಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತವೆ. ಅವನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಾರು ಸಮರ್ಥರಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ದಯಾವಂತರಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಜೀವಗಳ ಮೇಲೆ ದಯೆಯನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕು.

ಈ ಹಿಂಸಕ ಜೀವವು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬದುಕಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಪಾಪದ ಬಂಧ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಈ ಪಾಪರೂಪ ಪರ್ಯಾಯದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಪಾಪದ ಬಂಧವಾಗಲಾರದೆಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬಾರದು ಮತ್ತು ಇಂಥ ಕರುಣೆಮಾಡಿ ಕೂಡ ಪಾಪೀಜೀವಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬಾರದು. ಎಲ್ಲ ಜೀವಗಳ ಮೇಲೆ ತಾವಂತೂ ಕರುಣೆಯನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕು.

ಈ ಜೀವವು ದುಃಖದಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ದುಃಖಿಯಿದೆ, ಸತ್ತು ಹೋದರೆ ಕೂಡಲೆ ದುಃಖದಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಬಹುದೆಂಬ ಮಿಥ್ಯಾ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಸತ್ತು-ಹೋದರೆ ಈ ಶರೀರ ಎಂದರೆ ವರ್ತಮಾನ ಪರ್ಯಾಯವೇ ಹೋಗಬಹುದು, ಆದರೆ ಆ ಜೀವಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿದ ಅಸಾತಾಕರ್ಮವಂತೂ ಹೋಗಲಾರದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ಬಿಟ್ಟು

ಹೋದರೆ ನರಕ, ತಿರ್ಯಂಚ, ಮನುಷ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಅನ್ಯ ಪರ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು, ಅಲ್ಲಿ ಅದೆಷ್ಟೋ ಗುಣಿತ ಅಧಿಕ ರೋಗ, ದಾರಿದ್ರ್ಯ, ಮೊದಲಾದುವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವವು. ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲದವರೆಗೆ ದುಃಖ ಭೋಗಿಸುವುದು. ನೀವು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ದುಃಖದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲು ಹೋಗುವಿರಿ ?

ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಲಾಭವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸೂರ್ಯನ ಉದಯವು ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಆಗಬಹುದು. ಅಗ್ನಿಯು ಶೀತಲವಾಗಬಹುದು, ಚಂದ್ರನ ಕಿರಣಗಳಲ್ಲಿ ಉಷ್ಣತೆಯು ಹೊರಡಬಹುದು, ಸೂರ್ಯನ ಬಿಸಿಲು ಶೀತಲವಾಗಬಹುದು, ಸಂಪೂರ್ಣ ಪೃಥ್ವಿಯು ಮೂರು ಲೋಕದ ಮೇಲೆ ಹೋಗಬಹುದು, ಬಂಡೆಗಲ್ಲು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತೇಲಬಹುದು, ಸರ್ಪದ ಮುಖದಿಂದ ಅಮೃತವು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಬಹುದು, ಕಲಹ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಯಶಸ್ಸು ದೊರಕಬಹುದು, ಅಜೀರ್ಣದಿಂದ ರೋಗ ಹೋಗಬಹುದು, ಕಾಲಕೂಟ ವಿಷ ತಿನ್ನುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ದಿವಸ ಬಾಳಬಹುದು, ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಕಮಲ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಬಹುದು, ಸೂರ್ಯನ ಅಸ್ತವಾದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾತಃಕಾಲವಾಗಬಹುದು, ವಾದ-ವಿವಾದ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಬಹುದು, ಆದರೆ ಹಿಂಸೆಯಿಂದ ಧರ್ಮವಾಗಲಾರದು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸದಂಥ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ಸಂಭವಿಸಬಹುದು; **ಆದರೆ ಹಿಂಸೆಯ ಪರಿಣಾಮದಿಂದಂತೂ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಧರ್ಮವಾಗಿಲ್ಲ, ವರ್ತಮಾನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗಲಾರದು.**

ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಗೃಹಸ್ಥನು ಜಿನಮಂದಿರ ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಾನೆ, ಉಪಕರಣ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾನೆ, ಜಿನೇಂದ್ರರ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆಂದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಆರಂಭವೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಿದೆ ಅಲ್ಲಿ ಹಿಂಸೆಯು ಆಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಜಿನಮಂದಿರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವು ಹೇಗಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ ?

ಉತ್ತರ :- ಒಂದು ವೇಳೆ ಗೃಹಸ್ಥನು ಆರಂಭ ಮಾಡುವುದರ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಅವನ ಪರಿಣಾಮವು ವೀತರಾಗರೂಪವಾಗಿ ಧನಸಂಪಾದನೆ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ವಿರಕ್ತನಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಮಂದಿರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದು ಯೋಗ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾರ ರಾಗವು ಧನದಿಂದ, ಪರಿಗ್ರಹದಿಂದ, ಆರಂಭದಿಂದ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ಅಭಿಮಾನವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ತಮ್ಮ ಜಾತಿ, ಕುಲ ಮೊದಲಾದವು ಉಚ್ಚವಾಗುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅಭಿಮಾನಪೂರ್ವಕ ಪ್ರಶಂಸೆ ಪಡೆಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಭೋಗಗಳ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಸೌಧ, ಪ್ರಾಸಾದ, ಚಿತ್ರಶಾಲೆ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಾನೆ, ಉಪವನ ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಾನೆ, ತಾನು ವಿಹಾರ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅನೇಕ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಾನೆ, ಮಕ್ಕಳ ಮದುವೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಧನ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಜಾತಿ, ಕುಲ, ನಗರ ನಿವಾಸಿ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಭೂರಿ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾನೆ ; **ಅಂಥವರಿಗೆ ಧರ್ಮಾತ್ಮರು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ** ಆರಂಭ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ನಿಮ್ಮ ರಾಗವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರದಿದ್ದರೆ ಈ ಕೇವಲ ಪಾಪಬಂಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಅಭಿಮಾನ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಪುಷ್ಟ ಮಾಡುವಂಥ ಪಾಪದ ಆರಂಭಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಜಿನಮಂದಿರ ಕಟ್ಟಿಸುವ ಆರಂಭ ಮಾಡಿರಿ, ಅದರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಅಶುಭ ರಾಗವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು, ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪರಿಣಾಮವು ವೀತರಾಗತೆಯ ಸನ್ಮುಖವಾಗುವುದು ; ಅಹಿಂಸಾ ಧರ್ಮದ ಪ್ರವರ್ತನೆಯು ವೃದ್ಧಿಸುವುದು ; ಅನೇಕ ಜೀವರುಗಳು ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ ಮಾಡಿ, ಶಾಸ್ತ್ರ ಶ್ರವಣ ಮಾಡಿ, ವೀತರಾಗ ಭಗವಂತರ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿ, ಭಾವನೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು, ಪಾಪಾಚಾರವನ್ನು ತಡೆಯಲಾರಂಭಿಸುವರು. ಶೀಲ, ಸಂಯಮ ಧ್ಯಾನದ ವೃದ್ಧಿ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಧರ್ಮದ ವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಜಿನಮಂದಿರವು ಅಹಿಂಸಾ ಧರ್ಮದ ಆಯತನವಿದೆ. ಜಿನಮಂದಿರದ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಅನೇಕ ಜೀವರುಗಳು ಪಾಪಾಚಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಜಿನಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಜಿನಧರ್ಮದ ಶಾಸ್ತ್ರ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಹಾಗೂ ಪರದ್ರವ್ಯಗಳ ಭೇದಜ್ಞಾನವು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ; ಮಿಥ್ಯಾದೇವ, ಮಿಥ್ಯಾಗುರು, ಮಿಥ್ಯಾಧರ್ಮದ ಉಪಾಸನೆ

ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಸರ್ವಜ್ಞ ವೀತರಾಗರು ತಿಳಿಸಿದ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ; ಆಗ ಹಿಂಸಾದಿ ಪಾಪಗಳಿಂದ, ಸಪ್ತವ್ಯಸನಗಳಿಂದ ಅನ್ಯಾಯದಿಂದ, ಅಭಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ವಿರಕ್ತರಾಗಿ, ವೀತರಾಗ ಜಿನೇಂದ್ರದೇವರ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ, ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ, ಕಾಯೋತ್ಸರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಯಿಕದಲ್ಲಿ, ಉಪವಾಸ, ಶೀಲ, ಸಂಯಮ, ದಾನ, ವ್ರತ, ಪ್ರಭಾವನೆಗಳಲ್ಲಿ ಲೀನರಾಗಿ ಮೋಕ್ಷದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತನೆ ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಆದುದರಿಂದ ಜಿನಮಂದಿರದ ನಿಮಿತ್ತವಿಲ್ಲದೆ ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗವೇ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವುದು ಯಾವ ಪುರುಷನು ಜಿನಮಂದಿರ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾನೆ ಅವನು ಬಹಳಷ್ಟು ಜೀವರುಗಳಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ ಮತ್ತು ತನ್ನಮೇಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಜಿನಮಂದಿರ ಕಟ್ಟಿಸುವಂಥವನ ಪರಿಣಾಮವು ಕೂಡ ಸರಳ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ವೀತರಾಗ ಜಿನೇಂದ್ರರ ಮಂದಿರ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ನಾನೇ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ನಡೆದರೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ನಿಂದೆಯಾಗಬಹುದೆಂದು ಅವನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ನಾನು ಅಭಕ್ಷ್ಯ ಭಕ್ಷಣ ಹೇಗೆ ಮಾಡಲಿ ? ಅಸತ್ಯ ಹೇಗೆ ನುಡಿಯಲಿ ? ವ್ಯಸನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಹೇಗೆ ಮಾಡಲಿ ? ಕಲಹ ಮಾಡುವುದು, ಬಯ್ಯುವುದು, ಲೋಕನಿಂದ್ಯ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವುದು. ಈ ಅಯೋಗ್ಯ ದುರಾಚಾರಗಳಿಂದಂತೂ ಲೋಕ ಲಜ್ಜೆಯ ಕಾರಣ ಅತ್ಯಂತ ದೂರ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ನಾನು ಮಂದಿರ ಕಟ್ಟಿಸುವಂಥವನೇ ನ್ಯಾಯ ಹಾಗೂ ಸದಾಚಾರರೂಪದಿಂದ ಪ್ರವರ್ತನೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಯಾರು ಪ್ರವರ್ತನೆ ಮಾಡುವರು ? ಈ ಪ್ರಕಾರ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಅವನು ಅಭಿಷೇಕದಲ್ಲಿ, ಜಿನಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ, ಶಾಸ್ತ್ರಶ್ರವಣದಲ್ಲಿ, ಜಪದಲ್ಲಿ, ವ್ರತದಲ್ಲಿ, ಜಾಗರಣೆಯಲ್ಲಿ, ಭಜನದಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತನೆ ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಪ್ರೀತಿಯು ಬೆಳೆದು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಓದುವಂಥವರಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರಕೇಳುವಂಥವರಲ್ಲಿ, ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ಮಾಡುವಂಥ ಸಾಧರ್ಮಿಗಳಲ್ಲಿ, ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಂಥವರಲ್ಲಿ ಅನುರಾಗವು ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಓದುವಂಥವರನ್ನು ನೋಡಿ ಅತ್ಯಂತ ಹರುಷವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಂದು ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದರು. ದರ್ಶನ ಮಾಡಲು ಯಾರು ಯಾರು ಬಂದಿದ್ದರು, ಪ್ರವಚನ ಕೇಳಲು ಯಾರು ಯಾರು ಕೂಡುತ್ತಾರೆ, ಇಂದು ಉಪವಾಸ ಮಾಡುವಂಥವರು ಎಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಸಲ ಬೇಲಾತೇಲಾವ್ರತ ಯಾರು ಯಾರು ಮಾಡಿದರು. ಪ್ರೋಷಧೋಪವಾಸ ಮಾಡಿದವರು ಎಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಜಾಗರಣೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರು ಬರುತ್ತಾರೆ, ಭಜನೆಯು ತುಂಬ ಸುಂದರವಾಯಿತು. ಇತ್ಯಾದಿ ಧರ್ಮದ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ನೋಡಿ ಅವನಿಗೆ ಅತಿಶಯ ಆನಂದವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಸ್ತ ಸಾಧರ್ಮಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾತ್ಸಲ್ಯವು ದಿನ ದಿನಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸಹಸ್ರಾರು ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಭಾವವು ಹೇಗೆ ಹೇಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೆ ಹಾಗೆ ಅವನ ಧರ್ಮಾನುರಾಗವು ಕೂಡ ಬೆಳೆಯುತ್ತಲೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಗೃಹಾಚಾರದ ನಾಮಕರಣ, ವರ್ಷವರ್ಧಂತಿ, ಮದುವೆ ಮಾಡುವುದು, ವಸ್ತ್ರ ಮಾಡಿಸುವುದು, ಆಭರಣ ಮಾಡಿಸುವುದು, ತಾವು ವಾಸಿಸುವ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸುವುದು, ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸುವುದು, ಚಿನ್ನ ಹಾಕಿಸುವುದು ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ರಾಗ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಂಥ ಪಾಪ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಂತೂ ಪ್ರೀತಿಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇವನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದೇನು ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆ, ಯಾರಿಗೆ ತೋರಿಸುವುದಿದೆ ? ಇವೆಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳು ಪಾಪದ ಕಾರಣವಿವೆ, ನಿಂದ್ಯವಿವೆಯೆಂದು ವೈರಾಗ್ಯವು ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಈ ಪಾಪದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿ-ಯಾರಿಗೆ- ಹೇಗೆ ತೋರಿಸುವುದೆಂದು ಲಜ್ಜೆಯು ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇಷ್ಟು ಧನವನ್ನು ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿದೆನೆಂದರೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಜೀವರುಗಳಿಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಮಯದವರೆಗೆ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅನುರಾಗವು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದೆಂದು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಯಾವ ಧನ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಅದನ್ನು ಮಂದಿರದ ಉಪಕರಣಗಳಲ್ಲಿ, ಸಿಂಹಾಸನ, ಮುಕ್ಕೊಡೆ, ಚಾಮರ, ಭಾಮಂಡಲ, ಘಂಟೆ, ಗಿಂಡಿ, ಕಲಶ, ಹರಿವಾಣ, ತಟ್ಟೆ, ಸಮವಸರಣ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಚಿನ್ನ

ಬೆಳ್ಳಿ, ಕಂಚು, ಹಿತ್ತಾಳೆ, ತಾಮ್ರ ಮೊದಲಾದ ಧಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ತೊಡಗಿಸಿ ತನ್ನ ಹಾಗೂ ಇತರ ಧರ್ಮಾತ್ಮ ಜನರ ಅನುರಾಗವನ್ನು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಾನೆ. ಗಾದಿ, ಒರಗುದಿಂಬು, ಪರದೆ, ಹಾಸಿಗೆ, ಮಂಟಪ ಇವೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಧರ್ಮ ಸೇವನೆ ಮಾಡುವಂಥ ಸಾಧರ್ಮಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ವೈಯಾವೃತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಮಂದಿರ ಕಟ್ಟಿಸುವಂಥವನ ಯಶಸ್ಸು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲದವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಹಾಗೆ ಮದುವೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾದ ಧನದಿಂದ ಇಂಥ ಕೀರ್ತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ದೇಶ ಮತ್ತು ಅನ್ಯ ದೇಶಗಳ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ಭಗವಂತರ ಪೂಜೆ, ಪ್ರಭಾವನೆ, ದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ ಶ್ರವಣಮಾಡಿ ಮಹಾನ ಪುಣ್ಯದ ಉಪಾರ್ಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಮಂದಿರ ಕಟ್ಟಿಸುವುದು, ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಬಿಡುವುದು - ಇಂಥ ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ ತಮಗೆ ಹಾಗೂ ಅನ್ಯರಿಗೆ ಉಪಕಾರವಂತೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮಂದಿರ ಕಟ್ಟಿಸುವಲ್ಲಿ ಷಟ್ಕಾಯ ಜೀವಗಳ ಹಿಂಸೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಅದು ಧರ್ಮದ ಘಾತ ಮಾಡುವಂಥಹುದೇ ಇರುತ್ತದೆಯೆಲ್ಲವೇನು ?

ಉತ್ತರ :- ಇದರಲ್ಲಿ ಹಿಂಸೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂಸೆಯಂತೂ ಯಾವಾಗ ತಮಗೆ ಜೀವಘಾತ ಮಾಡುವ ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ ಆಗ ಆಗುವುದು. ಮಂದಿರ ಕಟ್ಟಿಸುವಂಥವರಿಗೆ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡುವ ಪರಿಣಾಮವಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಅಹಿಂಸಾ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮಾಡುವ ಪರಿಣಾಮವಿರುತ್ತದೆ. ಹೇಗೆ ಮುನಿರಾಜರುಗಳಿಗೆ ಯತ್ನಾಚಾರಪೂರ್ವಕ ಆಹಾರ ಕೊಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಗೃಹಸ್ಥನಿಗೆ ಹಿಂಸೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಹೇಗೆ ಸಾಧುಗಳಿಗೆ ವಂದನೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ ಶ್ರವಣ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಗಮನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಗೃಹಸ್ಥನಿಗೆ ಹಿಂಸೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುನೀಶ್ವರರು ನಿತ್ಯ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಗಮನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಶಯನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಏಳುತ್ತಾರೆ, ಕೂಡುತ್ತಾರೆ, ಆಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ನೀಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ವಂದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಕಾಯೋತ್ಸರ್ಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ತೀರ್ಥಗಳ ವಂದನೆ-ಗುರುಗಳ ವಂದನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂಸೆಯ ಪರಿಣಾಮವಿಲ್ಲದೆ ಜೀವದ ವಿರಾಧನೆಯಾದರೂ ಕೂಡ ಹಿಂಸೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ- ಹಿಂಸಾಕೃತ ಬಂಧವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಜೀವಗಳಿಂದಂತೂ ಭೂಮಿ, ಆಕಾಶ, ಸಮಸ್ತ ಪದಾರ್ಥಗಳು ತುಂಬಿವೆ. ಆದರೆ ಯಾವನು ಕಷಾಯದ ವಶೀಭೂತನಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ದಯಾಭಾವದಿಂದ ರಹಿತನಾಗಿ ಪ್ರವರ್ತನೆ ಮಾಡುವನು ಅವನ ಪರಿಣಾಮಗಳಲ್ಲಿ ದಯೆಯಿಲ್ಲ, **ಹಿಂಸಾಭಾವ ಮತ್ತು ಅಹಿಂಸಾಭಾವವಂತೂ ಜೀವದ ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿದೆ, ಆ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಬಾಹ್ಯದಲ್ಲಿ ಜೀವದಘಾತ ಅಥವಾ ಅಘಾತದ ಅಧೀನವಿಲ್ಲ.** ಇದರ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಮೊದಲು ಬಹಳಷ್ಟು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಮಂದಿರ ಕಟ್ಟಿಸುವಂಥವರ ಪರಿಣಾಮದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದು. ಯಾವನಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸುವಲ್ಲಿ ಉಪವನ ನಿರ್ಮಿಸುವಲ್ಲಿ, ಬಾವಿ ಅಗೆಸುವಲ್ಲಿ ಮಹಾಹಿಂಸೆಯು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಯಾವನ ಲೋಭವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ, ಧನದ ಮಮತೆ ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ, ಯಾವನು ಪಾಪದಿಂದ ಭಯಭೀತನಿದ್ದಾನೆ ಅವನು ಮಂದಿರ ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮೊದಲು ಅವನು ಗೃಹಸ್ಥನ ವ್ಯಾಪಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ದಯಾ ಧರ್ಮದ ಸ್ಮರಣೆಯನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಈಗ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೇ ಪರಿಣಾಮ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಯತ್ನಾಚಾರಪೂರ್ವಕ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇದು ಮಂದಿರದ ಕಾರ್ಯವಿದ್ದು ನೀರನ್ನು ಎರಡು ಪದರಿನ ದಪ್ಪ ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಶೋಧಿಸಿ ಶೋಧಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾನೆ. ಸುಣ್ಣ ಗಚ್ಚನ್ನು ಎರಡು ದಿವಸಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇಡುವುದಿಲ್ಲ ಎರಡು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮುಗಿಸಿ ಬಿಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಎತ್ತುವಾಗ

ಇಡುವಾಗ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಯತ್ನ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಜೀವಗಳ ವಿರಾಧನೆಯಾಗದಂತೆ ತಮ್ಮ ಪರಿಣಾಮವನ್ನಿಡುತ್ತಾನೆ. ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂಸೆಯ ಪರಿಣಾಮವನ್ನಂತೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನ ಪರಿಣಾಮವಂತೂ ಧರ್ಮದ ಆಯತನ ಮಾಡಿಸುವುದಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇದು ಧರ್ಮದ ಸ್ಥಾನವಾದ ಮಂದಿರವು ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಖಂಡವಾಗಿ ಅಹಿಂಸಾಧರ್ಮವು ಪ್ರವರ್ತಿಸುವುದು.

ಈ ಮಂದಿರವಂತೂ ಮಹಾನ ಧರ್ಮದ ಆಯತನವಿದೆ. ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬಹಳಷ್ಟು ಹಿಂಸೆಯ ಆರಂಭವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿ ದಯಾರೂಪವಾಗಿ ಪ್ರವರ್ತನೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಂಥವನು ಮಂದಿರವಲ್ಲಿ ಪಾದ ಇರಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆಯೇ ಈರ್ಯಾಪಥ ಶೋಧಿಸಿ ನಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಇದು ಮಂದಿರವಿದ್ದು ಇಲ್ಲಿ ಯಾರದೂ ವಿರಾಧನೆಯಾಗಬಾರದು. ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಜೈನರಿಗಂತೂ ಕೆಲವೊಂದು ಮಾತುಗಳ ತ್ಯಾಗವು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಆಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಭೋಜನದ ತ್ಯಾಗ, ನೀರು ಕುಡಿಯುವುದರ ತ್ಯಾಗ, ವಿಕಥೆಯ ತ್ಯಾಗ, ಬೈಗಳ ತ್ಯಾಗ, ಬೀಸಣಿಕೆಯಿಂದ ಹವೆ ಪಡೆಯುವವರ ತ್ಯಾಗ, ವ್ಯಾಪಾರದ ಮಾತುಕತೆಯ ತ್ಯಾಗ, ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಪಾಪ ಬಂಧದ ಕಾರಣವಾದ ಸಮಸ್ತ ದುರಾಚಾರಗಳು ತ್ಯಾಗವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಎಂಭತ್ತಾನ್ಲುಕ್ಕು ಆಸಾದನ ದೋಷಗಳ ತ್ಯಾಗವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಆದುದರಿಂದ ಜಿನಮಂದಿರವಂತೂ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಅಹಿಂಸಾ ಧರ್ಮದ ಪ್ರವರ್ತಕವೆಂದೇ ತಿಳಿಯುವದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಆರಂಭ, ವಿಷಯ ಕಷಾಯಗಳ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವುದರದೇ ಮಹಿಮೆಯಿದೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ವಾಮಿ ಸಮಂತಭದ್ರಾಚಾರ್ಯದೇವ ವಿರಚಿತ ರತ್ನಕರಂಡ ಶ್ರಾವಕಾಚಾರದ
ಪಂ. ಸದಾಸುಖಜೀಯವರು ಬರೆದ ಢೂಂಡಾರಿ ಭಾಷಾ ಟೀಕೆಯಲ್ಲಿ
ಮೂರನೆಯ ಅಣುವ್ರತ ಅಧಿಕಾರವು ಸಮಾಪ್ತವಾಯಿತು.

೪

ಗುಣವ್ರತ ಅಧಿಕಾರ

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಂಸ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ತ್ಯಾಗರೂಪವಿರುವ ಮೂಲಗುಣಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಈಗ ಮೂರು ಪ್ರಕಾರದ ಗುಣವ್ರತವನ್ನು ಹೇಳುವಂಥ ಸೂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, -

ದಿಗ್ವ್ರತಮನರ್ಥದಂಡವ್ರತಂ ಚ ಭೋಗೋಪಭೋಗಪರಿಮಾಣಮ್ ।
ಅನುಬೃಂಹಣಾದ್ ಗುಣಾನಾಮಾಖ್ಯಾಂತಿ ಗುಣವ್ರತಾನ್ಯಾರ್ಯಾಃ ॥೬೭॥

ಅರ್ಥ :- ಆರ್ಯ ಎಂದರೆ ಭಗವಾನ ಗಣಧರದೇವರು ದಿಗ್ವ್ರತ, ಅನರ್ಥದಂಡವ್ರತ, ಭೋಗೋಪಭೋಗ ಪರಿಮಾಣವ್ರತವೆಂದು ಮೂರು ವ್ರತಗಳಿದ್ದು ಅವು ಅಣುವ್ರತಗಳನ್ನು ಗುಣಾಕಾರರೂಪವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಂಥವುಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಅವನ್ನು ಗುಣವ್ರತವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

೧) ದಶ ದಿಶೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನ ಮಾಡುವುದರ ಮರ್ಯಾದೆ ಮಾಡುವುದು ಅದು ದಿಗ್ವ್ರತವಿದೆ.

೨) ಯಾವುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಸದಾ ಪಾಪವೇ ಆಗುತ್ತದೆ, ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದೆಯೇ ಶಿಕ್ಷೆ ಭೋಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅದು ಅನರ್ಥದಂಡವಿದೆ. ಇಂಥ ಅನರ್ಥದಂಡಗಳ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವುದು ಅದು ಅನರ್ಥದಂಡವ್ರತವಿದೆ.

೩) ಒಂದುಬಾರಿ ಭೋಗದಲ್ಲಿ ಬರುವುದು ಅದು ಭೋಗ ಮತ್ತು ಪುನಃ ಪುನಃ ಭೋಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಬರುವುದು ಅದು ಉಪಭೋಗವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಭೋಗ ಮತ್ತು ಉಪಭೋಗಗಳ ಪರಿಮಾಣ ಮಾಡುವುದು ಅದು **ಭೋಗೋಪಭೋಗಪರಿಮಾಣವ್ರತ**ವಿದೆ.

ಈಗ ದಿಗ್ವ್ರತದ ಸ್ವರೂಪ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡುವ ಸೂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, -

ದಿಗ್ವಲಯಂ ಪರಿಗಣಿತಂ ಕೃತ್ವಾತೋಽಹಂ ಬಹಿರ್ನ ಯಾಸ್ಯಾಮಿ ।
ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪೋ ದಿಗ್ವ್ರತಮಾಮೃತ್ಯಣುಪಾಪವಿನಿವೃತ್ತ್ಯೈ ॥೬೮॥

ಅರ್ಥ :- ಹತ್ತು ದಿಕ್ಕುಗಳ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಅಳತೆ ಮಾಡಿ, ಮಾಡಿದ ಅಳತೆಯ ಸೀಮೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಗಮನ ಮಾಡಲಾರೆನು, ಅಣುಮಾತ್ರ ಪಾಪದ ನಿವೃತ್ತಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ಕೂಡ ಮರಣದವರೆಗೆ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡುವುದು ಅದು ದಿಗ್ವ್ರತನಾಮದ ಗುಣವ್ರತವಿದೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಗೃಹಸ್ಥನು ತನ್ನ ಪ್ರಯೋಜನ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಇಂಥ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಕ್ಷೇತ್ರದ ಹೊರಗೆ ನನ್ನ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇಂಥ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಕ್ಷೇತ್ರದ ಹೊರಗೆ ನನಗೆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಲೋಭವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅಹಿಂಸಾ ಧರ್ಮದ ವೃದ್ಧಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಮರಣ ಪರ್ಯಂತದ ಸಲುವಾಗಿ ಹತ್ತೂ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮರ್ಯಾದೆ ಮಾಡಿ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವ, ಯಾರನ್ನಾದರು ಕರೆಯಿಸುವ, ಕಳಿಸುವ, ವಸ್ತುವನ್ನು ಬೇಡಿಸುವುದರ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಲೋಭವನ್ನು ಜಯಿಸುವುದು ಅದು ದಿಗ್ವ್ರತವೆಂಬ ಹೆಸರಿನ ಗುಣವ್ರತವಿದೆ.

ಈಗ ಹತ್ತು ದಿಕ್ಕುಗಳ ಮರ್ಯಾದೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡುವುದೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವಂಥ ಸೂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ,-

ಮಕರಾಕರಸರಿದಟವೀ ಗಿರಿಜನಪದಯೋಜನಾನಿ ಮರ್ಯಾದಾಃ ।

ಪ್ರಾಹುರ್ದಿಶಾಂ ದಶಾನಾಂ ಪ್ರತಿಸಂಹಾರೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧಾನಿ ॥೬೯॥

ಅರ್ಥ :- ಆಗಮದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ದಿಕ್ಕುಗಳ ಮರ್ಯಾದೆಯರೂಪದ ಸೀಮೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಹಾಗೂ ವಿಖ್ಯಾತವಾದ ಸಮುದ್ರ, ನದೀ, ಪರ್ವತ, ವನ, ದೇಶ, ಯೋಜನಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಲೋಕದಲ್ಲಿ ವಿಖ್ಯಾತವಿರುವ ಸಮುದ್ರ ಮೊದಲಾದ ಚಿಹ್ನೆಗಳಿಂದ ದಿಶೆಯ ಮರ್ಯಾದೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮರ್ಯಾದೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂಥವನು ಮರಣದ ಪರ್ಯಂತ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಮರ್ಯಾದೆಯ ಹೊರಗಿನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗಮನಾಗಮನವನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಈಗ ದಶದಿಶೆಗಳ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡುವಂಥವನಿಗೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವಂಥ ಸೂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, -

ಅವಧೇರ್ಬಹಿರಣುಪಾಪಪ್ರತಿವಿರತೇ ಧಾರಯತಾಂ ।

ಪಂಚಮಹಾವ್ರತಪರಿಣತಿಮಣುವ್ರತಾನಿ ಪ್ರಪದ್ಯಂತೇ ॥೭೦॥

ಅರ್ಥ :- ದಿಗ್ವ್ರತಗಳನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡುವಂಥ ಪುರುಷರಿಗೆ ಮರ್ಯಾದೆಯ ಹೊರಗೆ ಅಣು ಮಾತ್ರ ಕೂಡ ಪಾಪ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದ ವಿರಕ್ತತೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಆ ಅಣುವ್ರತಗಳೇ ಮಹಾವ್ರತಗಳ ಅವಸ್ಥೆಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಯಾವ ಅಣುವ್ರತಿ ಗೃಹಸ್ಥರು ದಶದಿಶೆಗಳ ಮರ್ಯಾದೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಮರ್ಯಾದೆಯ ಒಳಗಂತೂ ಅಣುವ್ರತವೇ ಇರುವುದು, ಆದರೆ ಮರ್ಯಾದೆಯ ಹೊರಗೆ ಸಮಸ್ತ ತ್ರಸ-ಸ್ಥಾವರ ಜೀವಗಳ ಹಿಂಸೆ ಮೊದಲಾದ ಐದೂ ಭಾವಗಳ ತ್ಯಾಗವಾಗುವುದರಿಂದ ಅಣುವ್ರತಗಳೇ ಮಹಾವ್ರತಗಳ ಪರಿಣತಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ.

ಈಗ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮರ್ಯಾದೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಂಥವನ ಅಣುವ್ರತಗಳನ್ನು ಸೀಮೆಯ ಹೊರಗಿನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹಾವ್ರತಗಳ ಪರಿಣತಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದನ್ನೇಕೆ ಹೇಳುವಿರಿ ? ಮರ್ಯಾದೆಯ ಹೊರಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಮಹಾವ್ರತವೆಂದೇ ಹೇಳಿರಲ್ಲ ! ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಂಥ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನತನುತ್ವಾನ್ ಮಂದತರಾಶ್ಚರಣಮೋಹಪರಿಣಾಮಾಃ ।

ಸತ್ವೇನದುರವಧಾರಾ ಮಹಾವ್ರತಾಯ ಪ್ರಕಲ್ಪ್ಯಂತೇ ॥೭೧॥

ಅರ್ಥ :- ಅಣುವ್ರತಿ ಗೃಹಸ್ಥನ ಸಕಲ ಸಂಯಮದ ವಿರೋಧಿಯಾದ ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾವರಣ ಕಷಾಯದ ಮಂದ ಉದಯದ ಕಾರಣ, ಚಾರಿತ್ರಮೋಹದ ಮಂದತರ (ಸಂಜ್ವಲನ ಕಷಾಯದ) ಉದಯದಲ್ಲಿ ಆಗುವಂಥ ಮಹಾವ್ರತದ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಜೀವದ ಮೂಲಕ ಮಹಾಕಷ್ಟ ಮಾಡಿಯು ಕೂಡ ಧಾರಣ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಮಹಾವ್ರತಗಳ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಯಾರಿಗೆ ಚಾರಿತ್ರಮೋಹಕರ್ಮದ ಮಂದತರ ಉದಯದ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಸಂಜ್ವಲನ ಕಷಾಯರೂಪವಾಗುತ್ತವೆ ಅವರಿಗೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಹಾವ್ರತಗಳಿರುತ್ತವೆ. ದೇಶವ್ರತೀ ಗೃಹಸ್ಥನಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾವರಣದ

ಉದಯವು ವಿದ್ಯಮಾನವಿರುವುದರಿಂದ ಸಂಜ್ವಲನ ಕಷಾಯದ ಮಂದ ಉದಯರೂಪ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಕೂಡ ಆಗವುದು ದುರ್ಲಭವಿದೆ; ಮತ್ತು ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಸಮಸ್ತ ಪಾಪಗಳ ತ್ಯಾಗವಾದ ಮೇಲೆ ಮಹಾವ್ರತಗಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕೇವಲ ಮಹಾವ್ರತಗಳ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಹಾ ವ್ರತಗಳಂತೂ ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾವರಣ ಕಷಾಯದ ಉದಯದ ಅಭಾವವಾದ ಮೇಲೆ ಆಗುತ್ತವೆ.

ಈಗ ಮಹಾವ್ರತಗಳು ಹೇಗಾಗುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ಸೂತ್ರದ ಮೂಲಕ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ,-

ಪಂಚಾನಾಂ ಪಾಪಾನಾಂ ಹಿಂಸಾದೀನಾಂ ಮನೋವಚಃ ಕಾಯೈಃ ।
ಕೃತಕಾರಿತಾನುಮೋದೈಃ ತ್ಯಾಗಸ್ತು ಮಹಾವ್ರತಂ ಮಹತಾಮ್ ॥೭೨॥

ಅರ್ಥ :- ಯಾರು ಹಿಂಸೆ ಮೊದಲಾದ ಐದು ಪಾಪಗಳನ್ನು ಮನ-ವಚನ-ಕಾಯಪೂರ್ವಕ ಕೃತ-ಕಾರಿತ-ಅನುಮೋದನದೊಡನೆ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಆ ಮಹಾಪುರುಷರಿಗೆ ಮಹಾವ್ರತಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ಈಗ ದಿಗ್ವ್ರತದ ಐದು ಅತಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವಂಥ ಸೂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ,-

ಊರ್ಧ್ವಾಧಸ್ತಾತ್ತಿರ್ಯಗ್ವ್ಯತಿಪಾತಾಃ ಕ್ಷೇತ್ರವೃದ್ಧಿರವಧೀನಾಮ್ ।
ವಿಸ್ಮರಣಂ ದಿಗ್ವಿರತೇ ರತ್ಯಾಶಾಃ ಪಂಚ ಮನ್ಯಂತೇ ॥೭೩॥

ಅರ್ಥ :- ಮಾಡಲಾಗಿರುವ ದಿಶೆಗಳ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಅಥವಾ ಪ್ರಮಾದದಿಂದ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿ ಬಿಡುವುದು ಅದು ಅತಿಚಾರವಿದೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ ಊರ್ಧ್ವದ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಪರ್ವತದ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ ಭಂಗ ಮಾಡಿ ಬಿಡುವುದು ಅದು **ಊರ್ಧ್ವಾತಿಪಾತ** ಅತಿಚಾರವಿದೆ. ಕೆರೆ, ಬಾವಿ, ಸರೋವರ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿದು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮರ್ಯಾದೆಯ ಭಂಗ ಮಾಡಿ ಬಿಡುವುದು ಅದು **ಅಧಃಸ್ತಾತಿಕ್ರಮ** ಅತಿಚಾರವಿದೆ. ಉಪದಿಕ್ಕುಗಳಾದ ಗುಹೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಭಂಗ ಮಾಡಿ ಬಿಡುವುದು ಅದು **ತಿರ್ಯಗ್ವ್ಯತಿಕ್ರಮ**ನಾಮದ ಅತಿಚಾರವಿದೆ. ಮರ್ಯಾದೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಯಾವುದೇ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಯೋಜನದ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಬೆಳೆಸಿ ಬಿಡುವುದು ಅದು **ಕ್ಷೇತ್ರವೃದ್ಧಿ** ಅತಿಚಾರವಿದೆ. ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮರ್ಯಾದೆಯ **ವಿಸ್ಮರಣ**ವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು ಅದು **ವಿಸ್ಮರಣ**ನಾಮದ ಅತಿಚಾರವಿದೆ. ಇವು ದಿಗ್ವ್ರತದ ಐದು ಅತಿಚಾರಗಳಿವೆ.

ಈಗ ಅನರ್ಥದಂಡತ್ಯಾಗವ್ರತದ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡುವಂಥ ಎಂಟು ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ,-

ಅಭ್ಯಂತರಂ ದಿಗವಧೇರಪಾರ್ಥಿಕೇಭ್ಯಃ ಸಪಾಪಯೋಗೇಭ್ಯಃ ।
ವಿರಮಣಮನರ್ಥದಂಡವ್ರತಂ ವಿದುರ್ವ್ರತಧರಾಗ್ರಣ್ಯಃ ॥೭೪॥

ಅರ್ಥ :- ದಿಶೆಗಳ ಮರ್ಯಾದೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಲ್ಲಿ ಮನ-ವಚನ-ಕಾಯದ ಯೋಗಗಳ ವ್ಯರ್ಥ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದ ವಿರಕ್ತವಾಗುವುದನ್ನು ವ್ರತಧಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಗಣ್ಯರಿರುವಂಥ ಭಗವಂತರು ಅನರ್ಥ ದಂಡವ್ರತವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಮರ್ಯಾದೆಯ ಒಳಗಿನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇಂಥ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಸಾಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿಯೇ ಪಾಪದ ಬಂಧ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಶಿಕ್ಷೆ ಭೋಗಿಸಬೇಕಾಗುವುದು ಅದು ಅನರ್ಥದಂಡವಿದೆ. ಆ ಎಲ್ಲ ಅನರ್ಥದಂಡಗಳು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಿವೆ.

ಅವನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ವಿಷಯಭೋಗವೂ ಸಾಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾವ ಲಾಭವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಯಶಸ್ಸೂ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ, ಧರ್ಮವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ನಿರಂತರ ಪಾಪದ ಬಂಧವೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದರ ಫಲವನ್ನು ದುಷ್ಟ ದುರ್ಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಭೋಗಿಸಬೇಕಾಗುವುದು ಅಂಥ ಸಮಸ್ತ ಅನರ್ಥದಂಡಗಳು ತ್ಯಾಗ ಯೋಗ್ಯವೇ ಇವೆ.

ಈಗ ಅನರ್ಥದಂಡದ ಐದು ಭೇದಗಳನ್ನು ಹೇಳುವಂಥ ಸೂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, -

ಪಾಪೋಪದೇಶಹಿಂಸಾದಾನಾಪಧ್ಯಾನ ದುಃಶ್ರುತೀಃ ಪಂಚ ।

ಪ್ರಾಹುಃ ಪ್ರಮಾದಚರ್ಯಾ ಅನರ್ಥದಂಡಾನದಂಡಧರಾಃ ॥೭೫॥

ಅರ್ಥ :- ಪಾಪದ ಉಪದೇಶ, ಹಿಂಸಾದಾನ, ಅಪಧ್ಯಾನ, ದುಃಶ್ರುತಿ, ಪ್ರಮಾದಚರ್ಯೆಯೆಂದು ಇವು ಐದು ಅನರ್ಥದಂಡಗಳಿವೆ. ಅವನ್ನು ಆ ಅದಂಡಧರರಾದ ಗಣಧರ ದೇವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಮನ-ವಚನ-ಕಾಯದ ಅಶುಭಯೋಗಗಳನ್ನು ದಂಡವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸಮಸ್ತ ಜೀವರುಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನ-ವಚನ-ಕಾಯದ ಅಶುಭಯೋಗವೇ ದುರ್ಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ದಂಡನೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಮನ-ವಚನ-ಕಾಯದ ಅಶುಭಯೋಗರೂಪ ದಂಡವನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡದಂಥ ಯಾವ ಅದಂಡಧರರಾದ ಗಣಧರ ದೇವರಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಐದು ಪ್ರಕಾರದ ಅನರ್ಥ ದಂಡವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ೧)ಪಾಪದ ಉಪದೇಶ ಕೊಡುವುದು ಅದು ಪಾಪೋಪದೇಶವಿದೆ, ೨)ಹಿಂಸೆಯ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಅದು ಹಿಂಸಾದಾನವಿದೆ, ೩) ಅಸತ್ಯ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದು ಅದು ಅಪಧ್ಯಾನವಿದೆ, ೪) ಅಸತ್ಯ ಕೇಳುವುದು ಅದು ದುಃಶ್ರುತಿಯಿದೆ, ೫) ಪ್ರಮಾದರೂಪ ಆಚರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಅದು ಪ್ರಮಾದಚರ್ಯೆಯಿದೆ, ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅನರ್ಥ ದಂಡದಲ್ಲಿ ಐದು ಪ್ರಕಾರಗಳಿವೆ.

ಈಗ ಪಾಪೋಪದೇಶನಾಮದ ಅನರ್ಥದಂಡವನ್ನು ಹೇಳುವಂಥ ಸೂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, -

ತಿರ್ಯಕ್‌ಕ್ಲೇಶವಣಿಜ್ಯಾ ಹಿಂಸಾರಂಭಪ್ರಲಂಭನಾದೀನಾಮ್ ।

ಪ್ರಸವಃ ಕಥಾಪ್ರಸಂಗಃ ಸ್ಮರ್ತವ್ಯಃ ಪಾಪಉಪದೇಶಃ ॥೭೬॥

ಅರ್ಥ :- ತಿರ್ಯಂಚಗಳಿಗೆ ಕ್ಲೇಶವನ್ನುತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಿಸುವ, ಅವನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವ - ಮಾರುವ, ಅವುಗಳ ಹಿಂಸೆಯ, ಆರಂಭದ, ವಂಚಿಸುವ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಪಾಪವನ್ನುತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಿಸುವಂಥ ಪ್ರವೃತ್ತಿರೂಪದ ಕಥೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹೇಳುವುದು- ಉಪದೇಶ ಕೊಡುವುದು ಅದು ಪಾಪೋಪದೇಶ ನಾಮದ ಅನರ್ಥದಂಡವಿದೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ತಿರ್ಯಂಚಗಳನ್ನು ಹೊಡೆಯುವ, ಸುಡುವ ಎಂದರೆ ಬರೆ ಕೊಡುವ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಹಾಕುವ, ಮರ್ಮಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವೇದನೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ, ಹೆಚ್ಚು ಭಾರವನ್ನು ಹೇರುವ, ನಪುಂಸಕ ಮಾಡುವ, ಮೂಗು ಚುಚ್ಚುವ, ಕಿವಿ ಕತ್ತರಿಸುವ, ಹಿಡಿಯುವ, ಪಂಜರದಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿಡುವುದರ ಉಪದೇಶ ಕೊಡುವುದು ಅದು **ತಿರ್ಯಕ್‌ಕ್ಲೇಶ** ನಾಮದ **ಪಾಪೋಪದೇಶ**ವಿದೆ. ಅನೇಕ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಪವನ್ನುತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುವಂಥ **ಉದ್ಯಮ**ದ ಉಪದೇಶ ಕೊಡುವುದು ಮತ್ತು ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಷಟ್ಕಾಯ ಜೀವಗಳ ಹಿಂಸೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಅದು **ಹಿಂಸೋಪದೇಶ**ವಿದೆ. ಹೂದೋಟ - ಉಪವನಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿಸುವ, ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವ, ಮದುವೆ ಮಾಡುವ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಪಾಪಾರಂಭದ ಉಪದೇಶವು ಅದು **ಆರಂಭೋಪದೇಶ**ವಿದೆ.ಕಪಟ-ವಂಚನೆಯ ರೂಪದ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮಾಡಿಸುವ ಉಪದೇಶವು ಅದು **ಪ್ರಲಂಭನೋಪದೇಶ**ವಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಪಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮಾಡಿಸುವರೂಪದ ಉಪದೇಶದ ಕಥನ ಮಾಡುವುದು, ಪಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೇರಿತ ಮಾಡುವುದೆಲ್ಲವು ಪಾಪೋಪದೇಶನಾಮದ ಅನರ್ಥದಂಡವಿದೆ.

ಈಗ ಹಿಂಸಾದಾನವೆಂಬ ಹೆಸರಿನ ಅನರ್ಥದಂಡ ಹೇಳುವಂಥ ಸೂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ,-

ಪರಶುಕೃಪಾಣಖನಿತ್ರ-ಜ್ವಲನಾಯುಧಶೃಂಗಿಶೃಂಖಲಾದೀನಾಮ್ ।
ವಧಹೇತೂನಾಂ ದಾನಂ ಹಿಂಸಾದಾನಂ ಬ್ರುವಂತಿ ಬುಧಃ ॥೭೭॥

ಅರ್ಥ :- ಹಿಂಸೆಯ ಕಾರಣವಿರುವ ಪರಶು, ಕರವಾಳ, ಪಿಕಾಸಿ, ಕುರುಪೆ, ಅಗ್ನಿ, ಆಯುಧ, ಆಗ್ನೇಯಾಸ್ತ್ರ ವಿಷ, ಬೇಡಿ, ಶೃಂಖಲೆ ಇವೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ದಾನವನ್ನು ಸಮಸ್ತ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹಿಂಸಾದಾನ ಅನರ್ಥದಂಡವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂಸೆಯೇ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವಂಥ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅನ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು, ಪಿಕಾಸಿ, ಸಲಿಕೆ, ಕುರುಪೆ, ಸುತ್ತಿಗೆ, ಕೊಡಲಿ, ತಲವಾರ, ಛೂರಿ, ಕಿರುಗತ್ತಿ, ಪಿಸ್ತೂಲು, ಭಲ್ಲೆ, ಬಾಣ, ಧನುಷ, ಬಂದೂಕು, ತೋಫು, ಈಟಿ, ಗುಂಡು, ಬಾರಕೋಲ, ಮುಗ್ದರ, ಬೇಡಿ, ಶೃಂಖಲೆ, ವಿಷ, ಅಗ್ನೀ ಇವೆ ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತುಗಳ ದಾನ ಮಾಡುವುದು, ಬೇಡಿದ ಮೇಲೆ ಉದ್ದರಿ ಕೊಡುವುದು, ಮಾರುವುದು, ಬಾಡಿಗೆಯಿಂದ ಕೊಡುವುದು ಇದೆಲ್ಲವು ಹಿಂಸಾದಾನ ನಾಮದ ಅನರ್ಥದಂಡವಿದೆ.

ಈಗ **ಅಪಧ್ಯಾನ**ವೆಂಬ ಹೆಸರಿನ ಅನರ್ಥದಂಡವನ್ನು ಹೇಳುವಂಥ ಸೂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ,-

ವಧಬಂಧಚ್ಛೇದಾದೇರ್ದ್ವೇಷಾದ್ರಾಗಾಚ್ಚ ಪರಕಲತ್ರಾದೇಃ ।
ಆಧ್ಯಾನಮಪಧ್ಯಾನಂ ಶಾಸತಿ ಜಿನಶಾಸನೇ ವಿಶದಾಃ ॥೭೮॥

ಅರ್ಥ :- ದ್ವೇಷದಿಂದ, ವಿರೋಧದಿಂದ, ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ರಾಗರೂಪದ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಇತರರ ಪತ್ನೀ-ಪುತ್ರ ಮೊದಲಾದವರ ವಧೆ, ಬಂಧನ, ಮಾರಣ, ಪೀಡನ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಜಿನಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೀಣರಿರುವಂಥವರು ಅಪಧ್ಯಾನ ನಾಮದ ಅನರ್ಥದಂಡವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ರಾಗ-ದ್ವೇಷಪೂರ್ವಕವಾದ ಪರಿಣಾಮಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ ಇಂಥವನ ಮಗನು ಸತ್ತಹೋಗಲಿ, ಪತ್ನಿಯು ಸತ್ತುಹೋಗಲಿ, ದಂಡನೆಯಾಗಲಿ, ಕೈ-ಕಾಲು-ಕಿವಿ-ಮೂಗು ಕತ್ತರಿಸಿ ಹೋಗಲಿ, ಧನವು ಲೂಟಿಯಾಗಿ ಹೋಗಲಿ, ಜೀವನೋಪಾಯವು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗಲಿ, ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗಲಿ, ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅಪಕೀರ್ತಿಯಾಗಿ ಹೋಗಲಿ, ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಲಿ, ಬುದ್ಧಿಯು ಭ್ರಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗಲೆಂದು ಪುನಃ ಪುನಃ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವುದೆಲ್ಲವು **ಅಪಧ್ಯಾನ**ವಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ದುಃಖ-ಆಪತ್ತಿಯನ್ನು ಬಯಸುವುದರಿಂದ ತಮಗೇನೂ ಲಾಭವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬರದೇನೂ ಕೆಡಕಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಇವನು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿಯೇ ತನಗೆ ಮಹಾಪಾಪದ ಬಂಧಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇನ್ನೋರ್ವನ ಒಳಿತು-ಕೆಡಕಂತೂ ಸ್ವಯಂ ಅವನ ಪಾಪ-ಪುಣ್ಯದ ಉದಯದ ಅನುಸಾರ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆ ವ್ಯರ್ಥ ದುರ್ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅಪಧ್ಯಾನ ನಾಮದ ಅನರ್ಥದಂಡವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಈಗ **ದುಃಶ್ರುತಿ** ನಾಮದ ಅನರ್ಥದಂಡವನ್ನು ಹೇಳುವಂಥ ಸೂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ,-

ಆರಂಭಸಂಗಸಾಹಸ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವದ್ವೇಷರಾಗಮದಮದನೈಃ ।
ಚೇತಃ ಕಲುಷಯತಾಂ ಶ್ರುತಿರವಧೀನಾಂ ದುಃಶ್ರುತಿರ್ಭವತಿ ॥೭೯॥

ಅರ್ಥ :- ಆರಂಭ ಎಂದರೆ ಅಸಿ, ಮಸಿ, ಕೃಷಿ, ವಿದ್ಯೆ, ವಾಣಿಜ್ಯ, ಶಿಲ್ಪ; **ಸಂಗ** ಎಂದರೆ ಧನ, ಧಾನ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಪರಿಗ್ರಹ; **ಸಾಹಸ** ಎಂದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ಪರಾಕ್ರಮ ಮೊದಲಾದವು; **ಮಿಥ್ಯಾತ್ವ**ಎಂದರೆ ಬ್ರಹ್ಮ ಅದ್ವೈತ, ಜ್ಞಾನ ಅದ್ವೈತ, ಕ್ಷಣಿಕ, ಯಾಜ್ಞಿಕಾದಿ ವಿರುದ್ಧ ಅರ್ಥದ ಪ್ರತಿಪಾದಕ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು; **ರಾಗ** ಎಂದರೆ ಆಸಕ್ತಿ; **ದ್ವೇಷ** ಎಂದರೆ

ವೈರ; **ಮದ** ಎಂದರೆ ಅಭಿಮಾನರೂಪದ ಎಂಟು ಮದಗಳು; **ಮದನ** ಎಂದರೆ ಕಾಮವೇದನೆಯಿಂದಾದ ವಿಕಾರಗಳಿಂದ ಚಿತ್ತವನ್ನು ಕಲುಷಿತ ಗೊಳಿಸುವಂಥ **ಅವಧಿ** ಎಂದರೆ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು, ಅವುಗಳ ಶ್ರವಣ ಮಾಡುವುದು ಅದು ದುಃಶ್ರುತಿನಾಮದ ಅನರ್ಥದಂಡವಿದೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಮಿಥ್ಯಾತ್ವ ಹಾಗೂ ರಾಗ-ದ್ವೇಷಗಳನ್ನುತ್ಪನ್ನಮಾಡುವಂಥ ಪದಾರ್ಥಗಳ ವಿಪರೀತ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಗ್ರಹಣಮಾಡಿಸುವಂಥ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದು; ವಿಕಥೆ, ಶೃಂಗಾರ, ವೀರ, ಹಾಸ್ಯರಸ ಪ್ರರೂಪಕ ಹಾಗೂ ಮಾರಣ, ಉಚ್ಚಾಟನ, ವಶೀಕರಣ, ಕಾಮೋತ್ಪಾದಕ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದು; ಕಾಡು ಸರ್ಪಗಳ, ಭೂತಗಳ, ರಸಕರ್ಮ, ಇಂದ್ರಜಾಲ, ರಸಾಯನ, ಮಾಯಾಚಾರ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಪ್ರರೂಪಕಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ದುಷ್ಟಶಾಸ್ತ್ರ ದುಷ್ಟಕಥೆ, ದುಷ್ಟರಾಗ, ದುಷ್ಟಚೇಷ್ಟೆ ದುಷ್ಟಕ್ರಿಯೆ, ದುಷ್ಟಕರ್ಮಗಳ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡುವಂಥ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಅದು ದುಃಶ್ರುತಿನಾಮದ ಅನರ್ಥದಂಡವಿದೆ.

ಈಗ **ಪ್ರಮಾದಚರ್ಯೆ** ನಾಮದ ಅನರ್ಥದಂಡವನ್ನು ಹೇಳುವಂಥ ಸೂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ,-

ಕ್ಷಿತಿಸಲಿಲದಹನಪವನಾರಂಭಂ ವಿಫಲಂ ವನಸ್ಪತಿಚ್ಛೇದಮ್ ।
ಸರಣಂ ಸಾರಣಮಪಿ ಚ ಪ್ರಮಾದಚರ್ಯಾ ಪ್ರಭಾಷಂತೇ ॥೮೦॥

ಅರ್ಥ :- ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದೆ ನೆಲ ಅಗೆಯುವ, ಪಾಷಾಣ ಒಡೆಯುವ ಆರಂಭ; ನೀರು ಚೆಲ್ಲುವ, ನೀರು ಸಿಂಪಡಿಸುವ, ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸುವ, ಅವಗಾಹನಮಾಡುವ ಆರಂಭ; ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದೆ ಅಗ್ನಿ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುವ, ಉರಿಸುವ, ಆರಿಸುವ, ನಿಗ್ರಹಿಸುವ ಆರಂಭ; ಗಾಳಿಹಾಕುವ, ಊದುವ, ಗಾಳಿಯಂತ್ರವನ್ನು ತಡೆಯುವ, ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಬೀಳಿಸುವ ವ್ಯರ್ಥ ಆರಂಭ, ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದೆ ವನಸ್ಪತಿಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುವುದು, ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದೆ ಗಮನ ಮಾಡುವುದು, ಗಮನ ಮಾಡಿಸುವುದು ಇವೆಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾದಚರ್ಯೆ ನಾಮದ ಅನರ್ಥದಂಡವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಅಸತ್ಯ ಉಪದೇಶ ಕೊಡುವುದರ ತ್ಯಾಗ : ಗೃಹಸ್ಥನ ಗೃಹಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಪಾಪದ ಆಚರಣೆಗಳೇ ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಗೃಹಸ್ಥನು ಪಾಪಗಳ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡದಿರುತ್ತಿದ್ದರೆ ತಮ್ಮ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಸಿದ್ಧವಾಗದಂಥ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದೆಯೇ ಕೇವಲ ಪಾಪಬಂಧದ ಕಾರಣವಿರುವ, ಅವುಗಳ ಫಲದಿಂದ ದುರ್ಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಂಖ್ಯಾತಕಾಲ-ಅನಂತಕಾಲದವರೆಗೆ ದುಃಖವನ್ನೇ ಭೋಗಿಸಬೇಕಾಗುವಂಥ ನಿಂದ್ಯ ಕರ್ಮಗಳನ್ನಾದರೂ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದು.

ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ಜಿನೇಂದ್ರ ಭಗವಂತರ ಉಪದೇಶ, ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಲಭವಿರುವ ಜಿನಧರ್ಮದ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಈಗ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದ ಪಾಪ ಬಂಧದಿಂದ ಭಯಭೀತರಾಗಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವುದೇ ಉಚಿತವಿದೆ. ಪಶುಗಳ ಹಾಗೆ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಜೀವನ ಕಳೆಯಬಾರದು.

ಒಂದು ವೇಳೆ ತಾವು ಸ್ವಯಂ ಪಾಪದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಂಥ ಪಾಪದ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಇತರರಿಗಾದರೂ ಕೊಡಬೇಡಿರಿ. ಗೃಹ ಸಂಪತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಮಹಾಹಿಂಸೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸುವ, ಮನೆಯ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡುವ, ಮನೆಗೆ ಬಣ್ಣ ಬಳಿಯುವ, ಉಪವನ ಬೆಳೆಸುವ, ಚರಂಡಿ ಅಗೆಯಿಸುವ, ಬೀದಿಯ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿಸುವ, ಕೆರೆ-ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಅಗೆಯಿಸುವ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಿಸುವ, ನೀರಿನ ಕಾಲುವೆ ತೋಡುವ, ನದೀ-ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಿಸುವ, ಕೆರೆಯ ಒಡ್ಡು ಎತ್ತರಿಸುವ ಹಾಗೂ ಒಡ್ಡು ಒಡೆದು ಹಾಕುವ, ನದಿಗೆ ಪೂಲು ಕಟ್ಟಿಸುವ, ಕಟ್ಟಿದ ಮನೆಯನ್ನು ಒಡೆದು ಹಾಕುವ, ಉಪವನವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುವ, ವೃಕ್ಷಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುವ, ವನವನ್ನೆಲ್ಲ ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕುವ, ಇದ್ದಿಲು ತಯಾರಿಸುವ, ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಯಿಸುವ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುವ, ಬೆಂಕಿ ಹೊತ್ತಿಸುವ, ಮಿಥ್ಯಾದೇವ-ದೇವಿಗಳ ಗುಡಿಕಟ್ಟಿಸುವ, ಮಿಥ್ಯಾದೇವ ಮಂದಿರ ಹಾಗೂ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೆಡೆಸುವ, ಒಕ್ಕಲುತನ ಮಾಡುವ, ಸುಂದರವಿರುವ ಮನೆಯನ್ನು ಮಲಿನ ಮಾಡುವ ಉಪದೇಶವನ್ನೆಂದೂ ಕೊಡಬಾರದು.

ತಿರ್ಯಂಚಗಳಿಗೆ ದುಃಖವಾಗುವ, ಹೊಡೆಯುವ, ದೃಢವಾಗಿ ಬಂಧಿಸುವ, ನಪುಂಸಕ ಮಾಡುವ, ಬರೆ ಕೊಡುವ, ಮೂಗಿಗೆ ಛಿದ್ರ ಮಾಡಿಸುವ ಉಪದೇಶ ಕೊಡಬೇಡಿರಿ. ಮನುಷ್ಯ-ತಿರ್ಯಂಚಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ-ಪಾನೀಯ ಕೊಡದಿರುವ, ಬಂದೀಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿಡುವ, ಸಂತಾನಗಳಿಂದ ಅಗಲಿಸುವ, ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಪಂಜರದಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿಡುವ, ಹಾವು, ಚೇಳು, ಸಿಂಹ, ಹುಲಿ, ಬೆಕ್ಕು, ಇಲಿ, ನಾಯಿ ಮೊದಲಾದ ಹಿಂಸ್ರ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಸಾಯಿಸುವ, ಸೊಳ್ಳೆ-ತಿಗಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ, ಮಂಚವನ್ನು ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಇಡುವ, ಔಷಧ ಸೇಚನೆ ಮಾಡುವ, ಜೀವಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ-ಕೊಲ್ಲುವ, ಯಂತ್ರ-ಬಲೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂಥ ಉಪದೇಶಗಳನ್ನು ಕೊಡಕೂಡದು.

ದುಷ್ಟ ಪಾಪರೂಪದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಓದುವ, ಶೃಂಗಾರ, ಮಾಯಾಚಾರ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಅಧಿಕತೆಯಿರುವಂಥ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ, ಮಿಥ್ಯಾ ಶ್ರದ್ಧೆ ಮಾಡಿಸುವಂಥ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ, ಯಾವ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಣ ಕ್ರಿಯೆ, ವಿಷ ತಯಾರಿಸುವ ಕ್ರಿಯೆ, ಮಾರಣ-ಉಚ್ಚಾಟಣೆ, ವಶೀಕರಣ, ಮಂತ್ರ-ತಂತ್ರ ಮೊದಲಾದ ಹಾಗೂ ಇಂದ್ರಜಾಲ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಕಪಟಾಚಾರ ಮಾಡುವ ಉಪದೇಶ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ರಸಗಳನ್ನು ಉಷ್ಣಮಾಡುವ, ಸುಡುವ, ರಸಾಯನ ತಯಾರಿಸುವ ಇತ್ಯಾದಿ ಪಾಪದ ಶಾಸ್ತ್ರ, ವೀರರಸದ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಹಿಂಸಾಪ್ರಧಾನ ಕ್ರಿಯೆಯ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಓದಬಾರದು, ಮತ್ತು ಓದಬೇಕೆಂದು ಇತರರಿಗೆ ಉಪದೇಶವನ್ನೂ ಕೊಡಬಾರದು.

ಅಭಕ್ಷ್ಯ ಭಕ್ಷಣ ಮಾಡುವ, ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಭೋಜನ ಮಾಡುವ, ಅಸತ್ಯ ಮಾತನಾಡುವ, ನಿಂದೆ ಮಾಡುವ, ಚಾಡಿ ಹೇಳುವ, ಕಳವು ಮಾಡುವ, ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವ, ವ್ಯಭಿಚಾರ ಮಾಡಿಸುವ, ಒಕ್ಕಲುತನ ಮೊದಲಾದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಆರಂಭ ಮಾಡುವ, ಪ್ರಕಾಶ ಪ್ರಜ್ವಲಿತ ಮಾಡುವ, ಸಿಡಿಮದ್ದು ಹಾರಿಸುವ ಮತ್ತು ತೋಟ-ಉಪವನಗಳನ್ನು ನೋಡುವ ಪ್ರೇರಣೆ ಮಾಡುವ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಕೊಡಕೂಡದು.

ಹಿಂಸೆಯ ಉಪದೇಶದ ತ್ಯಾಗ : ಈ ದೇಶಕ್ಕಿಂತ ಇತರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರವು ಅಧಿಕವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿರೆಂದು ಉಪದೇಶ ಕೊಡಬಾರದು. ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿ ದುರ್ಧ್ಯಾನವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವ ಕಾರಣಗಳಾದ ಆ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ, ಕುತೂಹಲ, ವ್ಯಭಿಚಾರ ಮೊದಲಾದ ಕಾರ್ಯ (ಚಲನಚಿತ್ರ, ಟಿ.ವಿ) ಮನುಷ್ಯ ತಿರ್ಯಂಚಗಳ ಹೋರಾಟ, ಕಲಹ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ನೋಡುವ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಡಿರಿ. ಯುದ್ಧ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಮಾಡುವ, ಬಯ್ಯುವ, ಇತರರ ಆಜೀವಿಕೆಯನ್ನು ಕೆಡಿಸಿ ಬಿಡುವ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಡಿರಿ. ದುಷ್ಟಗೀತೆ, ಗಾಯನ, ನೃತ್ಯ, ವಾದ್ಯ, ಕಲಹ, ವಿಸಂವಾದಗಳನ್ನು ಆಲಿಸುವ ಉಪದೇಶ ಕೊಡಬೇಡಿರಿ.

ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೇವಕ, ಸೇವಕಿಯರು ಸುಲಭ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ದೊರಕುತ್ತಾರೆ. ಇವರನ್ನು ಇಂಥ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮಾರಿದರೆ ಅಧಿಕ ಲಾಭವಾಗುವುದೆಂದು ಉಪದೇಶ ಕೊಡಬೇಡಿರಿ. ಇಂಥ ಉಪದೇಶವು **ಕ್ಲೇಶವಣಿಜ್ಯಾ**ಯೆಂಬ ಉಪದೇಶವಿದೆ. ಎಮ್ಮೆ, ಕುದುರೆ, ಗೋವು ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಇಂಥ ದೇಶದಿಂದ ತಂದು ಬೇರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾರುವುದರಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ಧನದ ಲಾಭವಾಗುವುದೆಂದು ಉಪದೇಶ ಕೊಡಬೇಡಿರಿ. ಇಂಥ ಉಪದೇಶವು **ತಿರ್ಯಕ್ವಾಣಿಜ್ಯ**ವೆಂಬ ಉಪದೇಶವಿದೆ. ಇಂಥ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಿಂಕೆ, ಹಂದಿ, ಪಕ್ಷಿ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಅಧಿಕವಿವೆಯೆಂಬ ಉಪದೇಶವನ್ನು ವ್ಯಾಧ, ಬೇಟೆಗಾರ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಡಿರಿ. ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದು ಅದು **ವಧಕೋಪದೇಶ**ವಿದೆ. ಒಕ್ಕಲುತನ ಮಾಡುವಂಥವರಿಗೆ ಪೃಥ್ವಿಯ ಆರಂಭ, ಜಲ, ಅಗ್ನಿ, ವಾಯು, ವನಸ್ಪತಿಯ ಛೇದನ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಉಪದೇಶ ಕೊಡುವುದು ಅದು **ಆರಂಭೋಪದೇಶ**ವಿದೆ. ಅಂಥ ಉಪದೇಶ ಕೊಡಬೇಡಿರಿ. ಈ ಎಲ್ಲ ಪಾಪೋದೇಶಗಳು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವೇ ಇವೆ.

ಗುಡಗುಡಿ; ಜರ್ದಾತಂಬಾಕು, ತಂಬಾಕು, ಗಾಂಜ, ನಸ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಅಮಲು ತರುವಂಥವುಗಳನ್ನು ಸೇದುವ, ತಿನ್ನುವ ಅಘ್ರಾಣಿಸುವ ಉಪದೇಶವು ಮಹಾಪಾಪದ ಕಾರಣವಿದೆ, ಅಂಥ ಉಪದೇಶ ಕೊಡಬಾರದು. ಗುಡಗುಡಿ, ತಂಬಾಕುಗಳಂತೂ ಉತ್ತಮ ಕುಲದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ, ಅವುಗಳಿಂದ ಜಾತಿ ಹಾಗೂ ಕುಲದ ಆಚಾರವು

ಭ್ರಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಗುಡಗುಡಿಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹೊಗೆ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಸಂಯೋಗದಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ಜೀವಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ನೀರು ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಗಂಧಯುಕ್ತವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆ ನೀರು ಎಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತವೆ ಅಲ್ಲಿ ಷಟ್‌ಕಾಯ ಜೀವಗಳ ವಿರಾಧನೆಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸುಣ್ಣ, ಇಟ್ಟಿಗೆ ತಯಾರಿಸುವ ಉಪದೇಶ ಕೊಡಬಾರದು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ **ಹೆಚ್ಚು ಪಾಪದ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವುದರ ಉಪದೇಶ ಕೊಡಬಾರದು.** ಎಮ್ಮೆ, ಎತ್ತು, ಗೋವು, ಒಂಟೆ, ಬಂಡಿ-ಚಕ್ಕಡಿಗಳನ್ನು ಇಡುವ ಉಪದೇಶ ಕೊಡಬಾರದು. ಓರ್ವದಾನೀ ಮನುಷ್ಯನು ತಿರ್ಯಂಚ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ದರಿದ್ರ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ನ, ಬಟ್ಟೆ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವನನ್ನು ತಡೆಯಬೇಡಿರಿ. ಕುಪಾತ್ರ ದಾನದ ಉಪದೇಶ ಕೊಡಬೇಡಿರಿ, ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ವಿಘ್ನವನ್ನೊಡ್ಡಬೇಡಿರಿ. ವ್ರತಭಂಗ ಮಾಡುವ ಉಪದೇಶ ಕೊಡಬೇಡಿರಿ.

ಹೆಚ್ಚೇನು ಹೇಳುವುದು ? ಯಾವುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮ, ಅರ್ಥ, ಕಾಮದ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕೇವಲ ಪಾಪದ ಬಂಧವೇ ಆಗುತ್ತದೆ, ಅಂಥ ಪಾಪರೂಪದ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಉಚಿತವಿಲ್ಲ.

ಅಧಿಕ ಹಿಂಸೆಯಾಗುವಂಥ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಕೊಡಬಾರದು. ಬೇಡಿದರೂ ಕೊಡಬಾರದು, ಬಾಡಿಗೆಯಿಂದಲೂ ಕೊಡಬಾರದು, ಪ್ರೀತಿಯ ಕಾರಣ ಉಚಿತವಾಗಿಯೂ ಕೊಡಬಾರದು, ಬೆಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೂ ಕೊಡಬಾರದು. ಅವನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಲಾಭವಾಗುವುದು ಕಂಡು ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಕೊಡಬಾರದು, ಮಹಾಪಾಪದ ಕಾರಣವಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕೊಡುವದು ಯೋಗ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಂತಯೇ ಪರಿಣಾಮವು ದುಷ್ಟವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ, ಯಾರದಾದರೂ ಘಾತ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರವೇ ಬರುವಂಥ ಖಡ್ಗ, ಛೂರಿ, ಧನುಷ, ಬಾಣ, ಪಿಸ್ತೂಲು, ಕಿರುಗತ್ತಿ, ಭಲ್ಲೆ ಮೊದಲಾದ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಿಲ್ಲ.

ನೆಲ ಅಗೆಯುವ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಓಣಿಗಳಲ್ಲಿ, ರಾಜಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ, ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ-ದೊಡ್ಡ ತ್ರಸ ಜೀವಗಳೂ ಹಾವು, ಚೇಳು, ಕಪ್ಪೆ, ಕೂರ್ಮ, ಕ್ರಿಮಿ, ಕೀಟಕ ಮೊದಲಾದ ಜೀವಗಳು ಕತ್ತರಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ, ದಬ್ಬಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ; ಕೋಟ್ಯಂತರ ಜೀವಗಳ ಹಿಂಸೆಯಾಗಿ ಹೋಗುವಂಥ ಗುದ್ದಲಿ, ಸಲಿಕೆ, ಪಿಕಾಸಿ, ಕುರುಪೆ, ನೇಗಿಲು, ಕುಳ, ಕೊಡತೆ, ಸುತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಕೊಡಬಾರದು. ಅನೇಕ ತ್ರಸ ಜೀವಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾವರ ಜೀವಗಳನ್ನು ಸೀಳುವಂಥ ಪರಶು, ಕೊಡಲಿ, ಗರಗಸ, ಕುಡಗೋಲು ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಕೊಡಬಾರದು. ಅಗ್ನಿ, ವಿಷ, ಬೇಡಿ, ಶೃಂಖಲೆ, ಪಂಜರ, ಬಲೆ ಮೊದಲಾದ ಜೀವಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಕೊಡಬಾರದು. ತಿರ್ಯಂಚಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಹೊಡೆಯುವ ಸಾಧನಗಳಾದ ಕೋಲು, ಒನಿಕೆ, ಬಾರಕೋಲು, ಚಾವಟಿ, ಕೋರಡಾ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಕೊಡಬಾರದು. ಕೊಡುವಂತೆ ಅನ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಬಾರದು.

ಬೆಕ್ಕು, ನಾಯಿ ಮೊದಲಾದ ಹಿಂಸ್ರ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮವುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಾಕಬಾರದು. ಕೌಜಿಗ, ಕೊಟ್ಟಿಗ, ಹುಂಜ, ಗಿಳಿ, ಪಾರಿವಾಳ, ಗಿಡಗ ಮೊದಲಾದ ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಪಂಜರದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಪಾಲನೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಅದೆಷ್ಟೋ ಅಧಿಕ ಪಾಪದ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇಡಬಾರದು. **ಹಿಂಸೆಯ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟರೆ ಕೇವಲ ಅವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಪರಿಣಾಮವು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ.**

ನಿಂದ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರವು ಕೂಡ ಮಹಾಪಾಪದ ಕಾರಣವಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಲಾಭವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಪಾಪದಿಂದ ಭಯಗೊಂಡು ಅದರ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಬಿಡಬೇಕು. ಲೋಹ, ಮೇಣ, ಲವಣ, ಕ್ಷೌರ, ಕಟ್ಟಿಗೆ, ಸಬಕಾರ, ಅರಗು, ಚರ್ಮ, ಉಣ್ಣೆ, ಕುಸುಬೆ, ಬೆಲ್ಲ, ಕಾಕಂಬಿ, ಅನ್ನ, ಅಕ್ಕಿ, ಶಸ್ತ್ರ, ಮದ್ಯ, ಮದ್ದು, ಗುಂಡು, ಗಾಜು, ಆಯುಧ, ಈರುಳ್ಳಿ, ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ, ಗಜ್ಜರಿ, ಗೆಣಸು, ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಮತ್ತು ತುಪ್ಪ, ಎಣ್ಣೆ, ಮಾವಿನಹಣ್ಣು, ನಿಂಬೇಹಣ್ಣು ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ವನಸ್ಪತಿಕಾಯ, ಗಾಂಜ, ತಂಬಾಕು, ಜರ್ದಾ, ನಸ್ಯ, ಬೀಡಿ, ಎಳ್ಳು, ಹಿಂಡಿ, ಪಂಜರ, ಶೂಲ, ಮೊಟ್ಟೆ, ದಾಸ, ದಾಸೀ, ಕುದುರೆ, ಒಂಟೆ, ಎತ್ತು, ಎಮ್ಮೆ, ಕೋಣ, ಚಕ್ಕಡಿ, ಬಂಡಿ (ಬಸ್, ಮೋಟಾರ,ಟ್ರಕ್) ಇವೇ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು

ಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ, ಕೊಡುವಲ್ಲಿ, ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಮಹಾಹಿಂಸೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಎಲ್ಲವುಗಳ ತ್ಯಾಗವಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಪಾಪವಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಧಾನ್ಯ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ, ಉಳಿದೆಲ್ಲವುಗಳ ತ್ಯಾಗವನ್ನೇ ಮಾಡಿಬಿಡಬೇಕಾಗುವುದು.

ಅದೆಷ್ಟೋ ದೋಷಯುಕ್ತ ಜೀವನೋಪಾಯಗಳು ಮಹಾಪಾಪದ ಬಂಧ ಮಾಡಿಸಿ ದುರ್ಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂಥವುಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನಂತೂ ಬಿಟ್ಟೇ ಬಿಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಹೇಗೆಂದರೆ ನಗರ ರಕ್ಷಕನಾಗುವುದು, ನಗರ-ರಕ್ಷಕನ ಸಹಾಯಕನಾಗುವುದು, ವನವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕಿಸುವುದು, ಗಾಡಿ-ಚಕ್ಕಡಿ (ಟ್ರಕ್, ಮೋಟಾರು, ಬಸ್ಸು, ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್) ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಡುವುದು, ಸ್ವಯಂ ನಡೆಸುವದು; ಒಂಟೆ, ಎತ್ತು, ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಯಿಂದ ಕೊಡುವುದು, ಒಂಟೆ, ಎತ್ತು, ಗಾಡಿಗಳನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಕೊಡುವುದರ ದಲಾಲಿ ಮಾಡುವದು. ದಾಲಾಲನು ಯಾವುದರ ಹೆಗಲು ನೋವಾಗಿದೆ, ಮೂಗು ಹರಿದು ಹೋಗಿದೆ, ಬೆನ್ನು ಕೆತ್ತಿ ಹೋಗಿದೆ, ಕಾಲುಗಳು ನೋಯುತ್ತಿವೆ, ಯಾವುದರ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಹುಳುಬಿದ್ದಿವೆ, ವೃದ್ಧವಾಗಿದೆ, ರೋಗಿಯಾಗಿದೆಯೆಂಬುದರ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ಆ ದಲಾಲನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬಹಳಷ್ಟು ಭಾರ ಹೇರಲು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಈತನ ಬಾಡಿಗೆಯ ಆಜೀವಿಕೆ ಮತ್ತು ಬಾಡಿಗೆಯ ದಲಾಲಿ ಇವೆರಡೂ ಕಾರ್ಯಗಳು ಮಹಾಪಾಪರೂಪಗಳಿವೆ.

ಲೋಭದ ವಶವರ್ತಿಯಾಗಿ ವೃದ್ಧನ ಮದುವೆಯ ನಿಶ್ಚತಾರ್ಥ ಮಾಡಬಾರದು. ದೊರೆಯ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕದಿಯಬಾರದು. ಅನ್ಯ ಅಪರಾಧಿಯ ಚಾಡಿಹೇಳುವ, ಸುಳ್ಳು ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಹೇಳುವ ಸಾಕ್ಷೀದಾರನಾಗುವ, **ವೈದ್ಯಕೀಯದ ಆಜೀವಿಕೆ ಮಾಡಬೇಡಿರಿ.** ಮಂತ್ರ-ತಂತ್ರ, ಭೂತ, ಪಿಶಾಚಿ, ಡಾಕಿನಿಯ ಉಪಾಯ ಮಾಡುವ, ರಸಾಯನಾದಿಗಳ ಧೂರ್ತತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಮೋಸಮಾಡುವ ಆಜೀವಿಕೆ ಮಾಡಬೇಡಿರಿ. ಇವೆಲ್ಲವು ದುರ್ಗತಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂಥವುಗಳಿವೆ.

ಕಟ್ಟಿಗೆ ಮಾರುವಂಥ, ಮದ್ಯ ಮಾರುವಂಥ, ದಲಾಲ, ಕಟುಕ, ಮಡಿವಾಳ, ಚರ್ಮಕಾರ, ಇಟ್ಟಿಗೆ-ಸುಣ್ಣ ತಯಾರಿಸುವಂಥ, ಜೂಜುಗಾರ, ಹುಲ್ಲು ಮಾರುವವ, ಹುಲ್ಲು ಕೊಯ್ಯುವಂಥವರಿಗೆ ಬಡ್ಡಿಯಿಂದ ಹಣ ಕೊಡಬಾರದು. **ಮಾಂಸ ಭಕ್ಷಕರಿಗೆ, ವೇಶ್ಯೆಯರಿಗೆ, ನಿಂದ್ಯಪಾಪದ ಆಜೀವಿಕೆ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಬಡ್ಡಿಯಿಂದ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬಾರದು. ಇಂಥವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮನೆಯನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಯಿಂದ ಕೊಡಬಾರದು.**

ಅಪಧ್ಯಾನ ತ್ಯಾಗ : ಅಶುಭ ಪರಿಣಾಮದ ಧಾರಕನಾದ ಕುಮಾರ್ಗಿ, ಮಾಂಸಭಕ್ಷಕ, ಮದ್ಯಕುಡುಕ, ವೇಶ್ಯೆಯರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತ, ಪರಸ್ತ್ರೀ ಲಂಪಟ, ಅಧರ್ಮೀ ಜೀವರುಗಳ ಜತೆ ಮಿತ್ರತೆ, ಪ್ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರದೂ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಬೇಕು. **ಇತರರ ಧನ-ಸಂಪದಗಳ ಇಚ್ಛೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಇತರರ ಸಂಪತ್ತು ಕಂಡು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡಬಾರದು.** ತಮ್ಮ ದೀನತೆಯ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಅನ್ಯರ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ನೋಡುವ ಅಭಿಲಾಷೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಅನ್ಯ ಮನುಷ್ಯ ತಿರ್ಯಂಚಗಳ ಕಲಹವನ್ನು ನೋಡಬಾರದು. ಅನ್ಯರ ಸ್ತ್ರೀಯ, ಪುತ್ರನ ವಿಯೋಗವಾಗುವ ಭಾವನೆ ಭಾವಿಸಬಾರದು. **ಪರರ ಅವಮಾನ, ಅಪಯಶ, ಅಪವಾದ ಕೇಳಿ ಹರ್ಷಿತರಾಗಬಾರದು.** ಅನ್ಯರ ಲಾಭಕಂಡು ವಿಷಾದಪಡಬಾರದು. ಅನ್ಯರ ಸ್ವಾದಿಷ್ಟ ಭೋಜನ, ಆಭರಣಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ತಮ್ಮ ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿ ದುಃಖಪಡಬಾರದು. ತಮಗೆ ದಾರಿದ್ರ್ಯ, ವಿಯೋಗ, ರೋಗ ಮೊದಲಾದವುಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಆರ್ತ ಪರಿಣಾಮ ಮಾಡಿ ದುಃಖಿಗಳಾಗಬಾರದು. **ಶ್ರೀಮಂತರುಗಳೊಡನೆ ಈರ್ಷೆ ಮಾಡಬಾರದು.**

ಸಿಂಹ, ಹುಲಿ, ಸರ್ಪ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಬೇಟೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜಯ-ಪರಾಜಯಗಳ ಇಚ್ಛೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಇತರರ ಸ್ತ್ರೀಯ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತುಕತೆ ಮಾಡುವ ಇಚ್ಛೆ ಮಾಡಬಾರದು. ವೇಶ್ಯೆಯರ ಹಾವ-ಭಾವ, ವಿಲಾಸ-ವಿಭ್ರಮಗಳನ್ನು ನೋಡುವ ಅಭಿಲಾಷೆ ಮಾಡಬಾರದು.

ಬೈಗುಳ, ಅಶ್ಲೀಲ ವಚನವಿರುವ ಗೀತೆಯನ್ನು ಕೇಳಬಾರದು. ಹುಸಿ ಮುನಿಸು, ಸೋಗು, ಕುತೂಹಲಗಳು ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಮಲಿನಮಾಡುವ ಕಾರಣಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಅವನ್ನು ಕೇಳುವುದರಿಂದ ನೋಡುವುದರಿಂದ ದೂರವಿರಬೇಕು. **ದರಿದ್ರತೆಯು ಬಂದಮೇಲೆ ಕೂಡ ನೀಚ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಆಜೀವಿಕೆ ಮಾಡಬಾರದು.** ಯಾರ ಹತ್ತಿರ ಯಾಚನೆ ಮಾಡಬಾರದು. ದೀನತೆಯ ವಚನ ಆಡಬಾರದು, ನಿರ್ಧನತೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಕೂಡ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ವಿಕಾರರೂಪ ಮಾಡಬಾರದು. ನೀಚಕುಲದವರು ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಬಣ್ಣ ಹಾಕುವ, ತೊಳೆಯುವ ಇತ್ಯಾದಿ ನಿಂದ್ಯ ಕಾರ್ಯಗಳ ತ್ಯಾಗವನ್ನಂತೂ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಲೇಬೇಕು.

ಜಿನಾಲಯ ಮೊದಲಾದ ಧರ್ಮಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕಥೆ, ರಾಜಕಥೆ, ಚೋರಕಥೆ, ದೇಶಕಥೆ, ಭೋಜನ ಕಥೆ ಮೊದಲಾದ ಮಹಾಪಾಪ ಬಂಧ ಮಾಡುವಂಥ ಕಥೆಯನ್ನೆಂದೂ ಆಡಬಾರದು. **ಕೊಡ-ಕೊಳ್ಳುವ, ಮದುವೆ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥದ ಜಗಳ, ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯತಿ, ಜಾತಿ-ಕುಲದ ವಿಸಂವಾದಗಳನ್ನು ಜಿನಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಎಂದೂ ಮಾಡಬಾರದು. ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ವಿಕಥೆಯನ್ನಾಡಿದರೆ ಧರ್ಮಸ್ಥಾನದ ಮರ್ಯಾದೆ ಮುರಿದ ಕಾರಣ ನರಕ-ನಿಗೋದಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವಂಥ ಘೋರ ಪಾಪಕರ್ಮದ ಬಂಧನಾಗುವುದು.** ಆದುದರಿಂದ ಮಂದಿರ ಹಾಗೂ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಪದ ಬಂಧ ಮಾಡಿಸುವಂಥ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ದೂರದಿಂದಲೇ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿಬಿಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಜಿನಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಊಟ, ತಿಂಡಿ, ತಾಂಬೂಲ, ಗಂಧ, ಪುಷ್ಪ, ವಿಷಯ ಮೊದಲಾದ, ಮಲಗುವ, ಉಚ್ಚಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕೂಡ್ರುವ, ವ್ಯಾಪಾರ, ಮದುವೆಯ-ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥ, ಕಲಹ, ಬೈಗಳ ಮಾತು, ಹಾಸ್ಯದ ವಚನ, ಅವಿನಯ, ಆರಂಭದ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಪ್ರವರ್ತನೆ ಮಾಡಬಾರದು.

ದುಃಶ್ರುತಿ ತ್ಯಾಗ : ಮಿಥ್ಯಾಶ್ರುತದ ಶ್ರವಣ ಮಾಡಬಾರದು. ಯಾವವನ್ನು ಕೇಳುವುದರಿಂದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ರಾಗವು ಹೆಚ್ಚುವುದು, ಹಾಸ್ಯ, ಕೌತುಕಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವವು, ಕಾಮವು ಜಾಗೃತವಾಗುವುದು, ಭೋಜನದ ಅನೇಕ ಸ್ವಾದಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ತವು ಹೊರಟು ಹೋಗುವಂಥ ಕಥನ ಕೇಳಬಾರದು. ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರ ಪಾಪರೂಪ ಚರಿತ್ರದ ಕಥೆ, ಭೂತ-ಪ್ರೇತಗಳ ಅಸತ್ಯ ಕಥೆ, ಹಿಂಸೆಯ ಮುಖ್ಯತೆಯಿರುವ ವೇದ-ಸ್ಮೃತಿ ಮೊದಲಾದ ಅನ್ಯ ಗ್ರಂಥಗಳ ಕಥೆ, ಕಪೋಲ ಕಲ್ಪಿತ ಅನೇಕ ಕಥೆಗಳು, ಫಾರಸೀ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಅನೇಕ ಕಥೆಗಳು ಮಹಾಪಾಪ, ದುರ್ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿಸುವಂಥವುಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಅವನ್ನು ಕೇಳಲೇಬಾರದು. ಮಹಾಭಾರತ, ರಾಮಾಯಣ ಮೊದಲಾದ ಹಿಂಸೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಂಥ ಗ್ರಂಥಗಳ ಕಲ್ಪಿತ ಕಥೆಗಳನ್ನೆಂದೂ ಆಲಿಸಬಾರದು.

ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಕಷಾಯಗಳನುತ್ಪನ್ನಮಾಡುವಂಥ ಕ್ರೋಧಿಗಳ ವಚನ, ಅಭಿಮಾನಿಗಳ ಅಭಿಮಾನ ತುಂಬಿದ ವಚನ, ಮಾಯಾಚಾರಿಗಳ ಕುಟಿಲವಚನ, ಲೋಭಿಗಳ ಲಾಲಸೆಯನುತ್ಪನ್ನಮಾಡುವಂಥ ವಚನ, ಮದ್ಯ-ಮಾಂಸ, ಅಭಕ್ಷ್ಯ ಸ್ವಾದದ ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡುವಂಥವರ ವಚನ, ಅಮಲೇರಿಸುವಂಥ ಮದ್ಯ-ಗಾಂಜ-ತಂಬಾಕು-ಗುಡಗುಡಿಯ ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡುವಂಥವರ ವಚನಗಳನ್ನೆಂದೂ ಕೇಳಲೇಬಾರದು. ಧರ್ಮದ ಅಭಾವ ಮಾಡುವಂಥ, ಪರಲೋಕ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಅಭಾವವನ್ನು ಹೇಳುವಂಥ ನಾಸ್ತಿಕರ ವಚನಗಳು ಪಾಪಬಂಧದ ಕಾರಣಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಅವನ್ನು ಕೇಳಲೇಕೂಡದು.

ಅನರ್ಗಲ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ತ್ಯಾಗ : ವ್ಯರ್ಥವಾದ ಆರಂಭ ವಿಸಂವಾದಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಮಣ್ಣು, ಕಸಕಡ್ಡಿ, ಕೆಸರು, ಮುಳ್ಳು, ಮಡಿಕೆಯ ಚೂರು, ಮಲ, ಮೂತ್ರ, ಕಫ, ಉಚ್ಛಿಷ್ಟ, ನೀರು, ಬೆಂಕಿ, ದೀವಿಗೆ ಇವೇ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ನೆಲವನ್ನು ನೋಡದೇ ಎಸೆಯಬಾರದು. ಅವಸರದಿಂದ ಪಾಷಾಣ, ಕಟ್ಟಿಗೆ, ಆಸನ, ಶಯ್ಯೆ, ಮಂಚ, ಧಾತುವಿನ ಪಾತ್ರೆಗಳು, ತಟ್ಟೆ, ಪರಾತ, ಲೋಟ, ಮಣೆ, ಬಟ್ಟೆ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ನೆಲದ ಮೇಲಿಂದ ಸರಿಸುವಾಗ ಪ್ರಮಾದದಿಂದ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಭಾರ ಹಾಕಿ ಸರಿಸಬಾರದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಯತ್ನಾಚಾರದ ಅಭಾವವಿದ್ದು ಇದರಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ಜೀವಗಳ ಹಿಂಸೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನೋಡಿ ಪ್ರಯತ್ನಪೂರ್ವಕ ಎತ್ತಿ ಇಡಬೇಕು ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದೆ ನೆಲ ತಿಕ್ಕುವುದು, ವೃಕ್ಷದ ಚಿಕ್ಕ ರೆಂಬೆ ಮುರಿಯುವದು. ಎಳೆ ಹುಲ್ಲವನ್ನು ಕೀಳುವುದು, ಹುಲ್ಲಿನ

ಮೇಲೆ ಓಡಾಡುವುದು, ಮಲಗುವದು, ವೃಕ್ಷದ ಚಿಗುರೆಲೆ ಹೂವುಗಳನ್ನು ಸೀಳುವುದು, ಮುರಿಯುವುದು, ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ನೀರು ಸೇಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪಾಪದ ಭಯದಿಂದ ಮಾಡಬಾರದು.

ಹೆಚ್ಚಿಗೇನು ಹೇಳುವುದು ಗೃಹಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವಸ್ತುಗಳಿವೆ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನು ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಇಡಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಧರ್ಮವು ಕೆಡಬಾರದು ಮತ್ತು ಯಾವ ಜೀವಕ್ಕೂ ಹಾನಿಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರಮಾದವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಭೋಜನ, ನೀರು, ಔಷಧ, ಮಿಷ್ಟಾನ್ನ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಸ್ವಯಂ ತಮ್ಮ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ನೋಡಿ ಶೋಧಿಸಿ ತಿನ್ನಬೇಕು. ಅವಸರದಿಂದ, ಪ್ರಮಾದಿಯಾಗಿ ಶೋಧಿಸದೇ ಭೋಜನ ಮಾಡಬಾರದು. ಗಮನದಲ್ಲಿ, ಆಗಮದಲ್ಲಿ, ಏಳುವಲ್ಲಿ, ಕೂಡ್ರುವಲ್ಲಿ ನೋಡದೆ ಶೋಧಿಸದೆ ಪ್ರವರ್ತನೆ ಮಾಡಬಾರದು, ಅದರಿಂದ ದಯೆಯ ಪಾಲನೆಯಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ತನ್ನ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಬಾಧೆಯಾಗಬಾರದು, ಹಾನಿಯಾಗಬಾರದು, ಯಾರದೂ ಅನಾದರವಾಗಬಾರದು.

ಪ್ರಮಾದಿಯಾಗಿ ಹಿತಾಹಿತದ ವಿಚಾರ ಮಾಡದೆ, ಸುಪಾತ್ರ-ಕುಪಾತ್ರದ ವಿಚಾರ ಮಾಡದೆ ಯಾರಿಗೂ ಯಾವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಾರದು. ಹೇಳುವಾಗ ಗುಣ-ದೋಷದ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಯಾರಾದರೂ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅವಸರದಿಂದ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಾರದು, ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ಸಮಯ ನೋಡಿ ಧರ್ಮ-ಅರ್ಥ-ಕಾಮದಿಂದ ಅವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ವಿನಯದೊಡನೆ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು. ಅವಸರದಿಂದ ಉತ್ತರಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರೋಧ, ಮಾನ, ಮಾಯೆ, ಲೋಭದ ವಶದಿಂದ ಏನು ಹೇಳಬೇಕೆಂಬುದರ ವಿಚಾರ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಕಷಾಯದ ಆವೇಶದಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯ-ಅಯೋಗ್ಯ ಹೇಳುವುದರ ವಿಚಾರ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ; ಇತರರ ಮಾತನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೇಳಿ ಮತ್ತು ಹೇಳುವವರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು ಉಚಿತವಿದೆ.

ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಮಾದದಿಂದ ಅಸಾವಧಾನದಿಂದ ವಚನಗಳನ್ನಾಡಬಾರದು. ಏಕಾಂತರೂಪ, ಹಟಾಗ್ರಹಿ, ಪಕ್ಷಪಾತಿಯಾಗಬಾರದು. ಇದರಿಂದ ಧರ್ಮವು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಉಭಯ ಜನರುಗಳ ಹಿತದ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರಮಾದಚರ್ಯೆ ಅನರ್ಥದಂಡಗಳನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಐದು ಪ್ರಕಾರ ಅನರ್ಥ ದಂಡಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಅನರ್ಥದಂಡ ತ್ಯಾಗವೆಂಬ ಹೆಸರಿನ ವ್ರತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಜೂಜು ತ್ಯಾಗ : ಅನರ್ಥದಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಅನರ್ಥ ಮಾಡುವಂಥದು ಜೂಜು ಇದೆ. ಜೂಜು ಸಮಸ್ತ ವ್ಯಸನಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಿದೆ, ಸಮಸ್ತ ಪಾಪಗಳ ಸಂಕೇತ ಸ್ಥಾನವಿದೆ, ಮಹಾನ ವಿಪತ್ತದ ಕಾರಣವಿದೆ, ಸಮಸ್ತ ಅನೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಅನೀತಿಯಿದೆ. ಜೂಜುಗಾರನ ಪರಿಣಾಮವೇ ಮಹಾ ದುಷ್ಟವಿರುತ್ತದೆ. ಅವನು ತನ್ನ ಸಮಸ್ತ ಮನೆ, ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಜೂಜಿನಲ್ಲಿ ಸೋತು ಕೂಡ ಇತರರ ಧನ ಪಡೆಯಲಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾನೆ. ಜೂಜುಗಾರನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಅಧಿಕ ಲೋಭವಿರುತ್ತದೆಯೆಂದರೆ ಅವನು ''ಇತರರ ಧನವು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬರಲೇ ಬೇಕು!'' ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಆಗಲಿ, ನನ್ನ ಧನವು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಹೋಗಲಿ, ಅಪಯಶವು ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಬರಲಿ, ದರಿದ್ರತೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಬರಲಿ, ಯಾವುದೇ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ನಾನು ಇತರರ ಧನವನ್ನು ಗೆದ್ದುಕೊಂಡಾಗಲೇ ನಾನು ಜೀವಂತವಾಗಿರುವಿಕೆಗೆ ಸಾರ್ಥಕತೆಯಿದೆಯೆಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ.

ಲೋಭಕಷಾಯದ ತೀವ್ರತೆಯು ಮಹಾಹಿಂಸೆಯಿದೆ. ಜೂಜುಗಾರನ ಪರಿಣಾಮವು ಅತ್ಯಂತ ನಿರ್ದಯವಿರುತ್ತದೆ. ಅವನು ಯಾವಾಗಲೂ ಇತರರ ಘಾತ ಮಾಡುವುದನ್ನೇ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾನೆ. ಜೂಜಿನಲ್ಲಿ ಧನ ಕಳೆದುಕೊಂಡರೆ ಕಳವು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಧನದ ಸಲುವಾಗಿ ಜನರನ್ನು ಕೊಂದುಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ಜೂಜುಗಾರರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ-ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಜಗಳವಾಗುತ್ತದೆ, ಹೊಡೆದಾಟವಾಗುತ್ತದೆ, ಮಾಯಾಚಾರವಂತೂ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಯಾರೊಡನೆ ಅಧಿಕ ಪ್ರೀತಿಯಿರುತ್ತದೆ. ಅವರೊಡನೆ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಕಪಟ ಮಾಡಿ, ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಮೋಸ ಮಾಡಿ ಧನ ಪಡೆಯಲಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾನೆ. **ಜೂಜಂತೂ ಕಪಟದ ಸ್ಥಾನವೇ ಇದೆ.** ಸಾವಿರಾರು ಸೋಗು ರಚಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಜೂಜುಗಾರನು

ತನ್ನ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಕೂಡ ಜೂಜಿನಲ್ಲಿ ಪಂದ್ಯಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚುತ್ತಾನೆ, ಮಗ-ಮಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಪಂದ್ಯಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚುತ್ತಾನೆ. ಪತ್ನಿಯನ್ನು ಸೋತು ಹೋದರೆ, ಮಗಳನ್ನು ಸೋತು ಹೋದರೆ ಅವರನ್ನು ಗೆದ್ದುಕೊಂಡ ಜೂಜುಗಾರರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾನೆ.

ಜೂಜುಗಾರನು ದರಿದ್ರ-ವ್ಯಸನಿಗೂ ಕೂಡ ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಜೂಜಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ವಾಸದ ಮನೆಯನ್ನು ಮಾರಿಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಪಂದ್ಯಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ, ಮಗನನ್ನು ಕೂಡ ಮಾರಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಧನದ ಅಧಿಪತಿಯು ಒಂದು ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಮಸ್ತ ಧನವನ್ನು ಸೋತು ಬಿಟ್ಟು ದರಿದ್ರನಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ, ಮತ್ತು ಮಹಾ ಆರ್ತಧ್ಯಾನ ರೌದ್ರಧ್ಯಾನದಿಂದ ಸತ್ತು ದುರ್ಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಭ್ರಮಣಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಜೂಜಿನಲ್ಲಿ ಧನ ಗೆದ್ದುಕೊಂಡು ತಂದನೆಂದರೆ ಅಭಿಮಾನವು ಜಾಗೃತವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ, ಅವನ ಧನವು ಕುಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿಯೇ ಖರ್ಚಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮಹಾರೌದ್ರ ಧ್ಯಾನದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಸತ್ತು ಮಹಾ ಕುಯೋನಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ, ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಪರಿಭ್ರಮಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ.

ಜೂಜುಗಾರನು ಮದ್ಯಪಾನ-ಗಾಂಜ ಸೇದುವುದು ಮೊದಲಾದುವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ವೇಶ್ಯೆಯರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತನಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಧನವು ಸುಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅವನಿಂದ ನ್ಯಾಯರೂಪವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಆಜೀವಿಕೆಯಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ, ಜೂಜುಗಾರನ ಮೇಲೆ ಯಾರೂ ವಿಶ್ವಾಸವಿಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅವನಿಗೆ ಯಾರೂ ಕೈಗಡ ಹಣ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಜೂಜುಗಾರನು ಎಂದೂ ಸತ್ಯವಚನಗಳನ್ನಾಡುವುದಿಲ್ಲ; ಜೂಜುಗಾರನಿಗೆ ಶುಭ ಭಾವಗಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ತನ್ನ ಪೂರ್ವೋಪಾರ್ಜಿತ ಕರ್ಮದ ಮುಖಾಂತರ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ ನ್ಯಾಯದ ಧನದಲ್ಲಿ ಅವನೆಂದೂ ಸಂತೋಷಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಏಕಾಕಿಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವನನ್ನು ಕೊಂದು ಧನವನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ತನಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಮೀಪದ ಆತ್ಮೀಯ ಬಂಧುವಾಗಿರಲಿ, ಅವನನ್ನು ಕೂಡ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಕೊಂದು ಹಾಕಿ ವಸ್ತು ಒಡವೆ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.

ಜೂಜುಗಾರನ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಮೂರ್ಖನು ಕೂಡ ವಿಶ್ವಾಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಇತರರ ಧನದ ಅತ್ಯಂತ ತೀವ್ರ ತೃಷ್ಣೆಯ ವಶನಾಗಿ ಕುದೇವಗಳ ಹರಾಜನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಮಿಥ್ಯಾಧರ್ಮದ ಸೇವನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ; ಸಂತೋಷ, ಶೀಲ, ನಿರಾಕುಲತೆಗೆ ತಿಲಾಂಜಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಅತಿ ಲೋಭದ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ಬುದ್ಧಿಯು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅವನಲ್ಲಿ ಪರಮಾರ್ಥದ ಜ್ಞಾನವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಧರ್ಮದ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

''ಸಮಸ್ತ ಪಾಪಗಳ ಮೂಲ ಕಾರಣವು ಜೂಜುವಿದೆ''ಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ದೂರದಿಂದಲೇ ಅದರ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಬೇಕು. ಜೂಜುಗಾರನ ಬುದ್ಧಿಯು ಕೋಟ್ಯಂತರ ಉಪಾಯ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ವಿಪರೀತತೆಯನ್ನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅವನು ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿ ದುರ್ಗತಿಯನ್ನೇ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಜೂಜುಗಾರನಂತೂ ತೀವ್ರ ಲೋಭದಿಂದ ತನ್ನ ಆತ್ಮನ ಘಾತವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಅದೆಷ್ಟೋ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳು ಜೂಜಿನಲ್ಲಿ ಧನದ ಸೋಲು-ಗೆಲವು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಜನ್ಮವನ್ನೇ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ವ್ಯತೀತ ಮಾಡುವ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಧನದಿಂದಂತೂ ಜೂಜು ಆಡುವುದಿಲ್ಲ, ಆಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪಗಡೆ, ಚದುರಂಗ, ಗಂಜೀಫು ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಮೂರ್ಖತೆಯ ಕಾರ್ಯಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಆಟಗಳಲ್ಲಿ ಸೋಲು-ಗೆಲುವಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ರಾಗ-ದ್ವೇಷದ ಅಧಿಕ ತೀವ್ರತೆಯಿದೆ, ಹರ್ಷ-ವಿಷಾದಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಆಗುತ್ತವೆ. ಅಧಿಕ ಕಪಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. **ತಂದೆ-ಮಗನು ಕೂಡ ಪರಸ್ಪರದಲ್ಲಿ ವಿಸಂವಾದ, ಕಲಹ ಮಾಡತೊಡಗುತ್ತಾರೆ.** ಸೋಲು-ಗೆಲವುಗಳಿಂದ ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿ ಮಹಾನ ತೀವ್ರತೆಯು ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಈ ಆಟದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗಿ ಹೋಗುವವರಿಗೆ ಈ ಲೋಕದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನೌಕರಿ, ವ್ಯಾಪಾರ, ಓದು-ಬರಹ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಸಮಸ್ತ ಕಾರ್ಯಗಳು ಕೆಟ್ಟು ಹೋದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಜೂಜು ಆಡುವವನು ಯಾವುದೇ ವ್ಯಾಪಾರ-ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ದರಿದ್ರತೆಯು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಹೀನ, ನೀಚ, ಮಲಿನಜಾತಿಯ ಜನರ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಜೂಜು ಆಡುತ್ತಾನೆ. ಜೂಜು ಆಡುವವನು ಇವನು ಮ್ಲೇಚ್ಛನಿದ್ದಾನೆ, ಕಟುಕನಿದ್ದಾನೆ, ನಾಪಿತನಿದ್ದಾನೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲರೂ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡೇ ಜೂಜು ಆಡುತ್ತಿರುವುದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಯಾರ ಶರೀರದಿಂದ ದುರ್ಗಂಧ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಬಟ್ಟೆ ಮೊದಲಾದುವಲ್ಲಿ ಹೇನಿನಂಥ ಕ್ರಿಮಿಗಳು ಹೊರಬರುತ್ತಲಿವೆ ಅಂಥವರ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಜೂಜು ಆಡುತ್ತಾನೆ.

ಜೂಜು ಆಡಲು ಅನ್ಯ ಅಧರ್ಮದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ, ಇತರರು ಆಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ತಾನು ಮಾರ್ಗದ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಸ್ಥಾನವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹಾಗೇ ನಿಂತುಕೊಂಡೇ ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಊಟ, ತಿಂಡಿ, ಕೊಡ-ಕೊಳ್ಳುವುದೆಲ್ಲವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ನಿಂತುಕೊಂಡೇ ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಮಣಿಗಾರ, ಬಣ್ಣಗಾರ ಮೊದಲಾದ ಮಾಂಸಭಕ್ಷಕ ಮತ್ತು ನೀಚ ಜಾತಿಯ ಜನರ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಜೂಜು ಮೊದಲಾದ ಆಟಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಾನೆ, ನೋಡುತ್ತ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಹೆಚ್ಚಿಗೇನು ಹೇಳುವುದು, ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಲಿ, ಮತ್ತು ತಂದೆ-ತಾಯಿ ಮೊದಲಾದವರ ಮರಣವಾಗಿ ಹೋದರೂ ಕೂಡ ಆಡುವುದರಿಂದ ಬಿಟ್ಟು ಎದ್ದು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ತೀವ್ರ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ನರಕ, ತಿರ್ಯಂಚಗಳ ಬಂಧವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಧನ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ವಿಸಂವಾದವೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಜೂಜು ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗುವುದರಿಂದ ಧನದ ಸೋಲು-ಗೆಲವಾಗುವಂಥ ಜೂಜಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ಪಾಪದ ಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಧನದ ಸೋಲು-ಗೆಲವಾಗುತ್ತದೆ ಅದರಲ್ಲಂತೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯವೇ ಆಡುತ್ತಾನೆ, ಆದರೆ ಅವಿಲ್ಲದೆ ಧನದ ಸೋಲು-ಗೆಲುವುಳ್ಳ ಆಟಗಳಲ್ಲಂತೂ ಅವನ ಪರಿಣಾಮವು ಯಾವಾಗಲೂ ಮೋಸ ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಯಾರು ಆ ಆಟದಲ್ಲಿ-ವ್ಯಸನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಧರ್ಮದ ಹೆಸರು ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆಯದೆನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಬುದ್ಧಿಯು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಪಾಪಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ, ಅನ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ, ಅಸತ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಕಥೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತೊಡಗುತ್ತದೆ.

ನೋಡಿರಿ ! ಈ ಮನುಷ್ಯ ಜನ್ಮ ಉತ್ತಮ ಕುಲ, ನಿರೋಗ ಶರೀರ, ಉತ್ತಮ ಧರ್ಮ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಅನಂತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಡೆದಿರಲಿಲ್ಲ; ಈಗ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ಸಂಯೋಗವು ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ದೊರಕೊಂಡಿವೆ. **ಇದರ ಒಂದು ಗಳಿಗೆಯು ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿದೆ.** ಇಂಥ ಅವಸರವು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ, ಜೀವಾದಿ ದ್ರವ್ಯಗಳ ಚರ್ಚೆ, ಅನಿತ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಹನ್ನೆರಡು ಭಾವನೆಗಳು, ಸೋಳಹ ಕಾರಣ ಭಾವನೆಗಳು, ಪಂಚಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳ ವಂದನೆ, ಜಪ, ಸ್ಮರಣೆ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಮಾಡಿ ಜೀವನ ಸಾರ್ಥಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ದೊರಕಿತ್ತು, ಆದರೆ ನೀನು ಪಗಡೆ, ಚದುರಂಗ, ಗಂಜಾಪು ಮೊದಲಾದ ಮಹಾ ಅವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮೋಸ ಹೋಗಿ ಸಮಸ್ತ ಧರ್ಮದಿಂದ ಧರ್ಮದ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಪೂರ್ಣ ಪರಾಙ್ಮುಖನಾಗಿ ಮಹಾಪಾಪದ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಸತ್ತು ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ವ್ಯತೀತ ಮಾಡಿದೆ. ಇದರ ಫಲದಲ್ಲಿ ನರಕ, ತಿರ್ಯಂಚ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಉತ್ಪನ್ನನಾಗುವೆ.

ಸಪ್ತ ವ್ಯಸನ ತ್ಯಾಗ : ಯಾರಿಗೆ ಸಪ್ತ ವ್ಯಸನದ ತ್ಯಾಗವಾಗುವುದು ಅವರೇ ಜಿನಧರ್ಮವನ್ನು ಗ್ರಹಣ ಮಾಡಲು ಪಾತ್ರರಾಗುವರೆಂದು ಭಗವಂತರ ಪರಮಾಗಮದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಯಾರಿಗೆ ಈ ಸಪ್ತವ್ಯಸನಗಳ ಗ್ರಹಣವಾಗಿ ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ ಅವರ ಬುದ್ಧಿಯೇ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಪಾಪ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೀಣವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಅನೀತಿಯಲ್ಲಿ ತತ್ಪರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇಹಲೋಕದ ಕಾರ್ಯವಂತೂ ನ್ಯಾಯಮಾರ್ಗದಿಂದ ತಮ್ಮ ಕುಲಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯ ಷಟ್‌ಕರ್ಮಗಳ ಮೂಲಕ ಆಜೀವಿಕೆ ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಆಹಾರ-ಪಾನೀಯ ಮತ್ತು ಶರೀರ ಸಂಸ್ಕರಣ ಮಾಡುವುದು-ಬಟ್ಟೆ, ಆಭರಣ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ತೊಡುವುದು; ನ್ಯಾಯದಿಂದ ಕೊಡ-ಕೊಳ್ಳುವುದು, ಬರ-ಹೋಗುವುದು, ಪ್ರಯೋಜನ ರೂಪದಿಂದ ಮಾಡುವುದು, ಅದರಂತೆ ಪರಲೋಕದ ಸಲುವಾಗಿ ಧರ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತನೆ

ಮಾಡುವುದು-ಇವು ಎರಡೇ ಗೃಹಸ್ಥನು ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಿವೆ. **ನ್ಯಾಯರೂಪದ ಆಜೀವಿಕೆ ಮತ್ತು ಧರ್ಮರೂಪದ ಪ್ರವರ್ತನೆ-ಇವೆರಡು ಕಾರ್ಯಗಳ ಹೊರತಾಗಿ ಉಳಿದ ಯಾವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿದೆ. ಅದು ವ್ಯಸನವಿದೆ.** ಆ ವ್ಯಸನಗಳು ೧) ಜೂಜು ಆಡುವುದು, ೨) ಮಾಂಸ ಭಕ್ಷಣೆ, ೩) ಮದ್ಯಪಾನ, ೪) ವೇಶ್ಯಾಗಮನ, ೫) ಬೇಟೆ ಆಡುವುದು, ೬) ಕಳವು ಮಾಡುವುದು, ೭)ಪರಸ್ತ್ರೀ ಸೇವನೆ ಮಾಡುವುದು-ಎಂದು ಏಳು ಇವೆ. ಇವು ಏಳೂ ವ್ಯಸನಗಳು ಮಹಾಭಯಂಕರ ಪಾಪದ ಬಂಧ ಮಾಡಿಸಲು ಕಾರಣವಿವೆ.

ಈ ವ್ಯಸನಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಹಜವಿದೆ, ಆದರೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಕಠಿಣವಿದೆ. ಈ ವ್ಯಸನಗಳಿಂದ ಬುದ್ಧಿಯು ವಿರುದ್ಧ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೇ ತೊಡಗುವಂಥ ಪಾಪದ ಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ, ಅವುಗಳಿಂದ ಹೊರಬರುವುದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಜೂಜಿನ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡಿದೆ, ಪಂದ್ಯ ಕಟ್ಟುವುದನ್ನೂ ಜೂಜಿನಲ್ಲಿಯೇ ತಿಳಿಯುವುದು. ಈಗ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಫೀಮು ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಸಟ್ಟಾ ವ್ಯಾಪಾರವು ನಡೆಯುತ್ತಲಿದೆ. ಈ ವ್ಯಾಪಾರವು ತೀವ್ರತೃಷ್ಣೆಯಿಂದ ಯುಕ್ತರಾದ ಪುರುಷರ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಕೆಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಜೂಜಿನಲ್ಲಿಯೇ ಸಮಾವೇಶ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಮಾಂಸ, ಮದ್ಯ, ಬೇಟೆ-ಇವು ಜೈನರ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಇರುವುದೇ ಇಲ್ಲ, ಇವು ಮಹಾವ್ಯಸನಗಳಿದ್ದು ಒಮ್ಮೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡರೆ ನಂತರ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವುದು ಮಹಾಕಠಿಣವಿದೆ. ಇದರ ವಿಶೇಷ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಅಭಕ್ಷ್ಯದ ವರ್ಣನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಹುಳು ತಿಂದ ಧಾನ್ಯದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಸಮಸ್ತ ಭೋಜನ, ಚರ್ಮದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟ ಸಮಸ್ತ ಜಲ, ತುಪ್ಪ, ಎಣ್ಣೆ, ರಸ ಮೊದಲಾದವು; ರಾತ್ರಿ ಭೋಜನ ಮೊದಲಾದುವೆಲ್ಲ ಅಭಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಂಸ ದೋಷದ ಸಮಾನ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲೇಬೇಕಾಗುವುದು.

ಗಾಂಜ, ತಂಬಾಕು, ಬೀಡಿ, ಅಫೀಮು, ಗುಡಗುಡಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪರಾಧೀನ ಮಾಡಿಬಿಡುವಂಥ ಹಾಗೂ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ನಷ್ಟ ಮಾಡುವಂಥವುಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಪರಮಾರ್ಥರೂಪದ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನೂ ನಷ್ಟ ಮಾಡುವಂಥವುಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮದ್ಯದ ಸಮಾನವೇ ಇವೆ; ಆದುದರಿಂದ ಇವುಗಳ ತ್ಯಾಗವನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು.

ಅನ್ಯ ಜೀವರುಗಳ ಮೇಲೆ ದಯೆ ಮಾಡದೆ ಅವರುಗಳ ಆಜೀವಿಕೆಯನ್ನು ಕೆಡಿಸಿ ಬಿಡುವುದು, ಧನ ಕೊಳ್ಳೆ ಹೊಡೆಯುವದು, ಅಧಿಕ ದಂಡನೆ ಮಾಡುವುದೆಲ್ಲವೂ ಬೇಟೆಯೇ ಇದೆ. ಇತರರ ಅವಮಾನ ಮಾಡುವುದು, ನಿವಾಸ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದು ಅದೆಲ್ಲವೂ ಬೇಟೆಯಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅತ್ಯಧಿಕ ಪಾಪವಿದೆ; ಆದುದರಿಂದ ಅದರ ತ್ಯಾಗವನ್ನೇ ಮಾಡಿ ಬಿಡಬೇಕಾಗುವುದು.

ವೇಶ್ಯೆಯ ಸೇವನೆ ಮಾಡಿದವನ ಸಮಸ್ತ ಆಚಾರ, ಭೋಜನ, ನೀರುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಭ್ರಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋದವು. ವೇಶ್ಯೆಯನ್ನು ಚಾಂಡಾಲ, ಭಿಲ್ಲ, ಮ್ಲೇಚ್ಛ, ಮುಸಲ್ಮಾನ ಮೊದಲಾದವರೆಲ್ಲರೂ ಸೇವನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ವೇಶ್ಯೆಯು ಮಾಂಸಭಕ್ಷಣ, ಮದ್ಯಪಾನವನ್ನು ನಿತ್ಯವೂ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ, ಧನದಿಂದಲೇ ಪ್ರೀತಿ ಮಾಡುವಂಥ ವೇಶ್ಯೆಯ ಬಾಯತಂಬುಲವನ್ನು ತಿನ್ನುವಂಥವನ ಜಾತಿ, ಕುಲ, ಆಚಾರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಭ್ರಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ವೇಶ್ಯೆಯ ಸೇವನೆಯನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡಿ ಬಿಡುವುದೇ ಉತ್ತಮವಿದೆ. **ವೇಶ್ಯೆಯ ಸಂಯೋಗ ಮಾಡಿದವನಿಗೆ ಕಳವು, ಜೂಜು, ಮದ್ಯಪಾನ ಮೊದಲಾದ ಸಮಸ್ತ ವ್ಯಸನಗಳಿರುತ್ತವೆ.** ಅವನ ಧನದ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಧರ್ಮದಿಂದ ಪರಾಙ್ಮುಖನಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ, ಬುದ್ಧಿಯು ವಿಪರೀತವಾಗುತ್ತದೆ, ಮಾಯಾಚಾರದಲ್ಲಿ, ಅಸತ್ಯದಲ್ಲಿ, ಕಪಟದಲ್ಲಿ ತತ್ಪರತೆಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ನಿಂದ್ಯ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಗ್ಲಾನಿಯೆನಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಲಜ್ಜೆಯು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ವೇಶ್ಯೆಯ ಹಾವ, ಭಾವ, ವಿಲಾಸ, ವಿಭ್ರಮ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ನೋಡುವುದರಿಂದ ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಅತ್ಯಂತ ರಾಗಿಯಾಗುವುದರಿಂದ ಸಮಸ್ತ ಕುಲಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಭಂಗ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಾನೆ. **ವೇಶ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತನಾದ ಪುರುಷನು ಕಫದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡ ಮಕ್ಷಿಕದ ಹಾಗೆ ತನ್ನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ವೇಶ್ಯೆಯ ಸೇವನೆಯು ಮಹಾ ಅನೀತಿಯ ಕಾರ್ಯವಿದೆ.**

ಕಳ್ಳತನವೂ ಮಹಾವ್ಯಸನವಿದೆ. ಕಳ್ಳನು ಸ್ವಯಂ ಕೂಡ ನಿರಂತರ ಭಯಭೀತನಿರುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತು ಕಳ್ಳನಿಂದ ಇತರ ಜೀವರುಗಳಿಗೂ ಅಧಿಕ ಭಯವಿರುತ್ತದೆ. ತಾಯಿಗೆ ಕೂಡ ತನ್ನ ಕಳ್ಳ ಪುತ್ರನಿಂದ ಭಯವಿರುತ್ತದೆ. ಕಳ್ಳನು ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಕೆಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮಹಾಕಲಂಕಿತನಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ದೊರೆಯಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ದಂಡನೆಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆ, ಕೈ ಕತ್ತರಿಸುವುದು, ಮೂಗು ಕೊಯ್ಯುವುದು ಮೊದಲಾದ ಶಿಕ್ಷೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಳ್ಳನ ಭಾವವು ಎಂದೂ ಸಂತೋಷರೂಪವಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಕಳ್ಳನಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ-ಅಯೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವುದರ ವಿಚಾರವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವನು ಧರ್ಮಧ್ಯಾನ, ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ, ಧರ್ಮಕಥೆಯಿಂದ ಪರಾಙ್ಮುಖನಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತಾನೆ.

ಜೈನ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತ-ಕೇಳುತ್ತಲಿದ್ದರೂ ಯಾವನು ಇತರರ ಧನದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಾನೆ ಅವನು ಠಕ್ಕನಿದ್ದಾನೆ. ಯಾವನು ಜಗತ್ತನ್ನು ವಂಚಿಸಲು ಶಾಸ್ತ್ರರೂಪದ ಶಸ್ತ್ರಗ್ರಹಣ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ ಅವನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೂಡ ಧರ್ಮದ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು. ಯಾರಿಗೆ ಜಿನಧರ್ಮದ ಮಹಿಮೆಯ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿರುತ್ತದೆ ಅವರಿಗೆ ಚಾರಿತ್ರಮೋಹದ ಉದಯದಿಂದ ತ್ಯಾಗ, ವ್ರತ, ಸಂಯಮಾದಿಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅನ್ಯಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಧನ ಪ್ರಾಪ್ತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಇಚ್ಛೆಯು ಅವರಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಕಳವಿನಿಂದ ಉಭಯ ಲೋಕಗಳು ಭ್ರಷ್ಟವಾಗುತ್ತವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕೊಡದಿರುವ ಯಾರ ಧನದಲ್ಲಿ ಇಚ್ಛೆ ಮಾಡಬಾರದು.

ಪರಸ್ತ್ರೀಯ ಇಚ್ಛೆನಾಮದ ವ್ಯಸನವು ಸಮಸ್ತ ಅನರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಿದೆ. ಪರಸ್ತ್ರೀ ಲಂಪಟರಿಗೆ ಇಹಲೋಕದಲ್ಲಿ, ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಘೋರ ಪಾಪದ ಬಂಧ, ವಿಪತ್ತು, ಕಲಂಕ, ಅವಮಾನ, ಮರಣ, ರೋಗ, ಅಪವಾದ, ಧನಹಾನಿ, ರಾಜದಂಡನೆ, ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವೈರ, ದುರ್ಗತಿಗಮನ, ಮಾರಣ, ತಾಡನ, ಬಂದೀಗೃಹದಲ್ಲಿ ಬಂಧನ ಮೊದಲಾದವುಗಳಾಗುತ್ತವೆ ಅವನ್ನು ವಚನಗಳ ಮೂಲಕ ಹೇಳುವಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಸಮರ್ಥರಿಲ್ಲ, ಈ ಪ್ರಕಾರ ಏಳೂ ವ್ಯಸನಗಳನ್ನು ದೂರದಿಂದಲೇ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಕೂಡ ಹಾನಿಯಿಲ್ಲ, **ಯಾವನು ವ್ಯಸನಗಳ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ ಅವನು ತನ್ನ ಸಮಸ್ತ ದುಃಖ ಅಪಕೀರ್ತಿ, ನರಕ ಮೊದಲಾದ ದುರ್ಗತಿಗಮನ ರೂಪದ ಸಮಸ್ತ ವಿಪತ್ತುಗಳನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ.**

ಈಗ ಅನರ್ಥದಂಡ ತ್ಯಾಗ ವ್ರತದ ಐದು ಅತಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವಂಥ ಸೂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, -

ಕಂದರ್ಪಂ ಕೌತ್ಕುಚ್ಯಂ ಮೌಖರ್ಯಮತಿಪ್ರಸಾಧನಂ ಪಂಚ ।

ಅಸಮೀಕ್ಷ್ಯಾಧಿಕರಣಂ ವ್ಯತೀತಯೋಽನರ್ಥದಂಡಕೃದ್ವಿರತೇ ॥೮೧॥

ಅರ್ಥ :- ೧) ಚಾರಿತ್ರಮೋಹನೀಯ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ರಾಗಭಾವದ ಅಧಿಕತೆಯ ಕಾರಣ ಹಾಸ್ಯದಿಂದ ಮಿಶ್ರಿತವಾದ ಅಶ್ಲೀಲ ವಚನಗಳಾನ್ನಾಡುವುದು ಅದು **ಕಂದರ್ಪ** ನಾಮದ ಅತಿಚಾರವಿದೆ. ೨) ತೀವ್ರರಾಗದ ಉದಯದಿಂದ ಹಾಸ್ಯರೂಪದ ಅಶ್ಲೀಲ ವಚನಗಳೊಡನೆ ಕಾಯದಚೇಷ್ಟೆ, ನಿಂದ್ಯಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡುವುದು ಅದು **ಕೌತ್ಕುಚ್ಯ** ನಾಮದ ಅತಿಚಾರವಿದೆ. ೩) ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದೆ ಸಾರರಹಿತ ಪೊಳ್ಳು ಹರಟೆ ಮಾಡುವುದು ಅದು **ಮೌಖರ್ಯ** ನಾಮದ ಅತಿಚಾರವಿದೆ. ೪) ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದೆ ಅತ್ಯಧಿಕ ಮನ-ವಚನ-ಕಾಯದ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮಾಡುವುದು ಅದು **ಅಸಮೀಕ್ಷ್ಯಾಧಿಕರಣ**ವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ರಾಗ-ದ್ವೇಷಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಂಥ ಕಾವ್ಯ, ಶ್ಲೋಕ, ಛಂದ, ಗೀತೆಗಳ ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡುವುದು, ಅದು **ಮನಅಸಮೀಕ್ಷ್ಯಾಧಿಕರಣ**ವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಪಾಪದ ಕಥೆಯ ಮೂಲಕ ಇತರರ ಮನ-ವಚನ-ಕಾಯಗಳನ್ನು ಕೆಡಿಸುವಂಥ ಅಸತ್ಯ ಕಥನ ಮಾಡುವುದು ಅದು **ವಚನ ಅಸಮೀಕ್ಷ್ಯಾಧಿಕರಣ**ವಿದೆ. ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದೆ ಗಮನ ಮಾಡುವುದು, ಏಳುವುದು, ಕೂಡ್ರುವುದು, ಓಡುವುದು, ಎಸೆಯುವುದು, ಅಪ್ಪಳಿಸುವುದು, ಪತ್ರ-ಫಲ-ಪುಷ್ಪ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಛೇದನ-ಭೇದನ-ವಿದಾರನ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಅಗ್ನಿ, ವಿಷ, ಕ್ಷೌರ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಅದು **ಕಾಯಅಸಮೀಕ್ಷ್ಯಾಧಿಕರಣ** ನಾಮದ ಅತಿಚಾರವಿದೆ. ೫) ಎಷ್ಟು ಭೋಗೋಪಭೋಗದಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಸಾಧಿಸುವುದು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದೆ ಅತಿಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದು. ಅದು **ಅತಿಪ್ರಸಾಧನ** ನಾಮದ ಅತಿಚಾರವಿದೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅನರ್ಥದಂಡ ವ್ರತದ ಐದು ಅತಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದೆ ಅವು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಿವೆ.

ಈಗ **ಭೋಗೋಪಭೋಗ ಪರಿಮಾಣವ್ರತವನ್ನು** ಹೇಳುವಂಥ ಎಂಟು ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ,-

ಅಕ್ಷಾರ್ಥಾನಾಂ ಪರಿಸಂಖ್ಯಾನಂ ಭೋಗೋಪಭೋಗಪರಿಮಾಣಮ್ ।
ಅರ್ಥವತಾಮಪ್ಯವಧೌ ರಾಗರತೀನಾಂ ತನೂಕೃತಯೇ ॥೮೨॥

ಅರ್ಥ :- ಐದು ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವುಳ್ಳ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವರಾಗರೂಪದ ಆಸಕ್ತಿಯ ಭಾವವಿದೆ ಅದನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮರ್ಯಾದೆ ಹಾಕುವುದು, ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸುವುದು ಅದು ಭೋಗೋಪಭೋಗ ಪರಿಮಾಣ ನಾಮದ ವ್ರತವಿದೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಸಂಸಾರೀ ಜೀವರುಗಳಿಗೆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ರಾಗವಿರುತ್ತದೆ. ಆ ರಾಗದ ಕಾರಣದಿಂದ ವ್ರತ, ಸಂಯಮ, ದಯೆ, ಕ್ಷಮೆ ಮೊದಲಾದ ಸಮಸ್ತ ಗುಣಗಳಿಂದ ಪರಾಙ್ಮುಖರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಣುವ್ರತಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಗೃಹಸ್ಥರು ಹಿಂಸೆ, ಅಸತ್ಯ, ಕಳವು, ಪರಸ್ತ್ರೀ ಸೇವನೆ, ಅಪರಿಮಿತ ಪರಿಗ್ರಹದಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಆ ಅನ್ಯಾಯದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರೀತಿಯ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಬಿಡುವುದರಿಂದ ವ್ರತಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ; ಈಗ ನ್ಯಾಯದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೂಡ ತೀವ್ರ ರಾಗದ ಕಾರಣವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳಿಂದ ಅರುಚಿಯಾಗಿ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ರಾಗದ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಯೋಜನವುಳ್ಳ ಇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪರಿಮಾಣ ಮಾಡುವುದು ಅದು ಭೋಗೋಪಭೋಗ ಪರಿಮಾಣನಾಮದ ಗುಣವ್ರತವಿದೆ. ವ್ರತೀ ಜೀವರುಗಳು ಇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರರ್ಗಳ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತಡೆದು ಭೋಗೋಪಭೋಗ ಪರಿಮಾಣ ಮಾಡುವುದು ಅದು ಮಹಾನ ಸಂವರದ ಕಾರಣವಿದೆ.

ಈಗ **ಭೋಗವೆಂದರೇನು, ಉಪಭೋಗವೆಂದರೇನು ?** ಇವುಗಳ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಸೂತ್ರದ ಮೂಲಕ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, -

ಭುಕ್ತ್ವಾ ಪರಿಹಾತವ್ಯೋ ಭೋಗೋ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಪುನಶ್ಚ ಭೋಕ್ತವ್ಯಃ ।
ಉಪಭೋಗೋಽಶನವಸನಪ್ರಭೃತಿಃ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯೋ ವಿಷಯಃ ॥೮೩॥

ಅರ್ಥ :- ಯಾವುದು ಒಂದು ಸಲ ಭೋಗ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಪುನಃ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಅದು ಭೋಗವಿದೆ. ಯಾವುದು ಭೋಗಿಸಿದ ನಂತರ ಪುನಃ ಭೋಗಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಿರುತ್ತದೆ ಅದು ಉಪಭೋಗವಿದೆ. ಭೋಜನ ಮೊದಲಾದ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯದ ವಿಷಯಗಳು ಭೋಗವಿವೆ ಮತ್ತು ಬಟ್ಟೆ ಮೊದಲಾದ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯದ ವಿಷಯಗಳು ಉಪಭೋಗವಿವೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಯಾವ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಒಂದೇ ಬಾರಿ ಭೋಗಿಸಲು ಬರುತ್ತವೆ, ಮತ್ತೆ ಪುನಃ ಭೋಗಿಸಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಅವು ಭೋಗವಿವೆ; ಇನ್ನು ಯಾವ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಪುನ- ಪುನಃ ಭೋಗಿಸಲು ಬರುತ್ತವೆ ಅವು ಉಪಭೋಗವಿವೆ. ಹೇಗೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಭೋಜನವು ಒಂದೇ ಬಾರಿ ಭೋಗಿಸಲು ಬರುತ್ತದೆ, ಕರ್ಪೂರ, ಚಂದನ ಮೊದಲಾದ ವಿಲೇಪನ, ಪುಷ್ಪಮಾಲೆ, ಸುಗಂಧದೆಣ್ಣೆ, ಪನ್ನೀರು, ಇಂದ್ರಜಾಲ, ಸ್ತವನದ ಗೀತೆ, ಶಬ್ದಾದಿಗಳು ಒಂದೇ ಬಾರಿ ಭೋಗಿಸಲು ಬರುತ್ತವೆ ಅವನ್ನು ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯದ ವಿಷಯಭೋಗವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೇಗೆ ವಸ್ತ್ರ, ಆಭರಣ, ಸ್ತ್ರೀ, ಸಿಂಹಾಸನ, ಮಂಚ, ಮನೆ, ಉಪವನ ಮೊದಲಾದವು ಪುನಃ ಪುನಃ ಭೋಗಿಸಲು ಬರುತ್ತವೆ ಅವು ಉಪಭೋಗವಿವೆ. ಯಾರು ಭೋಗ ಮತ್ತು ಉಪಭೋಗಗಳೆರಡರ ಪರಿಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಭೋಗೋಪಭೋಗ ಪರಿಮಾಣ ವ್ರತವಿರುತ್ತದೆ.

ಈಗ ಯಾವವು ಪರಿಮಾಣ ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಿವೆ, ಆದರೆ **ಆಜೀವನದ ಸಲುವಾಗಿ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಿವೆ** ಅವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವಂಥ ಸೂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ,-

ತ್ರಸಹತಿಪರಿಹರಣಾರ್ಥಂ ಕ್ಷೌದ್ರಂ ಪಿಶಿತಂ ಪ್ರಮಾದಪರಿಹೃತಯೇ ।

ಮದ್ಯಂ ಚ ವರ್ಜನೀಯಂ ಜಿನಚರಣೌ ಶರಣಮುಪಯಾತೈಃ ॥೮೪॥

ಅರ್ಥ :- ಜಿನೇಂದ್ರ ಭಗವಂತರ ಚರಣಗಳ ಆಶ್ರಯವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿ ಹೋಗಿರುವಂಥ ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿ ಜನರಿಗೆ ತ್ರಸ ಜೀವಗಳ ಹಿಂಸೆಯ ಪರಿತ್ಯಾಗದ ಸಲುವಾಗಿ ಕ್ಷೌದ್ರ ಎಂದರೆ ಮಧು ಮತ್ತು ಮಾಂಸಗಳು ತ್ಯಾಗ ಯೋಗ್ಯವೇ ಇವೆ. ಪ್ರಮಾದ ಎಂದರೆ ಹಿತ-ಅಹಿತದಲ್ಲಿರುವ ಅಸಾವಧಾನಿಯನ್ನು ಬಿಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮದ್ಯದ ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಯಾವ ಪುರುಷರು ಜಿನೇಂದ್ರ, ಭಗವಂತರ ಚರಣಗಳ-ಆಜ್ಞೆಯ-ವಚನಗಳ ಶ್ರದ್ಧೆಯುಳ್ಳವರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತ್ರಸಜೀವಗಳ ಹಿಂಸೆಯ ತ್ಯಾಗದ ಸಲುವಾಗಿ ಮಧು ಹಾಗೂ ಮಾಂಸದ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಮಾದ ಅಚೇತವಿರುವ ಪ್ರಮಾದವನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮದ್ಯದ ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. **ಯಾರಿಗೆ, ಮಧು, ಮದ್ಯ, ಮಾಂಸದ ತ್ಯಾಗವಿಲ್ಲ ಅವರು ಜಿನಾಜ್ಞೆಯಿಂದ ಪರಾಙ್ಮುಖರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಜೈನರಿಲ್ಲ.**

ಯಾವವು ತ್ಯಾಗ ಯೋಗ್ಯವಿವೆ ಅವನ್ನು ತಿಳಿಸುವಂಥ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, -

ಅಲ್ಪಫಲ ಬಹುವಿಘಾತಾನ್ಮೂಲಕಮಾರ್ದ್ರಾಣಿ ಶೃಂಗವೇರಾಣಿ ।

ನವನೀತನಿಂಬಕುಸುಮಂ ಕೈತಕಮಿತ್ಯೇವಮವಹೇಯಮ್ ॥೮೫॥

ಯದನಿಷ್ಟಂ ತದ್ವ್ರತಯೇದ್ಯಚ್ಚಾನುಪಸೇವ್ಯಮೇತದಪಿ ಜಹ್ಯಾತ್ ।

ಅಭಿಸಂಧಿಕೃತಾ ವಿರತಿರ್ವಿಷಯಾದ್ಯೋಗ್ಯಾದ್ವ್ರತಂ ಭವತಿ ॥೮೬॥

ಅರ್ಥ :- ಯಾವವುಗಳ ಸೇವನೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಪ್ರಯೋಜನರೂಪದ ಫಲವಂತೂ ಅಲ್ಪ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ತಿನ್ನುವುದರಿಂದ ಅನಂತ ಜೀವಗಳ ಘಾತವಾಗುತ್ತದೆ ಅಂಥ ಕಂದ, ಮೂಲ, ಹಸಿ ಶುಂಠಿ, ಮುಳ್ಳಿನ ಚಿಕ್ಕ ಕಂಟಿ ಎಂದರೆ ಬೋರೆ ಹಣ್ಣು, ಕಂದಮೂಲ, ಬೆಣ್ಣೆ, ಬೇವಿನ ಹೂವು, ತಾಳೆಯ ಹೂವು, ಯಾವವುಗಳಲ್ಲಿ ಅನಂತ ಜೀವಗಳ ಘಾತವಾಗುತ್ತದೆ ಅಂಥ ಅನಂತಕಾಯಗಳು ತ್ಯಾಗ ಯೋಗ್ಯವೇ ಇವೆ. ಯಾವವುಗಳ ಒಂದು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಅನಂತ ಜೀವಗಳಿವೆ ಅವು ಅನಂತ ಕಾಯವಿವೆ. ಅವು ತಮ್ಮ ಸಲುವಾಗಿ ಅನಿಷ್ಟವಿವೆ ಅವುಗಳ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಬಿಡುವುದು, ಸೇವಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಿಲ್ಲದಂಥ ಅನುಪಸೇವ್ಯಗಳ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವುದೇ ಉಚಿತವಿದೆ. ಅನಿಷ್ಟ ಅನುಪಸೇವ್ಯಗಳ ಸೇವನೆಯ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಯೋಗ್ಯ ವಿಷಯಗಳ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವುದೇ ವ್ರತವೆಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಅದರ ಸುಖವಂತೂ ನಾಲಿಗೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ಸಲುವಾಗಿ ಸ್ವಾದಮಾತ್ರವಿದ್ದರೂ ಅದರ ಒಂದು ಕೂದಲೆಳೆಯಷ್ಟು ಕಣದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅನಂತಾನಂತ ಬಾದರ ನಿಗೋದ ಜೀವಗಳ ಘಾತವಾಗುವಂಥ ಕಂದ, ಮೂಲ, ಮೊದಲಾದ ಹಾಗೂ ಬೇವಿನ ಹೂವು, ತಾಳೆಯ ಹೂವು, ಕೇದಗೆಯ ಹೂವುಗಳು ತ್ಯಾಗ ಯೋಗ್ಯವೇ ಇವೆ. ಇನ್ನೂ ಬಹಳಷ್ಟು ಹೂವುಗಳು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತ್ರಸ ಜೀವಗಳು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ, ಜಿನ ಧರ್ಮಿಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಅವೆಲ್ಲವು ತ್ಯಾಗ ಯೋಗ್ಯವೇ ಇವೆ.

ವಸ್ತುವಂತೂ ಶುದ್ಧವೇ ಇದೆ, ಆದರೆ ಅದನ್ನು ತಿನ್ನುವುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ವೇದನೆಯು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ನೋವಾಗುತ್ತದೆ, ವಾತ-ಪಿತ್ತ-ಕಫ ಮೊದಲಾದ ದೋಷಗಳಾಗುತ್ತವೆ, ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ವಿಕಾರ, ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ವಿಕಾರವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವಂಥ ಭೋಜನ ಮೊದಲಾದ ಮತ್ತು ದುಃಖ ಕೊಡುವಂಥ ಇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯಗಳ ಸೇವನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಬಾರದು. ಅತ್ಯಂತ ತೀವ್ರ ರಾಗಿ, ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಲಂಪಟನಿರುವವನೇ ಅನಿಷ್ಟ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಸೇವನೆ ಮಾಡುವನು. ತನ್ನ ಮರಣ ಹಾಗೂ ತೀವ್ರ ವೇದನೆ ಭೋಗಿಸುವ ದುಃಖವನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳದೆ ಯಾವನು ಅನಿಷ್ಟ ವಸ್ತುವಿನ ಭಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಅವನಿಗೆ ನಾಲಿಗೆಯ ತೀವ್ರ ವಿಕಲತೆಯಿಂದ ಮಹಾಪಾಪದ ಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಮನುಷ್ಯರು ಭೋಜನದ ಸ್ವಾದದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ಮಾಡಿ ಅನಿಷ್ಟ ಆಹಾರ ತಿಂದು ರೋಗ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ಆರ್ತಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿ ದುರ್ಗತಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅನಿಷ್ಟದ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವುದೇ ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯವಿದೆ.

ಅದೆಷ್ಟೋ ವಸ್ತುಗಳು ತಮ್ಮ ಕುಲವನ್ನು, ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು, ಧರ್ಮವನ್ನು ಮಲಿನ ಮಾಡುವಂಥವುಗಳಿವೆ ಅವು ಸೇವಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಿಲ್ಲ, ಅವು ಅನುಪಸೇವ್ಯವಿವೆ. ಶಂಕ, ಆನೆಯ ದಂತ, ಕೇಶ, ಮೃಗಮದ, ಕಸ್ತೂರಿ, ಗೋರೋಚನ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಸ್ಪರ್ಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಭೋಜನ, ಜಲಗಳು ಸೇವಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮ್ಲೇಚ್ಛ ಭಿಲ್ಲ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಶೂದ್ರರುಗಳು ಸ್ಪರ್ಶ ಮಾಡಿರುವ ಭೋಜನವು ಅನುಪಸೇವ್ಯವಿದೆ. ಅಶುದ್ಧವಿರುವ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಪತಿತವಾದ, ಚರ್ಮದಿಂದ ಸ್ಪರ್ಶವಾಗಿರುವ, ಬೆಕ್ಕು-ನಾಯಿ ಮೊದಲಾದುವಿಂದ, ಮಾಂಸಭಕ್ಷಕ, ಮದ್ಯಕುಡುಕನಿಂದ ಸ್ಪರ್ಶಮಾಡಿದ, ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಸಮಸ್ತ ಭೋಜನ, ಹಾಗೂ ಲೋಕನಿಂದ್ಯ ಭೋಜನಗಳು ಅನುಪಸೇವ್ಯವಿವೆ. ಜಿನಧರ್ಮಿಗಳು ಭಕ್ಷಣ ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ, ಅವು ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ವಿಪರೀತ ಮಾಡುವಂಥವುಗಳಿವೆ, ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಭ್ರಷ್ಟ ಮಾಡುವಂಥವುಗಳಿವೆ, ಧರ್ಮದಿಂದ ಭ್ರಷ್ಟ ಮಾಡುವಂಥವುಗಳಿವೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಜವಾರ್ತಿಕದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಐದು ಪ್ರಕಾರದ ಭೋಗ್ಯ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ೧) ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ತ್ರಸ ಜೀವಗಳ ಘಾತವಾಗುತ್ತದೆ, ೨) ಯಾವುದು ಪ್ರಮಾದ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುವಂಥದ್ದಿದೆ, ೩) ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಅನಂತ ಜೀವಗಳ ಘಾತವಾಗುತ್ತದೆ, ೪) ಯಾವುದು ಅನಿಷ್ಟವಿದೆ, ೫) ಯಾವುದು ಅನುಪಸೇವ್ಯವಿದೆ. ಈ ಐದು ಪ್ರಕಾರದ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣ ಜೀವನದ ಸಲುವಾಗಿ ತ್ಯಾಗಯೋಗ್ಯವಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳ ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಜೀವನದ ಸಲುವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕಾಲದ ಮರ್ಯಾದೆ ಮಾಡಿಯಾದರೂ ಅವುಗಳ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದೆಂಬುದೇ ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಶೇಷತೆಯಿದೆ.

ಖಾದ್ಯ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಅವಧಿ :- ಇಲ್ಲಿ ಅದೆಷ್ಟೋ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಂತೂ ಸ್ಪಷ್ಟ ತ್ರಸ ಜೀವಗಳ ಘಾತವಾಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಅದೆಷ್ಟೋ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನಂತ ಜೀವಗಳ ಸಮೂಹದ ಘಾತವಾಗುತ್ತದೆ. ಹುಳುಕು ಧಾನ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ನುಸಿ, ದೂಮೆಗಳು ಹರಿದಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕುಟ್ಟೆ ಹಿಡಿದ ಧಾನ್ಯ ತಿನ್ನುವದರಿಂದ ಅಪರಿಮಿತ ತ್ರಸ ಜೀವಗಳ ಘಾತವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಗೃಹಸ್ಥನು ಧಾನ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಇಡುತ್ತಾನೆ ಅವನಿಗೆ ನಿತ್ಯವೂ ಹುಳು ಹತ್ತಿದ ಧಾನ್ಯ ತಿನ್ನುವುದರಿಂದ ಮಹಾಪಾಪದ ಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಪಾಪದಿಂದ ಭಯಭೀತರಿರುವಂಥ ಜೈನರು ಕುಟ್ಟೆ ಹಿಡಿಯದ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಎರಡು ತಿಂಗಳುಗಳವರೆಗಿನ ಖರ್ಚಿದ ಸಲುವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತಿಂದು ತೀರಿಸಿದ ನಂತರ ಪುನಃ ಕುಟ್ಟೆ ಹಿಡಿಯದ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು.

ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಗ್ರಹವಿದ್ದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಶೋಧಿಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ, ಯತ್ನಾಚಾರದಿಂದ ಅದರ ಸುರಕ್ಷೆಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹುಳು ಹತ್ತುವಂತೆ ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಬದಲಿಸಿ ಬೇರೆ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹುಳು ಹಿಡಿಯದಂಥವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಕಡೆ ನೋಡಿ ತರಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಧಾನ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಕೊಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ, ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ, ಬದಲಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ, ಹೆಚ್ಚು ಹುಳು ಹಿಡಿದಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಅವನ್ನು

ತಿನ್ನಲೇಬೇಕಾಗಿದ್ದಾಗ್ಗ ದಿನಾಲೂ ಕೇರಿ-ಕೇರಿ ಕ್ರಿಮಿಗಳನ್ನು ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಮಾರ್ಗದ ಮೇಲೆ ಒಯ್ದು ಎಸೆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರು ಹಾಗೂ ದನ-ಕರುಗಳ ಕಾಲ ಕೆಳಗೆ ಸಿಕ್ಕು ಸತ್ತು ಹೋಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಕಾಗೆ-ಗುಬ್ಬಿಗಳಂಥ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಆಯ್ದುಕೊಂಡು ತಿಂದು ಹಾಕುತ್ತವೆ.

ಧಾನ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಜೀವಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗತೊಡಗಿದರೆ ದಿನ-ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಎರಡು, ನಾಲ್ಕು, ನೂರು, ಸಾವಿರ ಗುಣಿತದಿಂದ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲೇ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೆ ಎಂದರೆ ಪಡಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡು ಮನೆಯಲ್ಲಿ, ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ, ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ, ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ, ತಿನ್ನುವ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ, ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ-ಕೋಟ್ಯಂತರ ಜೀವಗಳು ಹರಡಿ ಅಲೆದಾಡತೊಡಗುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಲೋಭದ ವಶವಾಗಿ, ಪ್ರಮಾದದ ವಶವಾಗಿ, ಅಭಿಮಾನದ ವಶವಾಗಿ ಅಧಿಕ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ಹೆಸರು, ಉದ್ದು, ಕಾಡ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಫಲ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಮೇಲೆ ಬೆಳ್ಳಗಿರುವ ವರ್ಣವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರತೊಡಗಿದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ತ್ರಸ ಜೀವಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿದೆಯೆಂದುಕೊಂಡು ಅವನ್ನು ತಿನ್ನಬಾರದು.

ಮಳೆಗಾಲದ ಸಮಯದ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಅದೆಷ್ಟೋ ವಸ್ತುಗಳದಂತೂ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನೇ ಇಡಬಾರದು. **ನಗರ-ಶಹರಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವುದರ ಲಾಭವೇನೆಂದರೆ** ಯಾವ ಸಮಯ ಬೇಕು ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕಾರು-ಐದು-ಹತ್ತು ದಿವಸಗಳ ಖರ್ಚಿನ ಸಲುವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ ಅಷ್ಟೇ ಹತ್ತಾರು ಕಡೆಗೆ ಹುಡುಕಿ ಸ್ವಚ್ಛ ನಿರ್ದೋಷವಿರುವ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ವರ್ಷಾಋತುವಿನಲ್ಲಿ ಬೆಲ್ಲ, ಸಕ್ಕರೆ, ಕಾಕಂಬಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಇರುವೆ, ದೊಡ್ಡ ಇರುವೆ, ದೋಮೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಶುಂಠೀ, ಅಜವಾನ, ಏಲಕ್ಕಿ, ಗೋಡಂಬೆ, ಅಡಿಕೆಗಳು ಹುಳುಕಾಗುತ್ತವೆ; ದ್ರಾಕ್ಷ, ಪಿಸ್ತಾ, ಉತ್ತತ್ತಿ, ಕೊಬ್ಬರಿ ಇವೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಣಿಕೆಯಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಸಹಸ್ರ-ಸಹಸ್ರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಮಿಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತವೆ.

ಮೂಡಣ ಗಾಳಿಯ ಸಂಯೋಗದಿಂದಲೇ ಬೆಲ್ಲ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣ ರಹಿತ ಜೀವಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮರ್ಯಾದೆ ಮೀರಿದ ಲಾಡು,ಪೇಡೆ, ಬರ್ಫೀ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ದೂಮೆ ಮೊದಲಾದ ಬಹಳಷ್ಟು ಜೀವಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾದದ್ದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ವರ್ಷಾಋತುವಿನಲ್ಲಿ ಅರಿಷಿಣ, ಹವೀಜ, ಜೀರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ತ್ರಸ ಜೀವಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಸಂಗ್ರಹ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ದಿನಾಲು ನೋಡಿ ಶೋಧಿಸಿ ಅವುಗಳ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕು. ಧರ್ಮವು ಯತ್ನಾಚಾರವೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ಶೀತ ಋತುವಿನಲ್ಲಿ ಏಳು ದಿವಸ, ಗ್ರೀಷ್ಮ ಋತುವಿನಲ್ಲಿ ಐದು ದಿವಸ ವರ್ಷಾಋತುವಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ದಿವಸಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತಿನ್ನಬಾರದು. ಹಿಟ್ಟಿನ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಬಾರದು. ಹಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ದೋಮೆಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತವೆ. ಬೇಳೆ, ಅಕ್ಕಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕುದಿಸುವಾಗಂತೂ ಎರಡು-ಮೂರು ಬಾರಿ ಚನ್ನಾಗಿ ಶೋಧಿಸಿಯೇ ಕುದಿಸಬೇಕು.

ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಶ್ರಾವಕಾಚಾರದಲ್ಲಿ 'ಸರ್ವಾಶನಂ ಚ ನ ಗ್ರಾಹ್ಯಂ ದಿನದ್ವಯಯುತಂ ನರೈಃ!' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದರೆ ಎರಡು ದಿವಸಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಳೆಯದಾದ ಸಮಸ್ತ ಭೋಜವನ್ನು ತಿನ್ನಬಾರದು. ಆದುದರಿಂದ ಒಂದು ರಾತ್ರಿಯು ಕಳೆದು ಹೋದ ನಂತರ ಎರಡನೆಯ ರಾತ್ರಿಯು ಕಳೆದುಹೋದರೆ ಆ ಆಹಾರವು ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ತಿನ್ನಲು ಯೋಗ್ಯ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಇದರಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸಂಸರ್ಗದೊಡನಿರುವ ಸಮಸ್ತ ಮಿಷ್ಟಾನ್ನ ಮೊದಲಾದುವೆಲ್ಲವೂ ಬಂದು ಬಿಡುವವು. ಕಜ್ಜಾಯ, ಹೋಳಿಗೆ, ಹಲ್ವ ಮೊದಲಾದವು ಹಾಗೂ ಉದ್ದಿನವಡೆ, ಉದ್ದಿನ ಪುರಿ ಹಳಸಿ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಚಲಿತ ರಸವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಸ್ವಾದವು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಪ್ರಯೋಗವು ಅಧಿಕವಿರುತ್ತದೆ. ರೊಟ್ಟಿ, ಖಿಚಡಿ, ತರಕಾರಿ, ತಂಗುಳವನ್ನಂತೂ ಎಂದೂ ತಿನ್ನಬಾರದು. ಸ್ವಾದವು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಅದೇ ದಿವಸ ಕೂಡ ತಿನ್ನಬಾರದು.

ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಯಾವ ಆಹಾರವನ್ನೂ ಭಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಮೊದಲನೆಯ ದಿವಸ ಹೆಪ್ಪು ಇಟ್ಟ ಮೊಸರನ್ನು ಮರುದಿವಸದವರೆಗೆ ತಿನ್ನಬೇಕು, ಹೆಚ್ಚು ದಿವಸ ತಿನ್ನಬಾರದು. **ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯವನ್ನು-ಯಾವುದೇ**

ಬೇಳೆಯನ್ನು ಮೊಸರು - ಮಜ್ಜಿಗೆಯ ಜತೆ ಸೇರಿಸಿ ತಿನ್ನಬಾರದು. ಅವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ತಿನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ದ್ವಿದಳದ ದೋಷ ತಗಲುವುದು. ನಾಲಿಗೆಯ ಕೆಳಗೆ ಕಂಠದಲ್ಲಿ ತಲುಪುತ್ತಿರುವಂತೆಯೇ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮೂರ್ಛನ ಜೀವದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವುದನ್ನು ದ್ವಿದಳವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಲನ್ನು ಹಿಂಡಿ ತಂದ ನಂತರ ಶೋಧಿಸಿ ಎರಡು ಗಳಿಗೆಯ ಮೊದಲೇ ಕಾಯಿಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅನಂತರ ಸಮ್ಮೂರ್ಛನ ತ್ರಸ ಜೀವಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಲಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ಬೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಮಜ್ಜಿಗೆಯೊಳಗಿಂದ ತೆಗೆದನಂತರ ಕೂಡಲೇ ಕಾಯಿಸಿ ಶೋಧಿಸಿದರೆ ತಿನ್ನಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಯಿಸದೆ ಶೋಧಿಸದೆ ತಿನ್ನಬಾರದು.

ಚರ್ಮದ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿರಿಸಿದ ತುಪ್ಪ, ಎಣ್ಣೆ, ನೀರು ಮೊದಲಾದವು ತಿನ್ನಲು-ಕುಡಿಯಲು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ತ್ರಸ ಜೀವಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತವೆ. ಚರ್ಮದ ಬುಡ್ಡಿ ಪಾತ್ರೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ ಅವನ್ನು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಂಸವನ್ನು ಹೂಳಿ ಅನಂತರ ಕುಟ್ಟು ಮಣ್ಣಿನ ಪಡಿಯಚ್ಚುಗಳ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶ ಮಾಡಿದ ತುಪ್ಪ, ಎಣ್ಣೆ, ನೀರು ಮೊದಲಾದವು ಮಾಂಸದ ಸಮಾನವೇ ಇವೆ. ಮುಸಲ್ಮಾನರ ರಾಜ್ಯವು ಆರಂಭವಾದಂದಿನಿಂದ ಇವುಗಳ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮುಸಲ್ಮಾನರೇ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಚರ್ಮದಿಂದ ಸ್ಪರ್ಶವಾಗದ ತುಪ್ಪ ಮೊದಲಾದವು ದೊರಕದಿದ್ದರೆ ಹಾಗೆಯೇ ಭೋಜನ ಮಾಡಬೇಕು. ಫಾಲ್ಗುಣ ಮಾಸದ ನಂತರ ಎಳ್ಳು ಮತ್ತು ಸಿಂಘಾಡದಲ್ಲಿ ತ್ರಸ ಜೀವಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು ಅಧಿಕವಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಫಾಲ್ಗುಣದ ನಂತರ ಎಳ್ಳು ಅಥವಾ ಸಿಂಘಾಡಾವನ್ನೆಂದೂ ತಿನ್ನಬಾರದು.

ನೀರನ್ನು ದಪ್ಪವಾದ ಎರಡು ಪದರಿನ ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಶೋಧಿಸಿ ಕುಡಿಯಬೇಕು, ಇತರರಿಗೆ ಕೂಡ ಶೋಧಿಸಿಯೇ ಕುಡಿಯಲು ಕೊಡಬೇಕು. ಶೋಧಿಸಿಯೇ ಪಶುಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಸಬೇಕು. ಶೋಧಿಸದ ನೀರಿನಿಂದ ಸ್ನಾನ, ಭೋಜನ, ಬಟ್ಟೆ ತೊಳೆಯುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಯತ್ನಾಚಾರದ ಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ದಯಾಳುತನದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿರುತ್ತದೆ. ಪಾತ್ರೆಯ ಮುಖದ ಮೂರರಷ್ಟು ಉದ್ದ-ಅಗಲವಿರುವ ಎರಡು ಪದರಿನ ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ನೀರು ಶೋಧಿಸಿ, ಜೀವಾಳವನ್ನು ಬೇರೆ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೀರು ತಂದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತಲುಪಿಸ ಬೇಕಾಗುವುದು. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಇದುವೇ ಯತ್ನಾಚಾರದ ಮರ್ಯಾದೆಯಿದೆ. ಶೋಧಿಸಿದ ನಂತರ ಎರಡು ಗಳಿಗೆ ಮರ್ಯಾದೆಯಿದೆ, ಅನಂತರ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿದ್ದರೆ ಪುನಃ ಶೋಧಿಸಿಯೇ ಬಳಸಬೇಕು. ಕಾಯಿಸಿದ ನೀರನ್ನು ಎರಡು ಪ್ರಹರದವರೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಕುದಿ ಬರುವವರೆಗೆ ಕಾಯಿಸಿದ್ದರೆ ಎಂಟು ಪ್ರಹರದವರೆಗೆ ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅದರ ನಂತರ ಶೋಧಿಸದೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕಂದಮೂಲ ತ್ಯಾಗ :- ಅದೆಷ್ಟೋ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ತ್ರಸ ಜೀವಗಳ ಘಾತವಾಗುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವನ್ನು ಸರ್ವಥಾ ತಿನ್ನಬಾರದು. ಹೇಗೆಂದರೆ ಬೋರೆಯ ಹಣ್ಣಿಂತೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ, ಕ್ರಿಮಿಗಳ ಸ್ಥಾನವಿದೆ, ಬೆಂಡೆಕಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಕ್ರಿಮಿಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತವೆ, ಬದನೇಕಾಯಿ, ಕಲ್ಲಂಗಡಿ, ಬೂದುಕುಂಬಳಕಾಯಿ, ನೇರಲೆ ಹಣ್ಣು, ಅಂಜೀರಹಣ್ಣು, ಅತ್ತಿಹಣ್ಣು, ಆಲೂಗಡ್ಡೆ, ಕವಳೀಹಣ್ಣು, ಅಜ್ಞಾತಫಲ, ಸೂಕ್ಷ್ಮಫಲ, ಬೀಜಫಲ, ಚಲಿತರಸಫಲ, ಸಾರಫಲ, ಪತ್ರಶಾಕ, ಕಂದಮೂಲ, ಹಸಿಶುಂಠಿ, ಮೂಲಂಗಿ, ಉಳ್ಳಾಗಡ್ಡೆ, ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ, ಗಜ್ಜರೆ, ಗೆಣಸು, ಕಂಚಿವಾಳ, ಮಧೂಕ, ಇಪ್ಪೆ, ಕ್ಷೀರ ವೃಕ್ಷದಫಲ, ಬೇವಿನಹಣ್ಣು ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ಫಲ, ತಾಳೇಹೂವು ಮೊದಲಾದ ಹೂವುಗಳಲ್ಲಂತೂ ಸ್ಪಷ್ಟ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದೋಷಗಳಿವೆ ಆಗಮದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ವನಸ್ಪತಿಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪರಮಾಗಮದಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ವನಸ್ಪತಿ ತ್ಯಾಗ :- ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಸಾಧಾರಣವೆಂದು ವನಸ್ಪತಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಭೇದಗಳಿವೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕದಲ್ಲಂತೂ ಒಂದು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜೀವವಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಾಧಾರಣವಾದ ಒಂದು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಅನಂತಾನಂತ ಜೀವಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಸಾಧಾರಣ ವನಸ್ಪತಿಯನ್ನು ತಿನ್ನುವುದರಿಂದ ಅನಂತಾನಂತ ಜೀವಗಳ ಘಾತವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದರ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವುದೇ ಉಚಿತವಿದೆ.

ಸಾಧಾರಣ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಲಕ್ಷಣವು ಹೀಗಿದೆ - ಯಾವ ವನಸ್ಪತಿಯ ಗೀರು ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ, ರೇಖೆಯು ಕೂಡ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಗ್ಗೆಯು ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಹೊರಮೈ ಪ್ರಕಟವಾಗಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಮುರಿಯುವುದರಿಂದ ಸಮಭಾಗವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು, ಕಾಂಡ ಮುರಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ನಿಗ್ಧ ತಂತುವು ಪ್ರಕಟವಾಗಿಲ್ಲ ಅದು **ಸಾಧಾರಣ ವನಸ್ಪತಿ**ಯಿದೆ. ಇದರ ಒಂದು ಅಣುಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಅನಂತಾನಂತ ಜೀವಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಯಾವ ವನಸ್ಪತಿಯಲ್ಲಿ ತಂತು, ಎಳೆ, ರೇಷೆಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ ಅದು ಸಾಧಾರಣವಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವನಸ್ಪತಿಯಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮುರಿಯುವುದರಿಂದ ಅಂಕುಡೊಂಕಾಗಿ ಮುರಿಯುವುದು, ಚೂರಿಯಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಿದಂತೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತುಂಡಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ತಂತು, ರೇಷೆಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ ಅದು **ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವನಸ್ಪತಿ**ಯಿದೆ.

ಒಂದು ವನಸ್ಪತಿಯು ಮೊದಲು ಸಾಧಾರಣವಿದ್ದು ಅದು ಒಂದು ಅಂತರ್ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಫಲ, ಪತ್ರ, ಪುಷ್ಪ, ಬೀಜ, ಅಂಕುರ, ಚಿಗುರೆಲೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳೆಲ್ಲವು ಸಾಧಾರಣ-ಪ್ರತ್ಯೇಕದ ಗುರುತು ಇವೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು. ಎಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಭಾಗವಾದರೆ ಸಾಧಾರಣ ಎಲೆಯಿದೆ. ಉಳಿದ ವೃಕ್ಷವೆಲ್ಲವೂ ಸಾಧಾರಣವಿಲ್ಲ. ಬೀಜ, ಚಿಗುರೆಲೆ ಸಮಭಂಗವುಳ್ಳದ್ದಿದ್ದು ರೇಷೆ ಮೊದಲಾದವು ಪ್ರಕಟವಾಗಿರದಿದ್ದರೆ ಆ ಎಲ್ಲ ಬೀಜ-ಚಿಗುರೆಲೆಗಳು ಸಾಧಾರಣವಿವೆ, ಅನ್ಯ ಸಾಧಾರಣವಿಲ್ಲ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಈ ವನಸ್ಪತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾಧಾರಣ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಇತ್ಯಾದಿ ದೋಷರೂಪವಿವೆ. ವನಸ್ಪತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸರ್ಗದಿಂದ ಅನೇಕ ತ್ರಸ ಜೀವಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು **ಶ್ರೀ ಜಿನೇಂದ್ರದೇವರ ಧರ್ಮವನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡಿ ಪಾಪದಿಂದ ಭಯಭೀತವಿರುವವರೆಲ್ಲರು ಹರಿತ ಕಾಯದ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಬೇಕು, ರಸನೇಂದ್ರಿಯವನ್ನು ವಶದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.** ಸಮಸ್ತ ಹರಿತಕಾಯವನ್ನು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲದವರು ಕಂದಮೂಲ ಮೊದಲಾದ ಅನಂತಕಾಯಗಳನ್ನಂತೂ ಆಜೀವನದ ಸಲುವಾಗಿ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಬೇಕು. ತ್ರಸಜೀವಗಳಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವಂಥ ಉದುಂಬರ ಫಲ,ಪುಷ್ಪ, ಪತ್ರ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ತಿನ್ನುವುದರ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ, ತ್ರಸಘಾತರಹಿತವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುವಂಥ ತರಕಾರೀ, ಫಲ ಮೊದಲಾದ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತನ್ನು ತಮ್ಮ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಿಯಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಒಟ್ಟು ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟು ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ವನಸ್ಪತಿ ಕಾಯಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಭಾರವನ್ನು ಇಳಿಸಿ ಇಡಬೇಕಾಗುವುದು.

ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಹರಿತಕಾಯದ ನಿಯಮ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಅಭಕ್ಷ್ಯಗಳು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ತೊಪ್ಪಲು ಜಾತಿಯಂತೂ ತಿನ್ನಲು ಯೋಗ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ತ್ರಸದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯುಳ್ಳವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಉಳಿದವುಗಳನ್ನೂ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿ ನಿಯಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಡಿಮೆಮಾಡದೆ ನಿರರ್ಗಲವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಸಂಯಮತನದ ಆಸ್ರವವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹರಿತಕಾಯ ತಿನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ವ್ರತ-ನಿಯಮ ಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಿದೆ.

ಯಾವ ಆಹಾರದ ಮೇಲೆ ಉಬ್ಬರವು ಬರುವುದು, ಮೇಲೆ ನೊರೆಯಂತೆ ನೀಲಿ, ಹಸಿರು, ಕೆಂಪು ಬಂದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಆ ಆಹಾರವನ್ನು ತಿನ್ನಬಾರದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಅನಂತ ಜೀವಗಳ ಘಾತವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದರ ಮೇಲೆ ಭುರುಸು ಬಂದು ಬಿಡುವುದು ಅದನ್ನು ದೂರದಿಂದಲೇ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಬಿಡಬೇಕಾಗುವುದು.

ಮೋಹದ ಕಾರಣದಿಂದ ಪ್ರಮಾದವನ್ನುತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುವಂಥ, ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕೆಡಿಸುವಂಥ ಹಾಗೂ ಉಪಸ್ಥ ಎಂದರೆ ಕಾಮೇಂದ್ರಿಯವನ್ನು ವಿಕಲ ಮಾಡುವಂಥ ಗಾಂಜ, ತಂಬಾಕು, ಅಫೀಮು, ಗುಡಗುಡಿ, ಜರ್ದಾ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಅಭಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವುದು-ಸೇದುವುದನ್ನು ಜಿನಧರ್ಮಿಗಳು ತ್ಯಾಗಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಿದೆ. ಈ ಮಾದಕಗಳು ಪರಾಧೀನ ಮಾಡಿ ಬಿಡುತ್ತವೆ.

ಅಫೀಮದ ತ್ಯಾಗ :- ಅಫೀಮು ತಿನ್ನುವಂಥವನಿಗೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಒಂದೆರಡು ಗಂಟೆ ಅಫೀಮು ದೊರಕದಿದ್ದರೆ ಅವನು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಜ್ಞಾಹೀನನಾಗಿ ಹೊರಳಿ ಬೀಳುತ್ತಾನೆ. ವೇದನೆಯ ಆರ್ತ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ಪಶುವಿನಂತೆ

ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಕೈ-ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಬಡಿಯುತ್ತಾನೆ, ನಿರ್ಲಜ್ಜನಾಗಿ ಯಾಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ನೀರು ಸುರಿಯಲಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ, ರಸನೇಂದ್ರಿಯದ ಲೋಲುಪತೆಯು ವೃದ್ಧಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ, ಧರ್ಮಶ್ರವಣ, ವ್ರತ, ಸಂಯಮ, ಉಪವಾಸ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ದೂರದಿಂದಲೇ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ, ಅವನ ಬುದ್ಧಿಯು ಧರ್ಮದಿಂದ ತೀರವಿಪರೀತವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಉತ್ತಮ ಆಚರಣೆಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ.

ಗುಡಗುಡಿಯ ತ್ಯಾಗಃ- ಗುಡಗುಡಿಯ ಮಹಾಮಲಿನತೆ, ದುರ್ಗಂಧ, ತಂಬಾಕು ಮತ್ತು ಧೂಮ್ರದ ಯೋಗದಿಂದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಜೀವಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಗುಡಗುಡಿಯ ನೀರು ಎಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಿ ಷಟ್‌ಕಾಯ ಜೀವಗಳ ಘಾತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರ ದುರ್ಗಂಧದಿಂದ ಉತ್ತಮ ಆಚರಣೆ ಮಾಡುವಂಥವನು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ ಗುಡಗುಡಿ ಸೇದುವಂಥವನು ಪುನಃ ಪುನಃ ಮನೆ-ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತ ತಿರುಗುತ್ತಾನೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೂದಿಯ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಗುಡಗುಡಿಯಂತೂ ನೀಚ ಕುಲವುಳ್ಳ ನೀಚ ಜನರುಗಳೇ ಸೇದಲು ಯೋಗ್ಯವಿದೆ. ಈ ಗುಡಗುಡಿ ಸೇದುವಂಥವನಿಗೆ ಚಕ್ಕಡಿಕಾರ, ಗವಳಿಗ, ಕುದುರೆ ಗಾಡಿ ನಡೆಸುವವ. ಮುಸಲ್ಮಾನ ಇಂಥವರ ಗೆಳತನವೇ ಒಳ್ಳೆಯದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಅವನು ಉತ್ತಮ ಕುಲವುಳ್ಳವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯನಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಗುಡಗುಡಿಯು ದೊರಕದಿದ್ದರೆ ನಾಪಿತ, ಮಡಿವಾಳ, ಗಾಣಿಗ, ಕಂಚಗಾರ, ಎಲೆಗಾರ, ಜಾಲಗಾರ, ಮುಸಲ್ಮಾನ ಮೊದಲಾದವರಿಂದ ಗುಡಗುಡಿ ಬೇಡಿ ಸೇದುತ್ತಾನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕುಡಿಯದಿದ್ದರೆ ದೊಡ್ಡ ರೋಗವು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅಜೀರ್ಣವಾಗಿ ಹೊಟ್ಟೆಯುಬ್ಬುತ್ತದೆ ಶೌಚವು ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಗುಡಗುಡಿ ಸೇದುವವನಂತೂ ದೊಡ್ಡ ಸಂಕಟವನ್ನೇ ಕೊರಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಆದರಿಂದಾಗಿ ಅವನು ವ್ರತ, ಸಂಯಮ, ಉಪವಾಸ, ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಗಳಂಥ ಸಮಸ್ತ ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ತಿಲಾಂಜಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾನೆ.

ಜರ್ದಾತ್ಯಾಗ :- ಜರ್ದಾ ಮಹಾ ಅಪವಿತ್ರವಾದ ವಸ್ತುವಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಿನ್ನುವಂಥವನು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಲಮೂತ್ರ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಮಲ-ಮೂತ್ರಾದಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕಾಲೊಳಗೆ ಚಪ್ಪಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡೇ ಜರ್ದಾ ತಿನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಮಾಂಸ ಭಕ್ಷಕರ, ಮದ್ಯ ಕುಡಿಯುವವರ ನೀಚ ಜಾತಿಯ ಮನೆಯ ನೀರು ಬೆರೆಸಿದ ಸುಣ್ಣವನ್ನು ತಿಂದು ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ನೀಚ ಜಾತಿಯ ಜನರು ತಮ್ಮ ಕೈಗಳನ್ನು ತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳದೆಯೇ ಅಧಮ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಕೆರೆದುಕೊಂಡು ಅದೇ ಕೈಗಳಿಂದ ಜರ್ದಾಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ತಿಂದು ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಎಂಜಲದ ಜುಗುಪ್ಸೆಯನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಲಗುವ ಸ್ಥಾನ, ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಾನ, ಮೂಲೆ, ಸಂದಿ, ಕಿಟಕಿ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಉಗುಳಿ-ಉಗುಳಿ ಹೊಲಸಿನಿಂದ ಲಿಪ್ತ ಮಾಡಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ ಪಶುವು ಕೂಡ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ, ಮಲಗಿರುವಾಗ ಬಾಯಾಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಜರ್ದಾ ತಿನ್ನುವವನಿಗೆ ಪಶುವಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ವಿಕಲತೆಯಿದೆ. ಅವನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಮಹಾದುರ್ಗಂಧವಿರುತ್ತದೆ. ಜರ್ದಾದ ಉಗುಳು ಎಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಿ ನೊಣ, ಸೊಳ್ಳೆ, ಜೇಡಹುಳ, ಕ್ರಿಮಿ, ಕೀಟ ಮೊದಲಾದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ತ್ರಸಜೀವಗಳು ಕೂಡ ಸತ್ತು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಪಂಚಸ್ಥಾವರಗಳ ಘಾತವಂತೂ ಅಲ್ಲಿ ಆಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇವನ ವ್ರತ, ಸಂಯಮ, ಉಪವಾಸ, ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ, ಜಪ, ಶುಭಭಾವನೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ.

ಜರ್ದಾ ತಿನ್ನುವವನ ಬುದ್ಧಿಯು ಆತ್ಮನ ಹಿತದಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಸಂಯಮಯೋಗ್ಯವಾಗಿಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನಲ್ಲಿ ದಯೆ, ಕ್ಷಮೆ, ಶೀಲ, ಇಂದ್ರಿಯ ವಿಜಯದ ಪರಿಣಾಮಗಳೆಂದೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅವನ ಬುದ್ಧಿಯು ಅನೇಕ ಛಲ, ಕಪಟ, ವಂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೀಣವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ವ್ಯಸನಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತಾನೆ. ಜರ್ದಾ ತಿನ್ನುವವನಿಗೆ ಬೇಡುವಲ್ಲಿ ನಾಚಿಕೆಯೆನಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಸಮಸ್ತ ನೀಚ ಜಾತಿಯ ಜನರಿಂದಲೂ ಬೇಡಿ ತಿನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಮದ್ಯ-ಮಾಂಸ ತಿನ್ನುವಂಥವನು ಯಾವಾಗ ಮದ್ಯ ಕುಡಿಯುತ್ತಾನೆ ಗುಡಗುಡಿ ಸೇದುತ್ತಾನೆ ಆಗ ಅಂಥ ಕೈಗಳಿಂದಲೇ ಜರ್ದಾ-ಬೀಡಿ ಬೇಡಿ-ಬೇಡಿ ಇವನು ತಿನ್ನುತ್ತಾನೆ.

ಜರ್ದಾ ತಿನ್ನುವಂಥ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಹತ್ತಿರದಿಂದ ನೋಡಲಾಗಿದೆ- ಒಬ್ಬನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಪರಮಾರ್ಥದಬುದ್ಧಿ, ಪರಲೋಕ ಸುಧಾರಿಸುವ ಬುದ್ಧಿಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಜರ್ದಾದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ

ಹೀನ ಆಚರಣೆಯು ವೃದ್ಧಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವನ ಬುದ್ಧಿಯು ಪರಮಾರ್ಥದಿಂದ ಭ್ರಷ್ಟನಾಗಿ ಉಳಿದ ಜನರಂತೆ ಕಪಟದಲ್ಲಿ, ವ್ಯಭಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಲೋಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. **ಜರ್ದಾ ತಿನ್ನುವವನಿಗೆ ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮವಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ.** ಈ ಪ್ರಕಾರ ತನ್ನ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ತಾನು ಸ್ವಯಂ ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ, ಅನುಭವ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇತರ ಜರ್ದಾ ತಿನ್ನುವವರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನೂ ತಾವು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನೋಡಿ, ಜರ್ದಾ ತಿನ್ನುವುದನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು. ಜರ್ದಾ ತಿನ್ನುವಂಥವನು ಒಂದು ದಿವಸವಾದರೂ ಜರ್ದಾ ತಿನ್ನದಿದ್ದರೆ ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿ ಉಪಾಧಿ, ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಕಟ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ರೋಗಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಜರ್ದಾ ತಿನ್ನುವುದು ಅದು ಮಹಾ ರೋಗಕ್ಕೆ-ಮಹಾವ್ಯಾಧಿಗೆ, ಅನಂತ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಆಮಂತ್ರಣ ನೀಡಿದಂತೆ ಇದೆ.

ಗಾಂಜ ತ್ಯಾಗ :- ಗಾಂಜ ಸೇದುವುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ದೊಡ್ಡಸ್ತನ, ಶೋಭೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಗಾಂಜ ಸೇದುವವನ ಗೌರವವು ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತದೆ. ರಸನೇಂದ್ರಿಯದ ಲಂಪಟತೆಯು ವೃದ್ಧಿಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ, ವಿಕಲತೆಯು ದುಃಖ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅವನಂತೂ ಪ್ರಮಾದಿಯಾಗಿ ಸುಖಿಯಾಗಲು, ಅಧಿಕ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಲು, ಮಿಷ್ಟಾನ್ನ ಭೋಜನ ಮಾಡಲು ಬಯಸುತ್ತಾನೆ. ಐದೂ ಇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯಗಳ ಲಂಪಟತೆಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತನಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ, ಜ್ಞಾನವು ದುರ್ಬಲವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಭ್ರಮಿಷ್ಟನಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಗಾಂಜ ಸೇದುವವನು ಸಿಹಿ ಭೋಜನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಲಂಪಟನಿರುತ್ತಾನೆಂದರೆ ಸಿಹಿಯು ಸಿಕ್ಕ ಕೂಡಲೇ ಕೃತಕೃತ್ಯನಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನ, ಧರ್ಮಜ್ಞಾನವೆಂದೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ; ಬಾಹ್ಯ ಆಚರಣೆಯಿಂದ ಭ್ರಷ್ಟನಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತಾನೆ.

ಗಾಂಜದಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರಾರು ತ್ರಸಜೀವಗಳು ನಡೆದಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ, ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ವರ್ಷಾ ಋತುವಿನಲ್ಲಿ ಗಾಂಜದೊಳಗೆ ಅಪರಿಮಿತ ತ್ರಸ ಜೀವಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಗಾಂಜ ಸೇದುವವನು ಗಾಂಜವನ್ನು ಶೋಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ತಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿ ಸೇದಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅಫೀಮು ತಿನ್ನುವುದು, ಜರ್ದಾ ತಿನ್ನುವುದು, ಗುಡಗುಡಿ ಸೇದುವುದು, ಗಾಂಜ ಸೇದುವುದು, ತಂಬಾಕು ಸೇದುವುದು, ನಸ್ಯ ಸೇದುವುದು ಇವು ಶರೀರಕ್ಕಂತೂ ಮಹಾ ರೋಗಗಳೇ ಇವೆ. ಇವುಗಳ ಸೇವನೆ ಮಾಡುವಂಥವನ ಮುಖದ ಆಕೃತಿಯು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಧರ್ಮ ಹಾಗೂ ಆಚರಣೆಯೂ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆಂಬ ನಿಯಮವಿದೆ. ಈ ಮಾದಕಗಳು ಸಮ್ಯಗ್ಜ್ಞಾನ, ಸಮ್ಯಕ್ಚಾರಿತ್ರಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಮಹಾಘಾತಕಗಳೇ ಇವೆ. ಈ ಮಾದಕ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಅನರ್ಥದಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇವೆ, ವ್ಯಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇವೆ, ಮತ್ತು ಅಭಕ್ಷ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಯಾವ ಮನುಷ್ಯ ಜನ್ಮ ಉತ್ತಮ ಕುಲ, ಜಿನಧರ್ಮ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಅವನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಗೊಳಿಸಲಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಈ ಅಮಲೇರಿಸುವಂಥವುಗಳ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಬೇಕು.

ರಾತ್ರಿ ಭೋಜನ ತ್ಯಾಗ :- ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಭೋಜನ ಮಾಡುವುದು ತ್ಯಾಗಯೋಗ್ಯವೇ ಇದೆ. ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಭೋಜನ ಮಾಡುವವನ ಯತ್ನಾಚಾರವಂತೂ ಉಳಿಯುವುದೇ ಇಲ್ಲ, ಜೀವಗಳ ಹಿಂಸೆಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆ, ನೊಣ, ಇರುವೆ, ಜೇಡಹುಳ, ಕ್ರಿಮಿ, ಕೀಟ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಜೀವಗಳು ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ದೀವಿಗೆ, ವಿದ್ಯುದ್ದೀಪ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಉರಿಸಿ ಭೋಜನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಬೆಳಕಿನ ಸಂಯೋಗದಿಂದ ದೂರ-ದೂರದ ಜೀವಗಳು ದೀವಿಗೆಯ ಹತ್ತಿರ ವೇಗದಿಂದ ಬಂದು ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಹೊರಳಿ ಬಂದು ಬೀಳುತ್ತವೆ. **ಜೈನ ಧರ್ಮದವನಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಭೋಜನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಭ್ರಷ್ಟನಾಗಿ ಹೋಗುವೆ.** ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಒಲೆ, ಗಿರಣಿ, ನೀರು, ಪಾತ್ರೆಯ ಆರಂಭ ಮಾಡುವುದು, ಇಡುವುದು, ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ತಿಕ್ಕುವುದು, ತೊಳೆಯುವುದು ಈ ಘೋರ ಪಾಪ ಕರ್ಮಗಳಿಂದಂತೂ ಮಹಾನ ಹಿಂಸೆಯಾಗಿ ದುಃಖವು ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಇಂಥ ಘೋರ ಆರಂಭ ಮಾಡುವವನು ಜಿನಧರ್ಮದವನಾಗಿ ಉಳಿಯುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಆರಂಭವನ್ನಂತೂ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ತಯಾರಿಸಿಟ್ಟಿರುವಂಥ ಭೋಜನ, ಲಾಡು, ಪೇಡೆ, ಬರ್ಫಿ, ಹಾಲು ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ತಿಂದು-ಕುಡಿದು ಬಿಟ್ಟರೆ ರಾತ್ರಿಯ ಯಾವುದೇ ಆರಂಭವಾಗುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲವೇನು ?

ಉತ್ತರ :- ಯಾರು ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡದೆ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಭೋಜನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ತೀವ್ರ ರಾಗರೂಪದ ಮಹಾನ ಹಿಂಸೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಅನ್ನದ ತುತ್ತಿನ ಅನುರಾಗ ಹಾಗೂ ಮಾಂಸದ ತುತ್ತಿನ ಅನುರಾಗವು ಸಮಾನವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ರಾತ್ರಿ ಭೋಜನದ ಅನುರಾಗ ಹಾಗೂ ದಿನದ ಭೋಜನದ ಅನುರಾಗವು ಸಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ. ಹಗಲಿನಲ್ಲಿಯೇ ಭೋಜನವು ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯುಕ್ತವಿದೆ. **ರಾತ್ರಿ -ಹಗಲುಗಳೆರಡರಲ್ಲಿಯೂ ಭೋಜನ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಪಶುಗಳ ಸಮಾನ ಧರ್ಮರಹಿತವಾದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೇ ಇರುವುದು.** ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಬೋಜನ ಮಾಡುವಂಥವರಿಗೆ ವ್ರತ, ತಪಸ್ಸುಗಳು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದ ವಿದೇಹ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಭರತ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜಿನ ಧರ್ಮಿಗಳಂತೂ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾರಿ ಅಥವಾ ಎರಡು ಬಾರಿಯೇ ಭೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ, ರಾತ್ರಿಯಂತೂ ಎಂದೂ ಭೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಭೋಜನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಒಲೆ ಉರಿಸುವುದು, ಕಸಗುಡಿಸುವುದು, ನೀರು ತುಂಬುವುದು ಮೊದಲಾದ ಸಮಸ್ತ ಆರಂಭವು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಗುವುದು ಮತ್ತು ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ತರಕಾರಿ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಪುರುಷರು ಭೋಜನ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ, ಸ್ತ್ರೀ-ಕುಟುಂಬ-ಸೇವಕ ಮೊದಲಾದವರು ಭೋಜನ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ, ಪಾತ್ರೆ ತಿಕ್ಕುವಲ್ಲಿ, ತೊಳೆಯುವಲ್ಲಿ, ಕಸ ಗುಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪ್ರಹರ ರಾತ್ರಿಯು ಕಳೆದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಜೀವಗಳ ಸಂಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ, ಸಮಸ್ತ ಯತ್ನಾಚಾರದ ಅಭಾವವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕ್ರಿಮಿ, ಕೀಟ, ಹಲ್ಲಿ, ಇರುವೆ ಮೊದಲಾದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜೀವಗಳು ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತವೆ, ಮತ್ತು ಸೌದೆಯಲ್ಲಿ, ಒಲೆಯಲ್ಲಿ, ತರಕಾರಿಯಲ್ಲಿ, ನೀರಿನಲ್ಲಿ, ಪಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿಯಂತೂ ಬಿದ್ದೇ ಬೀಳುತ್ತವೆ. ದೀವಿಗೆ ಹಾಗೂ ಒಲೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಸೊಳ್ಳೆ, ನೊಣ, ಪತಂಗದ ಹುಳ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಜೀವಗಳ ಹೋಮವು ದಿನನಿತ್ಯವೂ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು. ದಿವಸದಲ್ಲಿಯೂ ಆರಂಭ ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಘೋರ ಆರಂಭದಿಂದ ಸಮಸ್ತ ಪರಿವಾರದ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ದುಃಖವು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಘೋರ ಆರಂಭ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿ ಸಮತೆಯು ಬರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ. ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಭೋಜನ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಧರ್ಮ-ಸೇವನೆ, ಶಾಸ್ತ್ರದ ಪಠಣ, ಶ್ರವಣ, ತತ್ತ್ವಾರ್ಥದ ಚರ್ಚೆ, ಸಾಮಾಯಿಕ, ಜಪ, ಶುಭ ಧ್ಯಾನಕ್ಕಂತೂ ಅವಸರವೇ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. **ಜಿನಧರ್ಮದ ಧಾರಕನು ರಾತ್ರಿ ಭೋಜನವನ್ನೆಂದೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಸನಾತನ ರೀತಿಯು ಇಂದಿನವರೆಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ.** ಜಿನಧರ್ಮಿಗಳು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಭೋಜನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಮಾತು ಕೋಟ್ಯಂತರ ಜನರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಿದೆ. ಇಂಥ ಯಶಸ್ಸಿನ ಉಜ್ವಲತೆ, ಪ್ರಭಾವನೆ, ಉಚ್ಚತೆ, ಭೋಜನದ ಶುದ್ಧತೆಯನ್ನು ಕೆಡಿಸಿ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಯಾವನೋ ಪ್ರಮಾದಿಯು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕುರುಡನಾಗಿ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಲು, ಬರ್ಫಿ, ಪೇಡೆ ತಿನ್ನುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಔಷಧ-ನೀರು ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಾನೆ ಅವನು ತನ್ನ ಉತ್ತಮ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಧರ್ಮವನ್ನು, ಕುಲದ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು, ಜೈನತನವನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿ ಸನ್ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಭ್ರಷ್ಟನಾದ ಉನ್ಮಾರ್ಗಿಯಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರ ಮಾರ್ಗಗಳೇ ಭ್ರಷ್ಟವಿವೆ ಮತ್ತು ಅವನು ಮುಂದೆ ಅಧರ್ಮದ ಪರಿಪಾಟಿಯನ್ನು ನಡೆಸುವಂಥವನಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭೋಜನವು ಕೂಡ ಹಗಲು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತಿನ್ನಲು ಯೋಗ್ಯವಿಲ್ಲ.

ನೀಚ ಸಂಗತಿಯ ತ್ಯಾಗ :- ಮಿಥ್ಯಾ ಧರ್ಮಧಾರಕರ ಜತೆಯಲ್ಲಿ, ಮಾಂಸ ಭಕ್ಷಕರ ಜತೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಭೋಜನ ಮಾಡಬಾರದು. ನೀಚ ಜಾತಿಯ ಪುರುಷರೊಡನೆ ಮೈತ್ರಿ ಮಾಡಬಾರದು. ದೇವಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಿದ ವಸ್ತುವನ್ನು ತಿನ್ನಬಾರದು. ಆನೆಯ ಹಲ್ಲಿನ ಬಳೆ, ಉಣ್ಣೆಯ ಬಟ್ಟೆ, ಕಂಬಳಿ, ರಗ್ಗು ಹೊದ್ದುಕೊಂಡು ಆಹಾರ ತಯಾರಿಸಿದ್ದರೆ ಆ ಆಹಾರವು ಕೂಡ ತಿನ್ನಲು ಯೋಗ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮಾಂಸ ಭಕ್ಷಣ ಮಾಡುವವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ, ನೀಚ ಜಾತಿಯವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಭೋಜನ ಮಾಡಬಾರದು.

ಅತ್ತರದ ತ್ಯಾಗ :- ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯದ ಅರ್ಕ, ಸುಗಂಧಯುಕ್ತ ಬರ್ಫಿ, ಸುಗಂಧಯುಕ್ತ ಪಾನಕ ಹಾಗೂ ಅನ್ಯ ಸಮಸ್ತ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವುದು ಯೋಗ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳು ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ, ಮ್ಲೇಚ್ಛರ ಜಲದಿಂದ

ತಯಾರಾದ, ಎಂಜಲು ಅರ್ಕದ ಸೀಸೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಬರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಅದು ಯಾವ-ಯಾವ ವಸ್ತುವಿನಿಂದ ಮಾಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆಂಬುದೆಲ್ಲವು ಅಜ್ಞಾತವಿದೆ. ಅರ್ಕದಲ್ಲಿ ಅನೇಕವು ಜಲಚರ, ಸ್ಥಲಚರ, ನಭಚರ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ಮೊದಲಾದ ಜೀವಗಳ ಮಾಂಸದಿಂದ ಆದ ಅರ್ಕಗಳಿವೆ. **ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಮದ್ಯತಯಾರಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅರ್ಕವೆಂದು ಹೆಸರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.** ಬಹಳಷ್ಟು ಜೀವಗಳ ಅಂಡಕೋಶದ ರಸದಿಂದ ಸೀಸೆ ತುಂಬಿ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಸಮಸ್ತ ಪಾನಕ, ಗುಳಂಬ,ರಸಾಯನ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಜೇನು ತುಪ್ಪವಿರುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಜೀವಗಳ ಅನೇಕ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು, ನಾಲಿಗೆ, ರಕ್ತಾಶಯ, ಒಣಗಿದ ಮಾಂಸ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಭಾರತದ ಸಮಸ್ತ ಉತ್ತಮ ಕುಲದವರ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಭ್ರಷ್ಟ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ತಮ್ಮ ಉಚ್ಛಿಷ್ಟವನ್ನು ಭಕ್ಷಣ ಮಾಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಿಂದುಸ್ತಾನದ ಜನರನ್ನು ಭ್ರಷ್ಟ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ನಿಷಿದ್ಧ ವಸ್ತುಗಳ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆದರು.

ಒಂದು ಕೋಟಿ ಕಟುಕರ ಹಿಂಸೆಯ ಸರಿದೊರೆಯಾಗಿ ಒಂದು ಅತ್ತಾರನ ಅಂಗಡಿಯ ಔಷಧಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂಸೆಯಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜರುಗಳು ಹಿಂದೂಧರ್ಮ ಹಾಗೂ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ರಕ್ಷಣೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ವಿಕ್ರಮ ಸಂವತ ೧೮೨೨ ರವರೆಗಂತೂ ಅತ್ತಾರರಿಗೆ ವಾಸಿಸಲು ಹಾಗೂ ಅಂಗಡಿ ನಡೆಸಲು ಅನುಮತಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಅನಂತರ ಕಾಲದ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಪಾಪದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಹರಡಿಕೊಂಡಿತು. ಈಗ ಉತ್ತಮ ಕುಲದವರು ಕೂಡ ಆ ಅರ್ಕ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಸೇವನೆ ಮಾಡತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಾಂಸ ಭಕ್ಷಕ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಎಂಜಲು ಹಾಗೂ ಮದ್ಯ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಸೇವನೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಈಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣತನ, ಮಹಾಜನತನ, ವೈಶ್ಯತನಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿವೆ ? ಸಮಸ್ತ ಕುಲ-ಆಚರಣೆಗಳು ಭ್ರಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ.

ಆಚರಣೆಯು ಭ್ರಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗುವುದರಿಂದ, ಅಭಕ್ಷ್ಯ ಭಕ್ಷಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೇ ಜನರ ಬುದ್ಧಿಯು ಸತ್ಯಾರ್ಥ ಧರ್ಮದಿಂದ ರಹಿತವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಅತ್ತಾರರ ಔಷಧದಿಂದಲೇ ರೋಗಗಳು ಹೋಗುತ್ತವೆಂಬ ನಿಯಮವಿಲ್ಲ. ಅತ್ತಾರರ ಅರ್ಕ ಕುಡಿದು ಧರ್ಮ ಭ್ರಷ್ಟರಾಗಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ಸತ್ತು ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. **ದುರ್ಗತಿಯ ಬಂಧವಾಗಿ ಹೋಗಿರುವವರಿಗೇ ಇವರ ಭ್ರಷ್ಟ ಔಷಧದಿಂದ ಆರಾಮವಾಗುತ್ತದೆ.** ಹೇಗೆಂದರೆ ಅರವಿಂದನೆಂಬ ದೊರೆಗೆ ದಾಹಜ್ವರ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿತ್ತು ಅವನು ಅನೇಕ ಉಪಚಾರ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ರೋಗವು ಶಾಂತವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ದಿವಸ ಮನೆಯ ಚಾವಣಿಯ ಮೇಲೆ ಎರಡು ಹಲ್ಲಿಗಳು ಹೋರಾಡುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಶರೀರದಿಂದ ಹೊರಟ ರಕ್ತದ ಒಂದು ಬಿಂದು ದೊರೆಯ ಶರೀರದ ಮೇಲೆ ಬಂದು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ದೊರೆಗೆ ತುಂಬ ಶೀತಲತೆಯ ಅನುಭವವಾಯಿತು. ಆಗ ಆ ಪಾಪೀ ದೊರೆಯು ತನ್ನ ಪುತ್ರನನ್ನು ಕರೆದು, ನನಗೆ ರಕ್ತದಿಂದ ಒಂದು ಬಾವಿಯನ್ನು ತುಂಬಿಸಿಕೊಡು, ನಾನು ಅದರಲ್ಲಿ ಮನಸೋಕ್ತವಾಗಿ ಮುಳುಗೆದ್ದು ದಾಹದ ಆತಪದಿಂದರಹಿತನಾಗಿ ಹೋಗುವೆನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಮಗನು ಪಾಪದಿಂದ ಭಯಭೀತನಾಗಿ ಲಾಕ್ಷಾರಸದಿಂದ ಬಾವಿಯನ್ನು ತುಂಬಿಸಿಕೊಡುವನು. ದೊರೆಯು ಆ ಬಾವಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಅತ್ಯಂತ ಆನಂದಿತನಾಗಿ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಲು ಇಳಿಯುತ್ತಾನೆ, ಆದರೆ ಆ ಬಾವಿಯನ್ನು ಕೃತ್ರಿಮ ರಕ್ತದ ಬಾವಿಯಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮಗನ ಮೇಲೆ ತುಂಬ ಕ್ರೋಧಿತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಮಗನನ್ನು ಕೊಂದು ಹಾಕುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕಿರುಗತ್ತಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಧಾವಿಸುತ್ತಾನೆ, ಆದರೆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ತೂಕ ತಪ್ಪಿ ಹೊರಳಿ ಬೀಳುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿನ ಕಿರುಗತ್ತಿಯಿಂದ ಸ್ವಯಂ ಸತ್ತು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ, ಸತ್ತು ನರಕಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುತ್ತಾನೆ. ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರ ದುರ್ಗತಿಯು ಸುನಿಶ್ಚಿತವಿದೆ ಅವರಿಗೆ ಅತ್ತಾರರ ಔಷಧದಿಂದ ಆರಾಮ ದೊರಕುತ್ತದೆ, ಆಗ ಅತ್ತಾರನ ಪಾಪರೂಪದ ಅನ್ಯವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಅವನ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರಾಣ ನಾಶದ ಸಮಯ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಆರು ತಿಂಗಳ ಮಗುವಿಗೆ ಸಹ ಅತ್ತಾರರ ಔಷಧ ಕೊಡುವುದು ಉಚಿತವಿಲ್ಲ.

ಧರ್ಮವು ಕೆಟ್ಟುಹೋದ ನಂತರ ಈ ಜಿನ ಧರ್ಮವು ಅನಂತ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕಲಾರದು. ಆದುದರಿಂದ ಜೈನ ಧರ್ಮದ ಧಾರಕರು ತಮ್ಮ ಶರೀರದ ಸಹಸ್ರಾರು ತುಂಡುಗಳಾಗಿ ಹೋದರೂ ಕೂಡ ಅಭಕ್ಷ್ಯ ಭಕ್ಷಣವನ್ನೆಂದೂ ಮಾಡಬಾರದು.

ಪೇಟೆಯ ಭೋಜನದ ತ್ಯಾಗ :- ಪೇಟೆಯ ಅಂಗಡಿಗಳ ಹಿಟ್ಟನ್ನೆಂದೂ ತಿನ್ನಬಾರದು. ಮಾರುವವರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಚರ್ಮಕಾರ, ಕಟುಕ, ಮುಸಲ್ಮಾನ, ಜಾಲಗಾರ ಇತ್ಯಾದಿಯವರೇ ಬೀಸುತ್ತಾರೆ. ಮುಸಲ್ಮಾನ, ಮಡಿವಾಳ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ದೊರೆಯ ಕುದುರೆಯಲಾಯ, ಆಯುಧಶಾಲೆಯಿಂದ ಹಿಟ್ಟು ಸಿಗುತ್ತದೆ ಅವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಪೇಟೆಯ ಅಂಗಡಿಕಾರರು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಹಿಟ್ಟು ನಾಲ್ಕಾರು ತಿಂಗಳುಗಳಮೊದಲು ಬೀಸಿರುತ್ತದೆ, ಯಾವ ಮರ್ಯಾದೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರಾರು ಹುಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಅದೆಷ್ಟೋ ಜನರಂತೂ ಹುಳು ಹತ್ತಿದ ಧಾನ್ಯವನ್ನೇ ಕೊಂಡು ಬೀಸಿ ಮಾರಿರುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಮುಸಲ್ಮಾನ, ಮ್ಲೇಚ್ಛ ಮೊದಲಾದವರೆಲ್ಲರೂ ಅದೇ ಹಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೈಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ತೂಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಮೃತ್ಯು ಭೋಜನದಲ್ಲಿ, ಮದುವೆಯ ಔತಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೇಳೆ ತಾವು ಕೊಂಡು ಒಯ್ದ ಹಿಟ್ಟೆಲ್ಲ ಖರ್ಚಾಗದಿದ್ದರೆ ಆ ಉಳಿದ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ಅಂಗಡಿಕಾರನಿಗೇ ಮರಳಿ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಧರ್ಮಶಾಲೆ, ಖಾನಾವಳಿ, ಬಾಡಿಗೆದಾರರ ತಾಮ್ರ, ಹಿತ್ತಾಳೆ, ಲೋಹದ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಅಡಿಗೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ತರುವುದು ಯೋಗ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರಂತೂ ಸಮಸ್ತ ಮಾಂಸ ಭಕ್ಷಕ ದುರಾಚರಣೆಯುಳ್ಳವರಿಗೂ ಕೂಡ ಅವೇ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಆಚರಣೆಯ ಉಜ್ವಲತೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಬರಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹೊರಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಕಾಲು ಭಾಗ ಹಣ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಟ್ಟು ಹಿಟ್ಟು ತಯಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಬೇಯಿಸಿ ತಿನ್ನಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ವಿಧಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಹಿಟ್ಟು ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅನ್ನ-ಉಸಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಊಟ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಭಕ್ಷ್ಯ ತ್ಯಾಗ :- ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿನ ಮಿಠಾಯಿ, ಲಾಡು, ಬರ್ಫಿ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ತಿನ್ನಬಾರದು. ಅವುಗಳ ಹಿಟ್ಟು, ತುಪ್ಪ, ನೀರುಗಳದೇನೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಲ್ಲ, ಪ್ರಮಾಣವಿಲ್ಲ, ಮರ್ಯಾದೆಯಿಲ್ಲ, ಲೋಭೀ ಹಾಗೂ ನಿಂದ್ಯ ಕರ್ಮಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳ ವಿವೇಕವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೈದಾ ಹಿಟ್ಟಿಗೆ ಹುಳಿ ಹಾಕಿ ಕೊಳೆಸುತ್ತಾರೆ ಅದು ಹುಳಿಯಾಗುತ್ತಿರುವಂತೆಯೇ ಅದರಲ್ಲಿ ಅನಂತಾನಂತ ಜೀವಗಳ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗತೊಡಗುತ್ತವೆ. ಪುನಃ ಕಡಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆ ಅಥವಾ ತುಪ್ಪ ಹಾಕಿ ತಾಳಿಸುತ್ತಾರೆ, ಬೇಯಿಸುತ್ತಾರೆ, ಜಿಲೇಬಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಮಜ್ಜಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಳೆ ಹಿಟ್ಟು ಬೆರೆಸಿ ಮಟ್ಠಾ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದು ತಿನ್ನಲು ಯೋಗ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ, ಮೊಸರಿನಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಬೆರೆಸಿ ಹೆಚ್ಚು ವೇಳೆ ಇಡಬಾರದು, ಎರಡು ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿಯೇ ತಿನ್ನಲು ಯೋಗ್ಯವಿದೆ. ತಮ್ಮ ಮಿತ್ರ, ಬಂಧು, ಪುತ್ರ ಮೊದಲಾದವರು ಸೇರಿ ಒಂದೇ ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಭೋಜನ ಮಾಡುವುದು ಉಚಿತವಿಲ್ಲ.

ಮನುಷ್ಯರ, ಬೆಕ್ಕು-ನಾಯಿಗಳ ಎಂಜಲ ಅನ್ನವು ತಿನ್ನಲು ಯೋಗ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕತ್ತೆ, ಗೋವು, ಎಮ್ಮೆ ಮೊದಲಾದ ತಿರ್ಯಂಚಗಳ ಎಂಜಲ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಬಾರದು, ಕುಡಿಯುವುದನ್ನಂತೂ ಎಂದೂ ಮಾಡಬಾರದು. ಸಕ್ಕರೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ಮನುಷ್ಯ, ತಿರ್ಯಂಚಗಳ ಆಕಾರಗಳನ್ನು ತಿನ್ನಬಾರದು. ದೇವಿ, ವ್ಯಂತರಾದಿಗಳ ಪೂಜೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಸಂಕಲ್ಪಪೂರ್ವಕ ಮಾಡಿದ, ಅರ್ಪಿಸಿದ ಆಹಾರವು ತ್ಯಾಗ ಯೋಗ್ಯವಿದೆ. ಮಾಂಸ ಭಕ್ಷಣ ಮಾಡುವವರ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಭೋಜನ ಭಕ್ಷಣ ಮಾಡಬಾರದು. ತಮ್ಮ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಬೇಡಿದರೂ ಕೂಡ ಮಾಂಸ ಭಕ್ಷಕರಿಗೆ ಕೊಡಬಾರದು. ನಾಪಿತನ ಪಾತ್ರೆಯ ನೀರಿನಿಂದ ಸೇವ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ರಜಸ್ವಲೆಯು ಮುಟ್ಟಿದ ಪಾತ್ರೆಯು ಭೋಜನ ಯೋಗ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಅನುಪಸೇವ್ಯ ತ್ಯಾಗ :- ಅನುಪಸೇವ್ಯ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ವಿಕಾರರೂಪದ ಬಟ್ಟೆ, ಆಭರಣ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಧರಿಸಬಾರದು. ಉತ್ತಮ ಕುಲದವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಿಲ್ಲದಂಥ ನೀಚಕುಲದವರು ಧರಿಸುವ, ವೇಶ್ಯೆ ಹಾಗೂ ವಿಟ ಪುರುಷರು ಧರಿಸುವ, ಸೈನಿಕರು ಹಾಗೂ ಮ್ಲೇಚ್ಛ-ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಧರಿಸುವ, ಸನ್ಯಾಸಿ, ಯೋಗಿ, ಫಕೀರ, ನಪುಂಸಕ-ವಿದೂಷಕರು ಧರಿಸುವ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳು ಪರಿಣಾಮ ಕೆಡಿಸುವುದರಿಂದ ಅವನ್ನು ಧರಿಸಬಾರದು. ತಮಗೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಇತರರಲ್ಲಿ ವಿಕಾರವನ್ನುತ್ಪನ್ನ ಮಾಡದಂಥ, ತಮ್ಮ ಪದವಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ, ಅವಸ್ಥೆಗೆ ಯೋಗ್ಯ, ಜಗತ್ತಿನಿಂದ ಅವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುವಂಥ ಆಭರಣ, ವಸ್ತ್ರ ವೇಷಗಳ ಧಾರಣ ಮಾಡುವುದೇ ಉಚಿತವಿದೆ.